

Dierlijke mest en mineralen 1990–2008*

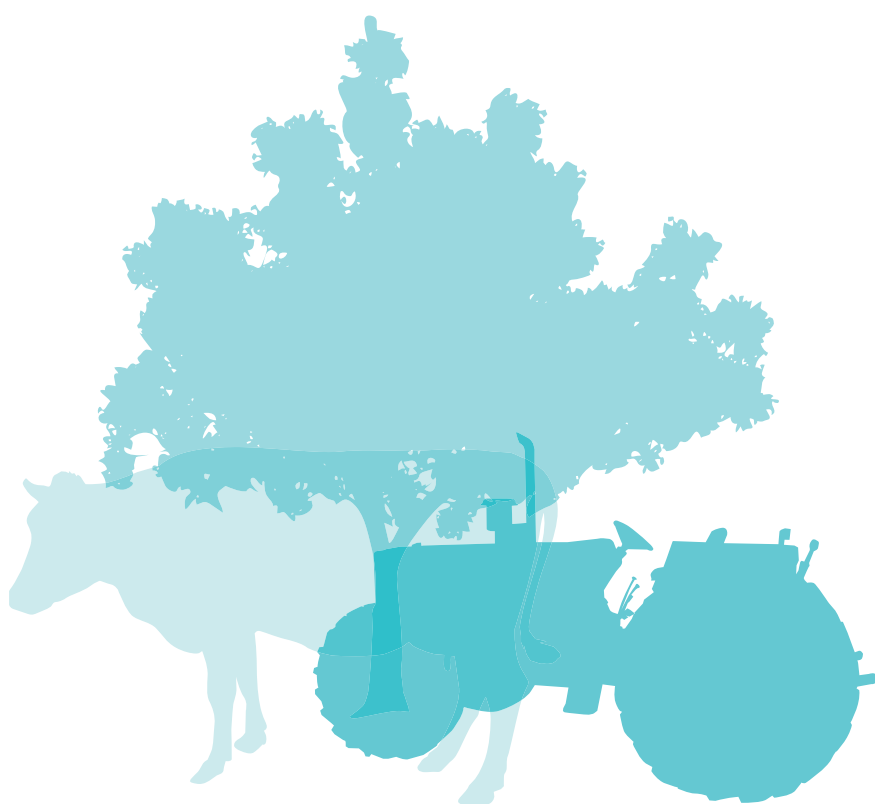

04 05 06

07 08

09

10 11

Verklaring van tekens

.	= gegevens ontbreken
*	= voorlopig cijfer
x	= geheim
–	= nihil
–	= (indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	= het getal is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2007–2008	= 2007 tot en met 2008
2007/2008	= het gemiddelde over de jaren 2007 tot en met 2008
2007/'08	= oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2007 en eindigend in 2008
2005/'06–2007/'08	= oogstjaar, boekjaar enz., 2005/'06 tot en met 2007/'08

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever
Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Prepress
Centraal Bureau voor de Statistiek - Grafimedia

Omslag
TelDesign, Rotterdam

Inlichtingen
Tel. (088) 570 70 70
Fax (070) 337 59 94
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

Bestellingen
E-mail: verkoop@cbs.nl
Fax (045) 570 62 68

Internet
www.cbs.nl

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen, 2009.
Verveelvoudiging is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.

Inhoud

Samenvatting	5
1. Geüniformeerde berekeningsmethode voor de mestproductie en mineralenuitscheiding	7
1.1 Mestproductiefactoren	7
1.2 Mineralenuitscheidingsfactoren	7
1.3 Diercategorieën in de landbouwtelling	9
1.4 Gasvormige stikstofverliezen	9
2. Graasdieren	11
2.1 Ruwvoer	11
2.2 Krachtvoer	12
2.3 Vastlegging van mineralen in dierlijke producten	12
2.4 Melk- en kalfkoeien	12
2.5 Paarden en pony's	13
3. Staldieren	14
3.1 Varkens	14
3.2 Pluimvee, pelsdieren en konijnen	14
3.3 Vastlegging van mineralen in dierlijke producten	14
4. Resultaten	15
4.1 Mestproductie	15
4.2 Stikstof- en fosfaatuitscheiding	15
4.3 Gasvormige stikstofverliezen	16
4.4 Regionale verschillen	17
4.5 Mestproductie en mineralenuitscheiding per bedrijfstype	18
5. Onzekerheden	21
6. Referenties	22
7. Tabellen	24
1. Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 1990	24
2. Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 1991	25
3. Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 1992	26
4. Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 1993	27
5. Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 1994	28
6. Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 1995	29
7. Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 1996	30
8. Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 1997	31
9. Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 1998	32

10.	Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 1999	33
11.	Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 2000	34
12.	Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 2001	35
13.	Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 2002	36
14.	Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 2003	37
15.	Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 2004	38
16.	Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 2005	39
17.	Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen, geiten, paarden en pony's, 2006	40
18.	Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen, geiten, paarden en pony's, 2007	41
19.	Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van varkens, pluimvee, pelsdieren en konijnen, 1990–1992	42
20.	Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van varkens, pluimvee, pelsdieren en konijnen, 1993–1995	42
21.	Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van varkens, pluimvee, pelsdieren en konijnen, 1996–1998	43
22.	Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van varkens, pluimvee, pelsdieren en konijnen, 1999–2001	43
23.	Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van varkens, pluimvee, pelsdieren en konijnen, 2002–2004	44
24.	Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van varkens, pluimvee, pelsdieren en konijnen, 2005–2007	44
25.	Rundvee, schapen en geiten: voerverbruik en -samenstelling, 1990–1992	45
26.	Rundvee, schapen en geiten: voerverbruik en -samenstelling, 1993–1995	45
27.	Rundvee, schapen en geiten: voerverbruik en -samenstelling, 1996–1998	45
28.	Rundvee, schapen en geiten: voerverbruik en -samenstelling, 1999–2001	46
29.	Rundvee, schapen en geiten: voerverbruik en -samenstelling, 2002–2004	46
30.	Rundvee, schapen en geiten: voerverbruik en -samenstelling, 2005–2007	47
31.	Productie van ruwvoer, 1990–1999	48
32.	Productie van ruwvoer, 2000–2007	48
33.	Rundvee, schapen, geiten, paarden en pony's: vastlegging en mineralengehalten van dieren en dierlijke producten, 2007	49
34.	Varkens, pluimvee, konijnen en pelsdieren: mineralengehalten in het mengvoer, 1990–1994	50
35.	Varkens, pluimvee, konijnen en pelsdieren: mineralengehalten in het mengvoer, 1995–1999	50
36.	Varkens, pluimvee, konijnen en pelsdieren: mineralengehalten in het mengvoer, 2000–2004	51
37.	Varkens, pluimvee, konijnen en pelsdieren: mineralengehalten in het mengvoer, 2005–2007	51
38.	Varkens, pluimvee, konijnen en pelsdieren: vastlegging en mineralengehalten van dieren, 2007	52

Samenvatting

Vanaf het begin van de jaren negentig worden standaardfactoren voor de mestproductie en mineralenuitscheiding per diercategorie vastgesteld door de Werkgroep Uniformering berekeningswijze Mest- en mineralencijfers (WUM). De WUM bestaat uit vertegenwoordigers van Directie Kennis (LNV), LEI Wageningen UR, Planbureau voor de Leefomgeving (PBL), Dienst Regelingen (LNV), ASG Wageningen UR en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De rekenmethodiek die de werkgroep hanteert, gaat uit van een mineralenbalans per dier waarbij de uitscheiding van mineralen wordt berekend uit het verschil tussen de opname van mineralen met het voer en de vastlegging van mineralen in dierlijke producten. Hoewel dit principe niet is gewijzigd, zijn er wel regelmatig parameters aangepast waarbij nieuwe wetenschappelijke inzichten een belangrijke rol spelen. Herberekeningen hebben tot dusver nooit plaatsgevonden ook al zijn sommige aanpassingen van uitgangspunten ook van toepassing op berekeningen in eerdere jaren. De belangrijkste reden om nu toch tot herberekening over te gaan is het vereiste van een consistente datareeks voor de Emissieregistratie (ER) als belangrijke gebruiker van de cijfers. Eind 2008 is bij het opleveren van de resultaten over 2007 besloten om de tijdreeks vanaf 1990 te herzien.

Staat 1
Mineralenuitscheiding door de Nederlandse veestapel

	1990		1995		2000		2005		2006		2007		2008*	
	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)
<i>mln kg</i>														
Oorspronkelijke reeks														
Rundvee, excl. vleeskalveren	415	111	405	110	306	91	277	87	268	83				
Vleeskalveren	6	3	9	4	13	5	12	5	13	5				
Varkens	150	69	150	60	119	48	98	41	101	42				
Pluimvee	65	33	66	29	65	32	58	27	57	26				
Schapen en geiten	20	5	20	4	18	5	13	4	12	4				
Pelsdieren en konijnen	.	.	2	2	2	1	2	1	2	1				
Paarden en pony's	4	1	5	2	6	2	7	3	7	2				
Gehele veestapel	661	221	658	211	529	185	468	167	460	165				
Nieuwe reeks														
Rundvee, excl. vleeskalveren	445	118	428	115	327	97	285	88	277	86	281	86	290	89
Vleeskalveren	6	3	9	3	13	5	12	5	13	5	14	5	15	5
Varkens	150	69	150	60	121	48	101	42	102	43	105	43	108	44
Pluimvee	65	33	65	29	63	32	58	27	58	27	59	27	61	28
Schapen en geiten	20	5	20	4	18	5	13	4	12	4	12	4	11	4
Pelsdieren en konijnen	0	0	2	2	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1
Paarden en pony's	4	1	5	2	6	2	7	3	7	2	7	3	7	3
Gehele veestapel	691	229	680	216	549	191	479	170	471	169	480	169	494	174

Staat 2
Mestproductie door de Nederlandse veestapel

	1990		1995		2000		2005		2006		2007		2008*	
	dunne mest	vaste mest	dunne mest	vaste mest	dunne mest	vaste mest	dunne mest	vaste mest	dunne mest	vaste mest	dunne mest	vaste mest	dunne mest	vaste mest
<i>mld kg</i>														
Rundvee, excl. vleeskalveren	63,3	0,8	58,2	1,0	52,6	1,1	50,1	1,1	49,3	1,0	49,1	1,0	50,8	0,9
Vleeskalveren	2,1	–	2,5	–	3,0	–	2,9	–	3,0	–	2,9	–	3,0	–
Varkens	16,4	–	16,1	–	14,1	–	11,9	–	11,8	–	12,0	–	12,3	–
Pluimvee	1,5	1,0	0,9	1,2	0,5	1,6	0,1	1,3	0,1	1,3	0,1	1,4	0,1	1,4
Schapen en geiten ¹⁾	1,6	0,3	1,5	0,3	1,4	0,3	1,3	0,4	1,3	0,4	1,3	0,5	1,2	0,5
Pelsdieren en konijnen	–	0,0	–	0,1	–	0,1	–	0,1	–	0,1	–	0,1	–	0,1
Paarden en pony's ¹⁾	0,2	0,3	0,3	0,4	0,3	0,5	0,4	0,6	0,4	0,5	0,4	0,5	0,4	0,6
Gehele veestapel	84,9	2,5	79,5	3,0	71,9	3,6	66,6	3,5	65,9	3,4	65,7	3,5	67,8	3,5

¹⁾ De weidemest van schapen, paarden en pony's is gerekend als dunne mest.

De belangrijkste wijziging bestaat uit een uniforme berekening van de voederbehoefte van melkvee. Hierdoor neemt de uitscheiding van stikstof en fosfaat toe. Daarnaast is een groot aantal andere wijzigingen doorgevoerd waarbij, afhankelijk van de aanpassing, de uitscheiding kan toe- of afnemen.

Staat 1 toont de mineralenuitscheiding volgens de oorspronkelijke en volgens de herziene reeks. In staat 2 is de mestproductie opgenomen. Het effect van de herberekening op de omvang van de mestproductie is verwaarloosbaar.

De mestproductie en de mineralenuitscheiding waren in 2007 vrijwel gelijk aan die in 2006. Alleen de stikstofuitscheiding nam licht toe met 1,8 procent. Sinds 2003 is sprake van een vrijwel gelijkblijvende mestproductie en daarmee gepaard gaande uitscheiding van stikstof en fosfaat.

Voorlopige cijfers voor 2008 laten een stijging zien ten opzichte van 2007 van bijna 15 miljoen kg stikstof en ruim 5 miljoen kg fosfaat. De voorlopige cijfers zijn berekend door de uitscheidingsfactoren van 2007 te vermenigvuldigen met de dieraantallen van 2008. De toename weerspiegelt dus het effect van een grotere veestapel. Het aantal melkkoeien nam in 2008 toe met 53 000, het aantal varkens met 235 000 en de pluimveestapel met 3,7 miljoen stuks ten opzichte van het jaar ervoor. In de loop van 2009 worden de uitscheidingsfactoren voor 2008 vastgesteld. Pas dan kan vastgesteld worden of en in welke mate de mineralenuitscheiding in 2008 verschilt van die in 2007.

In de periode 1990–2007 is de mestproductie met 21 procent gedaald, de stikstofuitscheiding met 31 procent en de fosfaatuitscheiding met 26 procent. De berekeningen zijn uitgevoerd volgens de methodiek van de Werkgroep Uniformering berekeningswijze Mest- en mineralencijfers (WUM).

De laatste jaren is de beschikbaarheid van basisgegevens over het mengvoerverbruik en de samenstelling ervan afgenomen. Dit heeft vooral voor de verschillende categorieën rundvee gevolgen voor de betrouwbaarheid van de uitkomsten. Aangezien de resultaten van de mineralenuitscheiding toegepast worden in andere berekeningsmodellen, zoals de berekening van de ammoniakemissie, komt daarmee de betrouwbaarheid van de uitkomsten van deze modellen ook onder druk te staan.

1. Geüniformeerde berekeningsmethode voor de mestproductie en mineralenuitscheiding

Het CBS berekent jaarlijks de mestproductie en mineralenuitscheiding van de Nederlandse veestapel. De berekeningen worden uitgevoerd voor de traditionele meststoffen in dierlijke mest: de mineralen stikstof, fosfaat en kalium. Vanuit milieukundig oogpunt veroorzaken stikstof en fosfaat problemen. De mestproductie en mineralenuitscheiding worden berekend door standaardfactoren voor de mestproductie en de mineralenuitscheiding in kilogram per dier en per jaar te vermenigvuldigen met het aantal dieren in de landbouwtelling. De standaardfactoren (tabel 1 t/m 24) worden jaarlijks vastgesteld door de Werkgroep Uniformering berekeningswijze Mest- en mineralencijfers (WUM). In deze werkgroep zijn diverse instanties vertegenwoordigd die basisgegevens aanleveren voor de berekening. Het doel van de samenwerking in de werkgroep is een uniforme berekening van de landelijke mestproductie en mineralenuitscheiding. In de WUM zijn vertegenwoordigd: Directie Kennis (LNV), LEI Wageningen UR, Planbureau voor de Leefomgeving (PBL), Dienst Regelingen (LNV), ASG Wageningen UR en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

In afzonderlijke rapporten en artikelen (WUM1994a t/m c, van Eerd 1995 t/m 1999, van Eerd c.s. 2003, van Bruggen 2003 t/m 2008) zijn voor elk kalenderjaar van 1990 tot en met 2006 op een consistente manier de standaardfactoren voor de uitscheiding van stikstof, fosfaat en kalium en de mestproductie per dier gedocumenteerd.

1.1 Mestproductiefactoren

Mestproductiefactoren geven de mestproductie per dier en per jaar (tabel 1 t/m 24). De mestproductie per dier is gedefinieerd als de hoeveelheid mest (in kg) die na enkele maanden bewaring aanwezig is in de stalopslag, inclusief schoonmaakwater en vermorst drinkwater. Voor rundvee en schapen komt daar nog de hoeveelheid mest bij die deze dieren produceren wanneer ze in de wei lopen. Alle weidemest wordt gerekend als dunne mest. Aanpassing van mestproductiefactoren vindt alleen plaats wanneer er nieuwe informatie beschikbaar is. De mestproductiefactoren van 2007 zijn voor alle diercategorieën, met uitzondering van roséveleeskalveren, gelijk aan die van 2006.

1.2 Mineralenuitscheidingsfactoren

De mineralenuitscheidingsfactoren (tabel 1 t/m 24) worden jaarlijks voor elke stof (N, P₂O₅, K₂O) apart berekend op basis van een balans per dier:

uitscheiding van mineralen = opname van mineralen met voer – vastlegging van mineralen in dierlijke producten.

De basis voor de berekening van de uitscheidingsfactoren wordt gevormd door zogenaamde technische kengetallen. Dit zijn gegevens over het veevoedergebruik (krachtvoer en ruwvoer) en de dierlijke productie (melk, eieren, de groei van de dieren en het aantal geboren dieren). Daarnaast zijn gegevens nodig over de N-, P- en K-gehalten in het voer en in dierlijke producten. Er wordt onderscheid gemaakt tussen jaarlijks geactualiseerde kengetallen en 'vaste' kengetallen. De 'vaste' kengetallen worden voor een aantal jaren vastgesteld omdat hierover geen jaarlijkse informatie beschikbaar is. Met enige regelmaat zijn in het kader van het mestbeleid studies uitgevoerd naar de forfaitaire stikstof- en fosfaatuitscheiding per diercategorie (van der Hoek, 1987; Tamminga et al., 2000; Tamminga et al., 2004; Jongbloed et al., 2005; Kemme et al., 2005a en 2005b). In deze studies is veel informatie verzameld over vaste kengetallen die daarna door de WUM zijn toegepast. Daarnaast zijn in opdracht van de WUM in 2000 de vaste kengetallen voor graasdieren herzien (Heeres, 2001).

De jaarlijks te actualiseren kengetallen worden zoveel mogelijk ontleend aan statistieken en technische administraties van het betreffende jaar (LEI-WUR; CBS, a,b,c; Agrovision; OPNV).

Naast technische kengetallen wordt ook gebruik gemaakt van de mineralengehalten in het voer en in dierlijke producten. Op basis van de Meststoffenwet zijn voerleveranciers verplicht aan Dienst Regelingen van het ministerie van LNV jaarlijks een opgave te verstrekken van het geleverde mengvoer voor staldieren (hoofdstuk 3). Voor graasdieren is verantwoording van het geleverde mengvoer sinds 2006 niet langer verplicht (paragraaf 2.2).

De mineralengehalten van ruwvoer zijn geanalyseerd door het Bedrijfslaboratorium voor Grond- en Gewasonderzoek (BLGG). De geraadpleegde bronnen bij de toegepaste mineralengehalten in dierlijke producten zijn door middel van voetnoten bij de betreffende tabellen aangegeven.

Herberekening 1990–2006

Sinds de ontwikkeling van de berekeningsmethodiek begin jaren negentig, zijn regelmatig uitgangspunten aangepast op basis van nieuwe wetenschappelijke inzichten. Vaak gelden deze aanpassingen ook in meer of mindere mate voor de berekeningen van voorgaande jaren. Herberekeningen hebben echter uit praktische overwegingen nooit plaatsgevonden. De belangrijkste reden om nu wel tot herberekening over te gaan is het verlies van een consistente datareeks voor de Emissieregistratie (ER) als belangrijke gebruiker van de cijfers. Bij het opleveren van de resultaten over 2007 is daarom besloten over te gaan tot herberekening van de periode 1990–2006. De belangrijkste aanpassingen worden hieronder genoemd.

- Uniforme berekening van VEM-behoefte en VEM-dekking voor melkvee. Bij de actualisering van de geschatte N- en P-excreties door rundvee (Tamminga et al., 2004) zijn nieuwe formules voor de VEM-behoefte ontwikkeld. In de nieuwe VEM-berekening zijn verschillende toeslagen verhoogd. De nieuwe berekening is door de WUM toegepast vanaf 2003. De VEM-dekking werd door Tamminga et al. op 102% vastgesteld maar deze aanpassing is voorzichtigheidshalve niet direct door de WUM overgenomen. Inmiddels is uit praktijkcijfers gebleken dat de VEM-dekking minimaal 2% boven de normbehoefte ligt. Besloten is daarom de VEM-dekking op 102% te stellen. Door de nieuwe berekening van VEM-behoefte en VEM-dekking neemt de stikstof- en fosfaatuitscheiding toe.
- Voorlopige cijfers zijn zoveel mogelijk vervangen door definitieve cijfers die op het moment van berekening nog niet beschikbaar waren. Voorbeelden hiervan zijn: gemiddelde N-, P- en K-gehalten in ruwvoer, verbruik van vochtrijk krachtvoer in de periode 1990–1993, verbruik van enkelvoudige krachtvoerders in de periode vanaf 2002, verbruik van rundveemengvoer in de periode 2000–2006, omvang van de melkproductie in 2001 en 2006 en voorraden snijmaïs in de periode 2002–2006.
- Vanaf 1998 is de gemiddelde samenstelling van mengvoer voor een aantal onderscheiden diersoorten bekend uit mengvoerleveranties die in het kader van het mestbeleid gerapporteerd worden aan Dienst Regelingen (LNV, voerjaaroverzicht). De wijze waarop het voerjaaroverzicht wordt gebruikt in de periode tot 2004 is nu zoveel mogelijk geharmoniseerd, inclusief de correcties op uitbijters. De fosfaatgehalten in kippenmengvoer in 2001 en 2002 vallen door de herberekening lager uit.
- Voor alle jaren wordt nu rekening gehouden met conserveringsverlies van vochtrijk krachtvoer bestemd voor rundvee. Het effect is substitutie van vochtrijk voer door weidegras met als gevolg een lichte toename van de mineralenuitscheiding.
- Tot en met 1998 werd mannelijk jongvee voor de fokkerij jonger dan 1 jaar gelijk gesteld aan vrouwelijk jongvee. In 1999 is vastgesteld dat de grootste groep van mannelijk jongvee wordt opgefokt door fokkerij-organisaties. De dieren zijn na 12 maanden 80 kg zwaarder en worden gevoerd met een winterrantsoen met betrekkelijk weinig eiwit. Dit uitgangspunt is met terugwerkende kracht toegepast.
- In de periode 1995–2000 werd de excretie van ouderdieren van vleeskuikens berekend op basis van getelde moederdieren. Het aandeel van de hanen werd in de excretiefactoren per moederdier opgenomen waardoor de excretiefactoren hoger uitvielen. In de landbouwtelling werd echter gevraagd naar het aantal ouderdieren in plaats van het aantal moederdieren. De excretiefactoren zijn gecorrigeerd naar

factoren per ouderdier en vallen dus lager uit. In de landbouwtelling van 1994 werd overigens naar het aantal moederdieren gevraagd maar volgens het toelichtingsboekje werden (voor het eerst) ouderdieren bedoeld. Er is voor 1994 aangenomen dat het gevraagde, de moederdieren, is ingevuld.

- Tijdens de herziening van forfaitaire excreties is ook gekeken naar mineralengehaltes in dieren. De gehalten in ouderdieren van vleeskuikens uit een studie van 1999 (Versteegh en Jongbloed, 1999) zijn beter van toepassing voor de periode 1990–1998 dan de gebruikte gehalten van de World's Poultry Science Association (WPSA) die uit de 60-er jaren stammen. Voor varkens en voor leghennen is door ontwikkeling in deze sectoren sprake van een trend in het gehalte in dieren. De gehalten uit eerdere jaren worden dus niet aangepast. Voor andere diercategorieën zoals vleeskuikens, leghennen, maar ook voor rundvee, ontbreken eigenlijk betrouwbare cijfers (Jongbloed, 2009).
- Er is gecorrigeerd voor dubbeltelling van vervoederingsverliezen in het rantsoen van roséveeskalveren in de periode 1995–2003.

1.3 Diercategorieën in de landbouwtelling

De mestproductie- en mineralenuitscheidingsfactoren worden berekend voor alle diercategorieën in de landbouwtelling, met uitzondering van de categorieën 'overig pluimvee' en 'overige pelsdieren'. Deze categorieën kunnen bestaan uit diverse diersoorten waardoor er geen technische kengetallen over voerverbruik en dierlijke productie zijn op te stellen. Bovendien gaat het om zeer geringe aantallen dieren met een te verwaarlozen bijdrage aan de totale mestproductie.

In de landbouwtelling worden niet alle diersoorten waargenomen in de veehouderij in Nederland. Enkele diersoorten die in kleine aantallen worden gehouden, zoals herten en waterbuffels, ontbreken.

Er wordt verondersteld dat het aantal dieren in de landbouwtelling gelijk is aan het gemiddelde aantal aanwezige dieren in het betreffende jaar en dat dus de leegstand van de hokken tijdens de telling gelijk is aan de gemiddelde leegstand. Voor sommige diercategorieën zoals schapen en geiten is het aantal dieren op de teldatum niet representatief voor het gemiddelde aantal in het gehele jaar omdat er in de zomer meer dieren aanwezig zijn dan in de winterperiode. Bij de berekening van de uitscheidingsfactoren is hier rekening mee gehouden.

Sommige diercategorieën in de landbouwtelling worden bij de berekening van de mest- en mineralenproductie samengevoegd tot één categorie om zo beter aan te sluiten bij de beschikbare kengetallen over voerverbruik en dierlijke productie. Zo zijn bij rundvee de categorie jongvee van één tot twee jaar en de categorie jongvee van twee jaar en ouder, samen genomen tot één categorie jongvee van één jaar en ouder. Ook de gewichtsklassen van vleesvarkens en de eventuele verdeling in mannelijke en vrouwelijke dieren zijn samengevoegd tot één categorie vleesvarkens. De mest- en mineralenproductie van biggen is opgenomen in de factoren per zeug en bij schapen, geiten, konijnen en pelsdieren zijn factoren berekend per moederdier waarin het aandeel van de mannelijke dieren en de jongen in opfok is verrekend.

1.4 Gasvormige stikstofverliezen

Tijdens de opslag van mest verandert de samenstelling onder invloed van processen zoals afbraak van organische stof, vervluchtiging van ammoniak en vervluchtiging van overige stikstofverbindingen (N_2 , N_2O , NO) door denitrificatie. De hoeveelheid stikstof in de mest op het moment van uitrijden of toepassen is dus gelijk aan de uitscheiding op basis van bovenstaande balans verminderd met gasvormige verliezen. Voor fosfaat en kalium is er geen verschil tussen de uitscheiding en de hoeveelheid die aanwezig is in de mest op het moment van uitrijden of toepassen. Over het gebruik van mineralen in de mest wordt op de CBS-website (statline) gepubliceerd.

Vanaf 1999 zijn de gasvormige verliezen gebaseerd op forfaitaire vervluchtigingspercentages die in het kader van de mestwetgeving door middel van metingen en modelberekeningen zijn vastgesteld (Oenema et al., 2000; Groenestein et al., 2005).

In het kader van de Milieubalans publiceert het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) jaarlijks cijfers over de ammoniakemissie in Nederland. De gasvormige stikstofverliezen uit stallen en mestopslagen, zoals die voor de Milieubalans worden berekend, verschillen met de uitkomsten van het CBS. Door LEI en CBS is onderzocht waardoor deze verschillen worden veroorzaakt (Hoogeveen et al. 2006). Uit dit onderzoek is gebleken dat meerdere factoren een rol spelen, zoals andere vervluchtigingspercentages, andere uitgangspunten over mesttype en staltype en de mate waarin rekening gehouden wordt met emissiearme huisvesting. In de loop van 2006 is binnen de Commissie van Deskundigen Meststoffenwet (CDM) een werkgroep gestart met als doel de berekening van de ammoniakemissie te harmoniseren. Dit heeft begin 2009 geresulteerd in een rapport met daarin de uitgangspunten van een nieuwe berekeningsmethodiek voor ammoniakemissie uit de landbouw (Velthof et al., 2009). Het CBS zal de berekening van de gasvormige stikstofverliezen uit stallen en mestopslagen en de ammoniakverliezen tijdens beweiding afstemmen met de uitgangspunten in dit rapport. De gasvormige verliezen in dit artikel zijn gebaseerd op de hiervoor genoemde forfaitaire waarden waarbij rekening is gehouden met verbeterde inzichten in mesttype, staltype en emissiearme huisvesting. In de uitkomsten van 2007 zijn de resultaten van de vragen naar huisvesting in de landbouwtelling van 2008 verwerkt.

2. Graasdieren

Runderen, schapen, geiten, paarden en pony's gebruiken in hoofdzaak ruwvoer aangevuld met krachtvoer. Bij schapen, geiten, paarden en pony's wordt krachtvoer verstrekt in de vorm van mengvoer. Bij rundvee wordt het krachtvoer voor circa 90 procent verstrekt als mengvoer en voor de rest als enkelvoudige krachtvoedergrondstoffen zoals sojaschroot. Daarnaast wordt aan rundvee nog vochtrijk krachtvoer verstrekt dat in hoofdzaak bestaat uit afvalproducten van de levensmiddelenindustrie met een lager drogestofgehalte dan het mengvoer. In toenemende mate worden gespecialiseerde mengvoerders gebruikt, zoals eiwitarme of eiwitrijke voeders, fosforarme voeders, voeders als aanvulling op vochtrijk krachtvoer of enkelvoudige krachtvoedergrondstoffen, losse vitaminen en mineralen. In tabel 25 tot en met tabel 30 is het voerverbruik en de samenstelling van het voer weergegeven. Het krachtvoer is inclusief enkelvoudig vervoederde krachtvoedergrondstoffen en mineralenmengsels.

Bij de voeropname wordt rekening gehouden met vervoederingsverliezen van 2 procent voor krachtvoer, 3 procent voor vochtrijk krachtvoer en 5 procent voor geconserveerd ruwvoer. De voeropname is dus inclusief deze verliezen waarbij wordt aangenomen dat de voerverliezen in de mest terechtkomen.

2.1 Ruwvoer

Het ruwvoer wordt in Nederland geteeld en bestaat voornamelijk uit de geconserveerde grasproducten graskuil en hooi, snijmaïskuil en weidegras. Uit CBS-statistieken wordt het verbruik aan graskuil en hooi berekend uit de oogst en voorraadmutaties. Aanvankelijk werd het verbruik berekend van stalseizoen tot stalseizoen maar door de vraag naar voorraden te verschuiven naar 31 december, wordt het verbruik nu per kalenderjaar berekend. Het verbruik van snijmaïs wordt berekend op basis van de geogste snijmaïs (CBS) verminderd met 5 procent conserveringsverlies. Tot en met 2006 wordt 8 procent conserveringsverlies aangehouden. De voorraadmutaties van snijmaïs worden geschat met behulp van gegevens uit het Bedrijven Informatie Net (BIN) van het LEI. De weidegrasproductie wordt berekend op basis van de resterende voederbehoefte van de graasdieren na vervoeding van alle andere verbruikte voeders. De samenstelling van het verbruikte kuilvoer wordt vooral bepaald door de oogst van het voorgaande jaar.

Omdat er grote verschillen bestaan tussen de voerrantsoenen op de zandgronden (snijmaïsrantsoen) en in het veen-/kleiweidegebied (graskuilrantsoen) maakt de WUM voor de berekening van de standaardfactoren van melk- en kalfkoeien en het bijbehorende jongvee onderscheid in twee regio's: Zuid- en Oost-Nederland en Noord- en West-Nederland. Voor de overige diercategorieën is deze opsplitsing niet nodig. Voor de berekening van 2007 zijn de provincies Drenthe en Zeeland op basis van het aandeel snijmaïs in het ruwvoerrantsoen ingedeeld in de regio Zuid- en Oost Nederland. Hoewel Drenthe en Zeeland op basis van het aandeel snijmaïs ook in voorgaande jaren tot deze regio gerekend hadden kunnen worden, is bij de herberekening van de periode 1990–2006 de regio-indeling niet gewijzigd in verband met het ontbreken van hiervoor benodigde basisgegevens. De uitkomsten op landelijk niveau worden door de gewijzigde regio-indeling nauwelijks beïnvloed.

Tabel 31 en tabel 32 tonen de bruto productie van ruwvoer. Hoewel er jaarlijks behoorlijke fluctuaties optreden in de productie van weidegras en geconserveerd gras, laten de tabellen zien dat de productie van weidegras per hectare sinds 1990 afneemt ten gunste van geconserveerd gras. Enkele oorzaken zijn een steeds groter verbruik van geconserveerd ruwvoer (snijmaïs, graskuil en hooi) in de weideperiode, een toename van de periode waarin de koeien op stal staan en een beperkter gebruik van het najaarsgras. De opbrengst van snijmaïs per hectare is tussen begin jaren negentig en eind jaren negentig toegenomen van krap 12 ton droge stof per hectare tot 14 à 15 ton per hectare.

2.2 Krachtvoer

Onder krachtvoer worden begrepen mengvoer, enkelvoudig vervoederde krachtvoedergrondstoffen, vochtrijk krachtvoer en kunstmelk(poeder). Van de beschikbaarheid aan krachtvoer zijn alleen landelijke gegevens bekend. De laatste jaren is de kwaliteit van de mengvoergegevens voor graasdieren snel achteruit gegaan. De belangrijkste oorzaken hiervoor zijn het wegvallen van de mengvoederenquête van het Productschap Diervoeder (PDV), het wegvallen van gedetailleerde overzichten van de coöperatieve mengvoederproductie en het wegvallen van analysegegevens van mengvoedersoorten. Voor 2004 en 2005 kon nog wel gebruik gemaakt worden van overzichten van Dienst Regelingen (LNV) over leveringen van rundveemengvoer en de hoeveelheden N en P in het voer. Met ingang van 2006 zijn mengvoerleveranciers echter niet langer verplicht om leveringen van mengvoer voor graasdieren te melden bij Dienst Regelingen. Er is dan ook geen mogelijkheid meer om de berekende mineralenopname door rundveecategorieën te valideren aan de hand van geregistreerde voerleveranties. Vanaf 2006 is de mineralenopname per fokveecategorie berekend uit het geschatte verbruik ten opzichte van de totale productie aan rundveemengvoer en de samenstelling op basis van voederwaardeprijzen van de Animal Sciences Group (ASG-WUR). Voor vleesveecategorieën wordt gewerkt met vaste hoeveelheden opfok- en afmestvoer in het rantsoen. De samenstelling van opfok- en afmestvoeders wordt periodiek opgevraagd bij enkele mengvoerbakfabrikanten.

2.3 Vastlegging van mineralen in dierlijke producten

Gegevens over het levend gewicht van graasdieren worden incidenteel aangepast. Nieuwe gegevens over gehalten aan N, P en K in graasdieren komen zelden beschikbaar. Alleen de melkproductie van melkkoeien wordt jaarlijks geactualiseerd. De melkproductie nam geleidelijk toe van 6 000 kg/koe in 1990 tot 7 900 kg/koe in 2007. In tabel 33 is de situatie weergegeven voor 2007.

2.4 Melk- en kalfkoeien

Voor de meeste categorieën rundvee, schapen en geiten worden alleen de voederwaarden en de mineralengehalten in het voer jaarlijks aangepast. Voor melk- en kalfkoeien worden daarnaast ook de samenstelling van het voerrantsoen (tabel 25 t/m 30) en de vastlegging van mineralen in dierlijke producten aangepast (tabel 33).

Het voerverbruik van rundvee (exclusief melk- en kalfkoeien), schapen en geiten is berekend op basis van vaste kengetallen voor de voederbehoefte (Tamminga et al., 2004; Kemme et al., 2005a).

De voederbehoefte van koeien is afhankelijk van de melkproductie. Na verdeling van het benodigde krachtvoer en ruwvoer over de andere categorieën rundvee en over schapen, geiten, paarden en pony's wordt de rest van het beschikbare voer (circa 70 procent) aan melk- en kalfkoeien toebedeeld. In de voederbehoefte die bij melk- en kalfkoeien dan nog resteert, wordt voorzien door weidegras. Het verbruik van weidegras wordt dus berekend als restpost. Ter controle van deze berekening wordt per kalenderjaar de bruto

Staat 3
Beweidings van melkkoeien

	Noord en West Nederland		Zuid en Oost Nederland	
	2006	2007	2006	2007
<i>% van het aantal melkkoeien</i>				
Dag en nacht weiden	43	33	25	15
Beperkt weiden	41	53	49	60
Dag en nacht opstallen	16	13	26	25
Totaal	100	100	100	100

grasproductie per hectare berekend en vergeleken met die van voorgaande jaren (tabel 31 en 32).

De lengte van de weideperiode is in 2007 voor beide regio's vastgesteld op 175 dagen. In de Regio Zuidoost nam de weideperiode toe met 10 dagen ten opzichte van 2006. Beide regio's verschillen wel in de toepassing van beweidingssystemen. In Noordwest Nederland krijgen de koeien het vaakst weidegang aangeboden. In de regio Zuidoost staat een kwart van de koeien dag en nacht op stal. In beide regio's was er ten opzichte van 2006 sprake van een verschuiving van dag en nacht weiden naar alleen overdag weiden. Informatie over de weideperiode en de toegepaste beweidingssystemen zijn ontleend aan het CBS-onderzoek Rundveestapel en graslandgebruik. Per saldo is het aandeel van de zomermest dat in de stal wordt uitgescheiden in beide regio's toegenomen.

2.5 Paarden en pony's

Vanaf 1 januari 2006 is ook de mest- en mineralenproductie van bedrijfsmatig gehouden paarden en pony's opgenomen in de Meststoffenwet. Ten behoeve van deze wetswijziging is door ASG-WUR een berekening opgesteld van de mineralenuitscheiding door paarden en pony's van verschillende gewichtsklassen (Kempe et al., 2005b). De berekeningsgrondslagen in dit rapport zijn door de WUM toegepast bij het vaststellen van de mest- en mineralenuitscheidingsfactoren. De Sectorraad Paarden heeft informatie aangeleverd over de verdeling van de dieren naar gewichtsklasse. Daarnaast heeft de Sectorraad Paarden een schatting gegeven van de verdeling van paarden en pony's over houderijsystemen in verband met de verdeling van de excretie over stal en weide (van Bruggen, 2008).

Om een trendbreuk te vermijden, is ook voor de voorgaande jaren de mestproductie en mineralenuitscheiding van paarden en pony's berekend. Dit is gedaan door de factoren per dier, die voor 2006 zijn vastgesteld, te vermenigvuldigen met de dieraantallen van de betreffende jaren.

De mest- en mineralenproductie van paarden en pony's wordt alleen berekend voor die dieren die in de landbouwtelling worden waargenomen, ongeveer 130 000 in totaal. Het werkelijke aantal paarden en pony's wordt momenteel geschat op 400 000 à 500 000 stuks.

3. Staldieren

De mineralengehalten in het voer van varkens, pluimvee, konijnen en pelsdieren in de periode 1990–2007 zijn gegeven in tabel 34 t/m tabel 37.

3.1 Varkens

De technische kengetallen van vleesvarkens en zeugen zijn geactualiseerd op basis van de resultaten van de Kengetallenspiegel 2007 (Agrovision). Aangezien varkens tot de staldieren behoren, zijn mengvoerleveranciers verplicht om jaarlijks aan Dienst Regelingen (LNV) een overzicht te sturen van de geleverde hoeveelheden varkensmengvoer met bijbehorende hoeveelheden N en P. Deze overzichten zijn gebruikt bij de bepaling van de mineralengehalten in mengvoer voor de onderscheiden categorieën varkens door bedrijven waaraan varkensmengvoer is geleverd, te koppelen aan de landbouwtelling. Vervolgens zijn de N- en P-gehalten van mengvoer voor een bepaalde categorie varkens gebaseerd op de gemiddelde samenstelling van het geleverde mengvoer aan bedrijven die alleen de betreffende categorie varkens houden. Deze werkwijze impliceert dat er geen onderscheid meer hoeft te worden gemaakt tussen verschillende typen voeders die verstrekt worden aan een bepaalde categorie varkens. Voor vleesvarkens betekent dit dat er geen onderscheid meer hoeft te worden gemaakt tussen startvoer, opfokvoer en afmestvoer.

3.2 Pluimvee, pelsdieren en konijnen

De technische kengetallen voor vleeskuikens en leghennen ouder dan 18 weken worden jaarlijks geactualiseerd op basis van de deeladministraties leghennen en vleeskuikens van het LEI-Bedrijven Informatie Net (LEI-WUR). Pluimvee, pelsdieren en konijnen behoren tot de staldieren waarvoor mengvoerleveranciers verplicht zijn om jaarlijks aan Dienst Regelingen (LNV) een overzicht te sturen van de geleverde hoeveelheden mengvoer met bijbehorende hoeveelheden N en P. Bij de bepaling van de mineralengehalten van mengvoer voor de onderscheiden categorieën kippen zijn de bedrijven waaraan mengvoer is geleverd, gekoppeld aan bedrijven in de landbouwtelling. De samenstelling van mengvoer voor een bepaalde pluimveecategorie is gebaseerd op de gemiddelde samenstelling van het mengvoer dat geleverd is aan bedrijven waar uitsluitend de betreffende pluimveecategorie wordt gehouden. Op deze manier is de samenstelling bepaald van leghennenvoer, vleeskuikenvoer en legvoer voor vleeskuikenouderdieren. Voor eenden, kalkoenen, pelsdieren en konijnen zijn de gegevens in de voeroverzichten van Dienst Regelingen voldoende gedetailleerd.

3.3 Vastlegging van mineralen in dierlijke producten

Gegevens over het levend gewicht en de gehalten aan N, P en K in dieren en in dierlijke producten komen incidenteel beschikbaar. Wel komen jaarlijks gegevens beschikbaar over het opleggewicht en aflevergewicht van vleesvarkens, de vastlegging bij zeugen (aantal worpen en worpgrootte, uitval, vervanging van de zeugen), de eiproduktie per leggen en het aflevergewicht van vleeskuikens. In tabel 38 is de situatie weergegeven voor 2007.

4. Resultaten

Om de mestproductie en de mineralenuitscheiding van 2006 en 2007 te kunnen vergelijken met die van voorgaande jaren, zijn ook voor de voorgaande jaren de mestproductie en mineralenuitscheiding van paarden en pony's berekend. Dit is gedaan door de factoren per dier die voor 2006 zijn vastgesteld, te vermenigvuldigen met de dieraantallen van de betreffende jaren.

4.1 Mestproductie

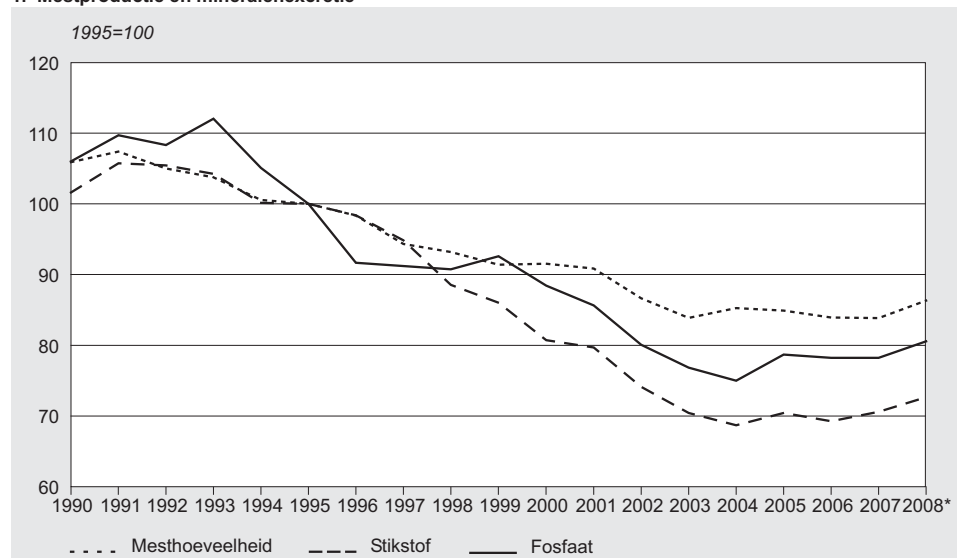
De productie van dunne en vaste mest was in 2007 vrijwel gelijk aan de productie in 2006. Alleen bij legkippen is er sprake van een verschuiving van dunne mest naar vaste mest door de toepassing van huisvestingsgegevens die in de landbouwtelling van 2008 zijn verzameld. De voorlopige cijfers van 2008 laten een toename van de mestproductie zien met ongeveer 3 procent ten opzichte van 2007 als gevolg van uitbreiding van de veestapel. De jaarlijkse factoren voor de mestproductie per dier veranderen nauwelijks, met uitzondering van de mestproductie van melkkoeien die sinds 1990 met 3 000 kg is toegenomen tot 26 000 kg per dier per jaar. Deze toename hangt samen met de gestegen melkproductie per dier.

In staat 2 (samenvatting) is de mestproductie voor een aantal jaren gegeven. Voor geïnteresseerden bestaat de mogelijkheid om zelf tabellen samen te stellen uit de tabellen over dierlijke mest in de statline-databank op www.cbs.nl.

4.2 Stikstof- en fosfaatuitscheiding

De stikstofuitscheiding is licht toegenomen van 471 miljoen kg in 2006 tot 480 miljoen kg in 2007. De fosfaatuitscheiding veranderde in dezelfde periode niet. De toename van de stikstofuitscheiding werd vooral veroorzaakt door hogere excretiefactoren. Bij rundvee was sprake van hogere stikstofgehalten in het ruwvoer en een hogere melkproductie per melkkoel. Behalve hogere excretiefactoren per dier speelde bij varkens en pluimvee ook de toename van het aantal dieren een rol.

1. Mestproductie en mineralenexcretie

Bron: CBS.

In figuur 1 is het verloop weergegeven van de mineralenexcretie vanaf 1990. Door invoering van fosfaatgebruiksnormen, de mestboekhouding en mestproductierechten eind jaren tachtig, werd de daling van de fosfaatexcretie al ingezet vóór de invoering van het mineralenaangiftesysteem Minas in 1998. Bij stikstof werd de sterkste afname juist gerealiseerd na 1997. Tijdens de laatste jaren waarin Minas nog van kracht was, bleef de mineralenuitscheiding vrijwel ongewijzigd. In 2006 is het mineralenaangiftesysteem vervangen door een stelsel van gebruiksnormen. Vooralsnog heeft deze wijziging geen aantoonbaar effect op de mineralenuitscheiding van de veestapel.

De voorlopige cijfers van 2008 laten ten opzichte van 2007 een toename van de stikstof- en fosfaatuitscheiding zien van ongeveer 3 procent als gevolg van uitbreiding van de veestapel.

In de periode 1990–2007 is de stikstofuitscheiding met 31 procent gedaald en de fosfaatuitscheiding met 26 procent. In staat 1 (samenvatting) is de mineralenuitscheiding voor een aantal jaren gegeven. Voor geïnteresseerden bestaat de mogelijkheid om zelf tabellen samen te stellen uit de tabellen over dierlijke mest in de statline-databank op www.cbs.nl.

4.3 Gasvormige stikstofverliezen

Van de uitgescheiden stikstof vervluchtigt een deel in stal en opslag in de vorm van ammoniak en in de vorm van overige stikstofverbindingen door denitrificatie (N_2 , NO en het broeikasgas N_2O). Bij de toediening van dierlijke mest aan de bodem vervluchtigt opnieuw een deel van de aanwezige stikstof in de vorm van ammoniak. De toedieningsverliezen zijn niet in staat 4 weergegeven, met uitzondering van de verliezen tijdens beweiding. De verliezen zijn gebaseerd op forfaitaire waarden (Oenema et al., 2000; Groenestein et al., 2005). Voor alle diercategorieën is rekening gehouden met informatie over implementatie van staltypen op basis van de vraagstelling in de landbouwtelling van 2008. De forfaitaire ammoniakverliezen zijn afgeleid van emissiefactoren uit de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) die worden bijgesteld indien nieuwe meetgegevens beschikbaar komen. De stikstofverliezen door denitrificatie zijn door Oenema c.s. vastgesteld op basis van literatuurgegevens. Hierbij is het onderscheid tussen dunne en vaste mest bepalend voor de hoogte van de emissiefactor.

Staat 4 laat zien dat van de uitgescheiden stikstof ongeveer 14% vervluchtigt in stal en opslag. Relatief gezien is de vervluchtiging bij pluimveemest het grootst. Dit komt onder

Staat 4
Gasvormige stikstofverliezen, 2007¹⁾

	Stikstof- excretie	Gasvormige stikstofverliezen			
		stal en opslag	w.v.		ammoniak- emissie bij beweiding
			ammoniak	overige stikstof- verbindingen ²⁾	
<i>mln kg N</i>					
Rundvee, excl. vleeskalveren	281	28	21	7	6
Vleeskalveren	14	2	2	0	–
Varkens	105	19	18	1	–
Pluimvee	59	13	10	3	–
Schapen en geiten	12	1	1	1	1
Pelsdieren en konijnen	2	1	1	0	–
Paarden en pony's	7	1	0	1	0
Gehele veestapel	480	65	52	13	6

¹⁾ De resultaten in deze tabel zijn gebaseerd op forfaitaire waarden (Oenema et al., 2000; Groenestein et al., 2005), waarbij nieuwe inzichten in mesttype, staltype en emissiearme huisvesting zoveel mogelijk zijn meegenomen.

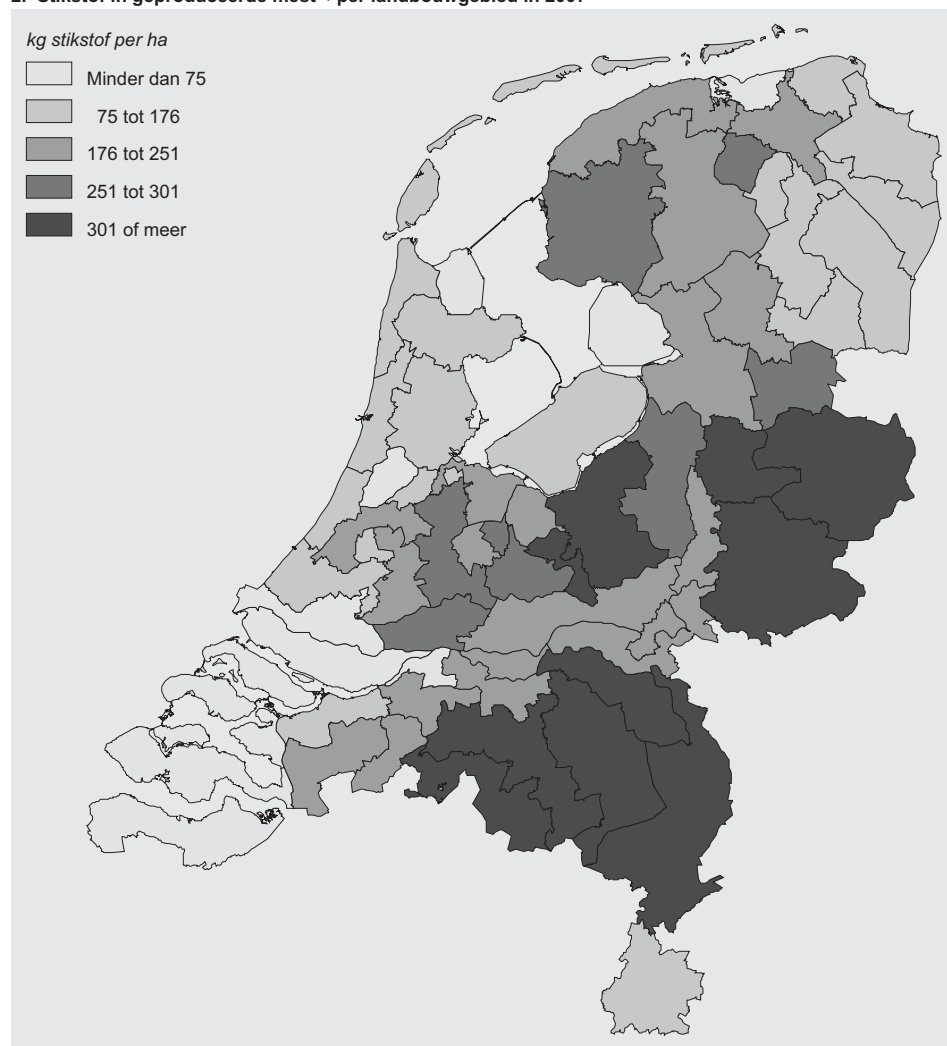
²⁾ Verliezen in de vorm van N_2 , NO, N_2O door denitrificatie.

andere door het grote aandeel vaste mest waardoor de verliezen in de vorm van overige stikstofverbindingen door nitrificatie/denitrificatie aanzienlijk kunnen zijn.

4.4 Regionale verschillen

De fosfaatproductie in 2007 bedroeg 90 kg P_2O_5 per hectare cultuurgrond. Regionaal zijn er zoals verwacht grote verschillen. Net als in voorgaande jaren was de productie het hoogst in de Westelijke Veluwe met 289 kg P_2O_5 /ha, gevolgd door het Westelijk Peelgebied met 280 kg P_2O_5 /ha. In de Haarlemmermeer was de fosfaatproductie met 13 kg P_2O_5 /ha het laagst.

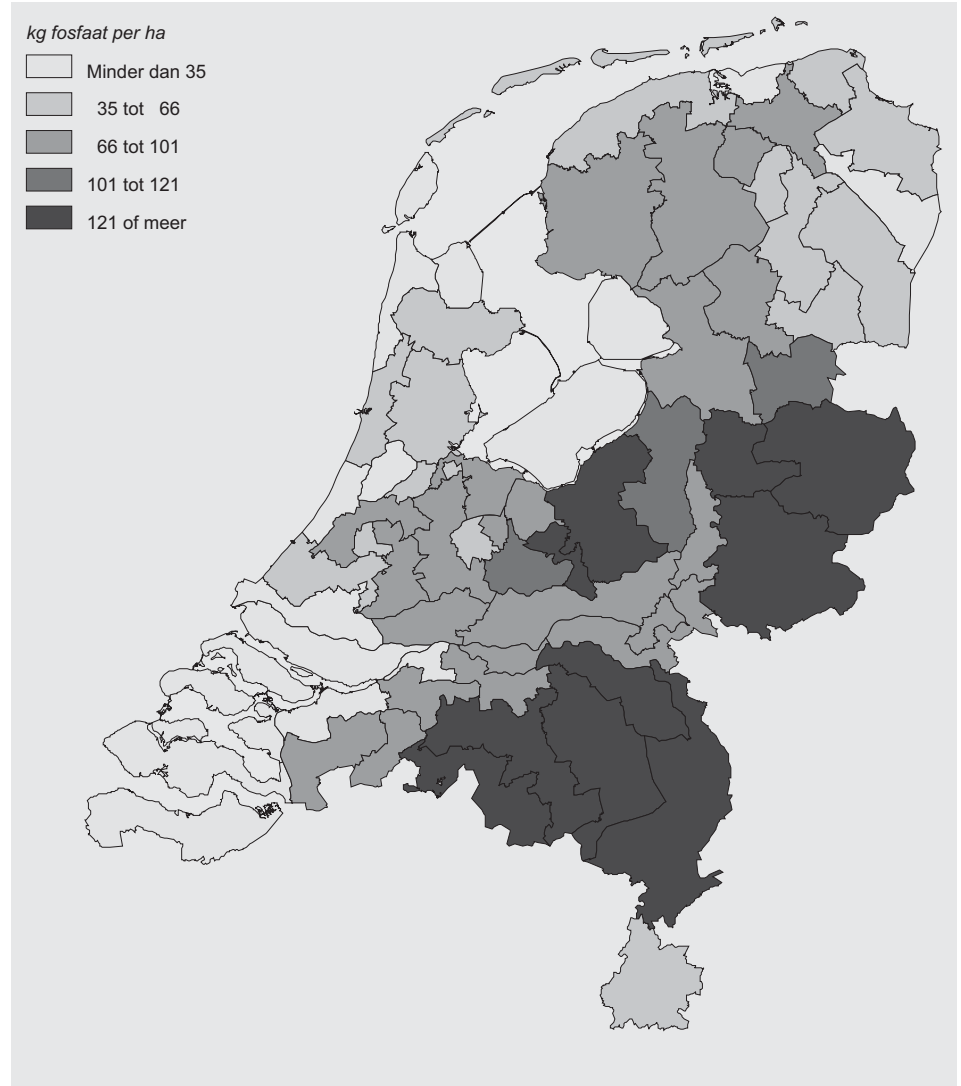
2. Stikstof in geproduceerde mest ¹⁾ per landbouwgebied in 2007

¹⁾ Stikstofexcretie verminderd met gasvormige verliezen in stal en opslag.

Bron: CBS.

3. Fosfaat in geproduceerde mest per landbouwgebied in 2007

Bron: CBS.

4.5 Mestproductie en mineralenuitscheiding per bedrijfstype

Landbouwbedrijven worden ingedeeld naar economisch zwaartepunt in bedrijfstypen op basis van de zogenaamde NEG-typering (CBS, 2008). In staat 5 is voor de hoofdbedrijfstypen de ontwikkeling in de mestproductie en mineralenuitscheiding weergegeven, samen met enkele algemene gegevens zoals het aantal bedrijven en de oppervlakte cultuurgrond.

Tussen 1995 en 2008 verdween eenderde van het aantal landbouwbedrijven. De omvang van de bemestbare cultuurgrond daalde daarentegen slechts licht met 3 procent.

De figuren 4 tot en met 6 tonen de ontwikkeling van de excretie, uitgedrukt in fosfaat, voor achtereenvolgens sterk gespecialiseerde melkveebedrijven, varkensbedrijven en pluimveebedrijven. Bij alle bedrijfstypen is uit de ontwikkeling van de fosfaatexcretie per bedrijf af te leiden dat er sprake is geweest van verdergaande schaalvergroting. Het aantal bedrijven is dan ook sterker gedaald dan de mineralenproductie. De plaatsingsruimte voor fosfaat vertoont een dalende trend door voortschrijdende normstelling. Tot en met 1997 is de plaatsingsruimte voor fosfaat berekend op basis van een gebruiksnorm voor dierlijke mest. Van 1998 tot en met 2005 is de plaatsingsruimte afgeleid uit de onttrekking van fosfaat door de afvoer met gewassen plus de toegestane fosfaatverliezen naar de bodem. Met de invoering van een gebruiksnormenstelsel in 2006, is de plaatsingsruimte vanaf 2006 weer gebaseerd op gebruiksnormen.

Staat 5
Aantal bedrijven, mestproductie, mineralenuitscheiding en cultuurgrond naar hoofdbedrijfstype

	Aantal bedrijven	Mest- productie	Mineralenuitscheiding		Cultuurgrond ¹⁾ w.v.			
			Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	grasland ²⁾	snijmaïs	overig bouwland	
	<i>abs.</i>	<i>mld kg</i>	<i>mIn kg</i>		<i>1 000 ha</i>			
Totaal bedrijven								
1995	113 202	82,6	680	216	1 953	1 048	219	686
2000	97 392	75,6	549	191	1 926	1 011	205	709
2005	81 750	70,1	479	170	1 878	976	235	668
2006	79 435	69,3	471	169	1 877	997	218	662
2007	76 741	69,2	480	169	1 871	990	222	659
2008*	75 152	71,3	494	174	1 885	982	242	662
Graasdierbedrijven³⁾								
1995	55 186	61,5	452	125	1 124	941	149	34
2000	47 474	55,8	347	106	1 102	905	150	47
2005	41 382	53,8	305	97	1 089	879	171	39
2006	40 262	53,2	298	95	1 089	904	151	33
2007	39 410	52,8	301	95	1 085	897	155	34
2008*	39 129	54,6	311	98	1 097	892	169	35
Hokdierbedrijven⁴⁾								
1995	14 402	17,8	197	80	97	48	28	22
2000	10 863	16,1	169	73	92	42	19	31
2005	7 594	12,9	143	61	73	32	17	24
2006	7 276	12,7	144	62	71	31	16	24
2007	7 300	13,1	149	63	75	33	17	25
2008*	6 948	13,4	154	65	73	30	18	25
Akkerbouw, tuinbouw, evt. in combinatie met vee								
1995	43 614	3,3	31	10	732	60	43	630
2000	39 055	3,6	34	12	732	64	37	631
2005	32 774	3,5	31	12	716	65	47	605
2006	31 897	3,4	30	12	717	62	50	605
2007	30 031	3,3	30	11	711	61	50	601
2008*	29 075	3,3	30	11	715	60	54	601

1) Cultuurgrond exclusief braakland, snelgroeiend hout en groenbemestingsgewassen.

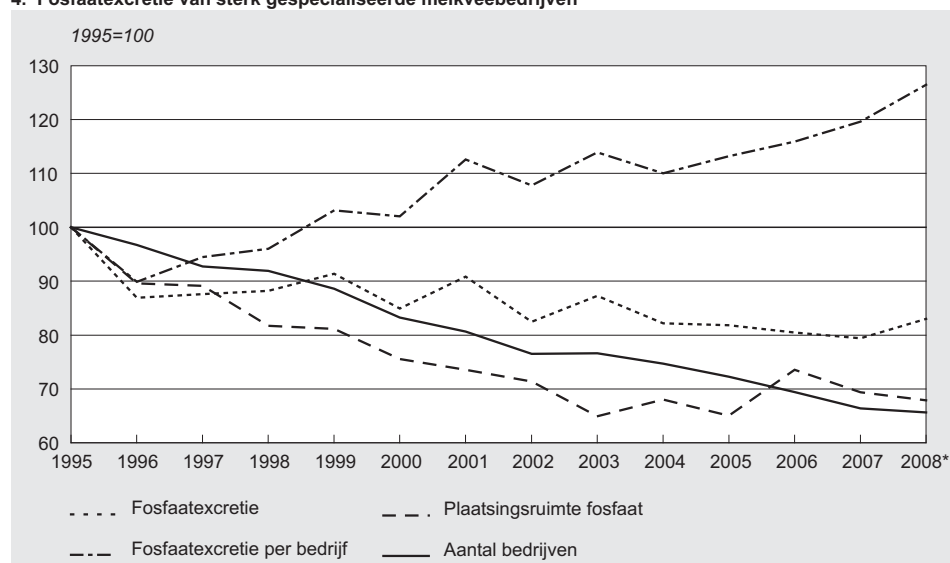
2) Het totaal van blijvend en tijdelijk grasland.

3) Inclusief graasdiercombinaties.

4) Inclusief hokdiercombinaties.

De voorlopige cijfers van 2008 zijn berekend door de excretiefactoren per dier van 2007 te vermenigvuldigen met de dieraantallen van 2008. De voorlopige cijfers laten voor alle bedrijfstypen een toename van de fosfaatexcretie zien. De toename wordt veroorzaakt door de combinatie van relatief hoge excretiefactoren in 2007 en uitbreiding van de vee-stapel in 2008.

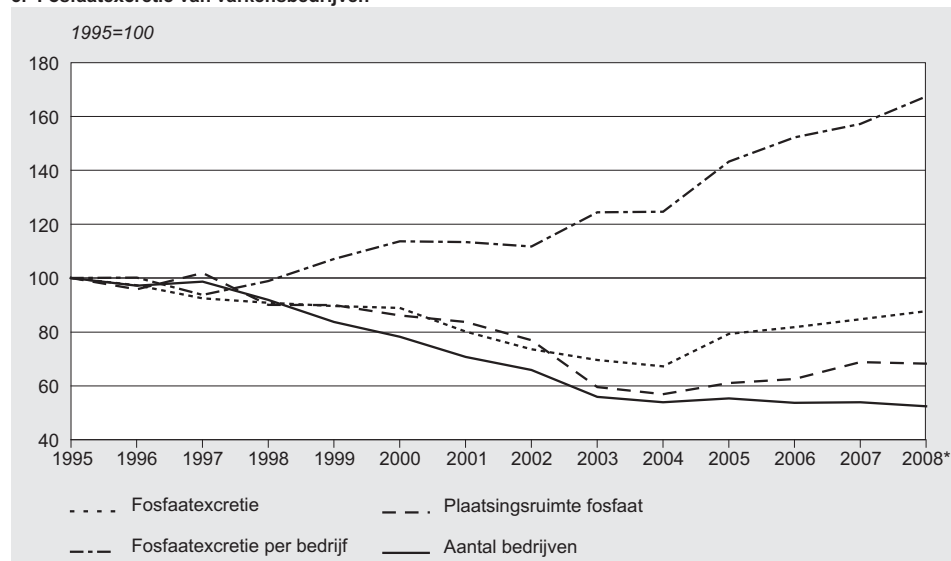
De totale plaatsingsruimte voor fosfaat op alle sterk gespecialiseerde melkveebedrijven samen is nog net voldoende voor de fosfaatproductie van deze bedrijven. De plaatsings-

4. Fosfaatexcretie van sterk gespecialiseerde melkveebedrijven

Bron: CBS.

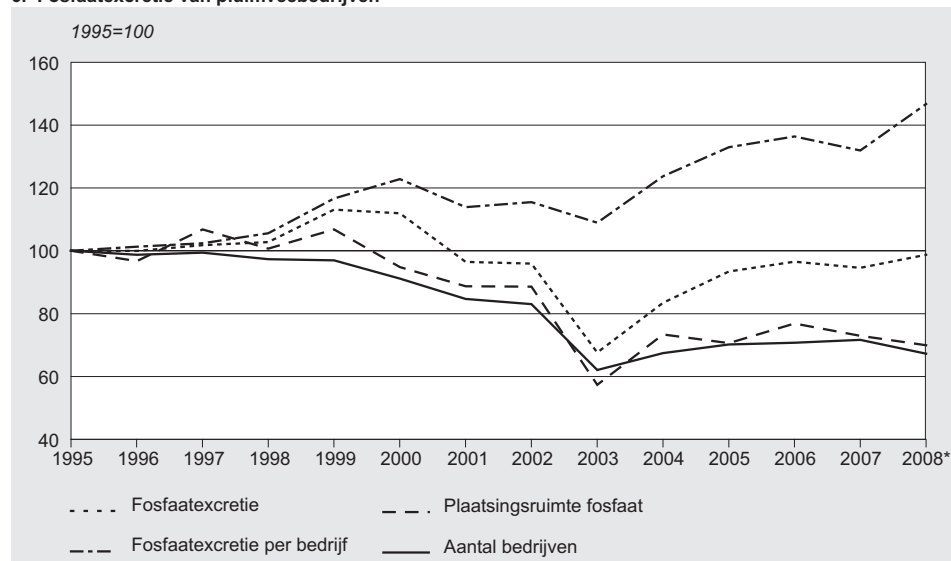
ruimte op bedrijven met staldieren is gering in vergelijking met de mestproductie. Op de cultuurgrond van varkensbedrijven is slechts ruimte voor 10 procent van de door deze bedrijven geproduceerde mest, uitgedrukt in fosfaat. Bij pluimveebedrijven is dit nog minder, namelijk 3 procent.

5. Fosfaatexcretie van varkensbedrijven

Bron: CBS.

6. Fosfaatexcretie van pluimveebedrijven

Bron: CBS.

5. Onzekerheden

Bij het vaststellen van standaardfactoren voor de mestproductie en mineralenuitscheiding per dier spelen zeer veel variabelen een rol. In een aantal gevallen is er zo weinig bekend over deze variabelen dat er aannames moeten worden gemaakt. Dit speelt bij de grondgebonden veehouderij van rundvee, schapen en geiten een grotere rol dan bij varkens en pluimvee.

De laatste jaren is de beschikbaarheid van basisgegevens, zoals gegevens over voer-
verbruik en voersamenstelling voor graasdieren, sterk teruggelopen. Het gevolg hiervan is dat er meer aannames nodig zijn om te komen tot standaardfactoren voor de mineralenuitscheiding per dier. Hierdoor komt de nauwkeurigheid van de berekende mestproductie en mineralenuitscheiding in Nederland onder druk te staan. Daarnaast beïnvloedt dit ook de betrouwbaarheid van berekeningen waarvoor de mestproductie en mineralenuitscheiding de basis vormen, zoals de berekeningen van ammoniakemissies en emissies van broeikasgassen zoals lachgas en methaan.

Voor meer informatie over ontwikkelingen in de beschikbaarheid van veevoeder-
gegevens en de waarneming van het aantal dieren in de landbouwtelling wordt verwezen naar het artikel Dierlijke mest en mineralen 2006.

6. Referenties

- Agrovision. Kengetallenspiegel – vleesvarkens en zeugen. Agrovision B.V. Deventer.
- BLGG. Bedrijfslaboratorium voor grond- en gewasonderzoek, Oosterbeek. www.blgg.nl
- Bruggen C. van, 2003 t/m 2008. Dierlijke mest en mineralen 2001 t/m 2006. www.cbs.nl
- CBS, a. www.cbs.nl – Statline, Landbouwtellingen. CBS, Voorburg / Heerlen.
- CBS, b. www.cbs.nl – Statline, Statistiek graslandgebruik. CBS, Voorburg / Heerlen.
- CBS, c. www.cbs.nl – Statline, Zuivelstatistiek. CBS, Voorburg / Heerlen.
- CBS, 2008. Neg-typering. [www.cbs.nl\(thema landbouw > methoden > classificaties\)](http://www.cbs.nl(thema%20landbouw%20%3E%20methoden%20%3E%20classificaties))
- CVB, 2005. Tabellenboek Veevoeding 2005. Centraal Veevoederbureau, Lelystad.
- Eerd, M.M. van, 1995a t/m 1999. Mestproductie en mineralenuitscheiding, 1993 t/m 1998. Kwartaalbericht Milieustatistieken 1995/2, 1995/4, 1996/4, 1997/4, 1998/4, 1999/4. CBS, Voorburg / Heerlen.
- Eerd M.M. van, 1998b. Mestproductie, mineralenuitscheiding en mineralen in de mest, 1997. Maandstatistiek van de Landbouw 1998/12, p. 52–62. CBS, Voorburg / Heerlen.
- Eerd M.M. van, Heijstraten T., Wit A.K.H., 2003. Dierlijke mest en mineralen, 1998–2001*. www.cbs.nl
- Heeres-van der Tol, J.J., 2001. Vaste kengetallen rundvee, schapen en geiten herzien. Intern rapport 455. Praktijkonderzoek Veehouderij, Lelystad.
- Heeres-van der Tol, J.J., 2002. Stikstof- en fosfaatscheiding rundvee. Praktijkrapport Rundvee nr. 10. Praktijkonderzoek Veehouderij, Lelystad.
- Heeres-van der Tol, 2005. Mondelinge mededeling. Animal Sciences Group – Praktijkonderzoek, Lelystad.
- Hoek, K.W. van der, 1987. Fosfaatproductienormen voor rundvee, varkens, kippen en kalkoenen. Consulentenschap voor Bodem-, Water- en Bemestingszaken in de Veehouderij.
- Groenestein, C.M., K.W. van der Hoek, G.J. Monteny, O. Oenema, 2005. Actualisering forfaitaire waarden voor gasvormige N-verliezen uit stallen en mestopslagen van varkens, pluimvee en overige dieren. Rapport no. 465. Agrotechnology and Food Innovations, Wageningen.
- Hoogeveen, M.W., H.H. Luesink en C. van Bruggen. Gasvormige stikstofverliezen uit stal en opslag; Verschillen in berekeningsmethoden. Den Haag, LEI, 2006.
- Jongbloed, A.W., P.A. Kemme, J.Th.M. van Diepen en J. Kogut, 2002a. De gehalten aan stikstof, fosfor en kalium in varkens vanaf geboorte tot ca. 120 kg lichaamsgewicht en van opfokzeugen. Rapport no. 2222, Lelystad.
- Jongbloed, A.W., P.A. Kemme, 2002b. Oriëntatie omtrent de gehalten aan stikstof, fosfor en kalium in landbouwhuisdieren. Rapport ID-Lelystad no. 2178.
- Jongbloed, A.W., P.A. Kemme, 2005. De uitscheiding van stikstof en fosfor door varkens, kippen, kalkoenen, pelsdieren, eenden, konijnen en parelhoenders in 2002 en 2006. Rapport 05/101077. Animal Sciences Group – Nutrition and Food, Lelystad.

Jongbloed, 2009. Mondelinge mededeling.

Kemme, P.A., J. Heeres-van der Tol, G. Smolders, H. Valk, J.D. van der Klis, 2005a. Schatting van de uitscheiding van stikstof en fosfor door diverse categorieën graasdieren. Rapport no. 05/I00653. Animal Sciences Group – Nutrition and Food, Lelystad.

Kemme, P.A., G. Smolders, J.D. van der Klis, 2005b. Schatting van de uitscheiding van stikstof en fosfor door paarden, pony's en ezels Rapport no. 05/I01644. Animal Sciences Group – Nutrition and Food, Lelystad.

LEI-WUR. Bedrijven Informatie Net (BIN). Landbouw-Economisch Instituut (LEI), Den Haag.

Oenema, O., G.L. Velthof, N. Verdoes, P.W.G. Groot Koerkamp, G.J. Monteny, A. Bannink, H.G. van der Meer en K.W. van der Hoek, 2000. Fortaitaire waarden voor gasvormige stikstofverliezen uit stallen en mestopslagen. Alterra (rapport 107, gewijzigde druk, ISSN 1566-7197), Wageningen.

OPNV. Overleggroep Producenten Natte Veevoerders. www.opnv.nl

Tamminga, S., A.W. Jongbloed, M.M. van Eerd, H.F.M. Aarts, F. Mandersloot, N.J.P. Hoogervorst en H. Westhoek, 2000. De forfaitaire excretie van stikstof door landbouwhuisdieren. Rapport ID Lelystad 00-2040R.

Tamminga, S., F. Aarts, A. Bannink, O. Oenema, G.J. Monteny, 2004. Actualisering van geschatte N en P excreties door rundvee. Reeks Milieu en Landelijk gebied 25. Wageningen.

Velthof, G.L., van Bruggen, C., Groenestein, C.M., de Haan, B.J. Hoogeveen, M.W., Huijsmans, J.F.M., 2009. Methodiek voor berekening van ammoniakemissie uit de landbouw in Nederland. WOt-rapport 70, Wageningen.

Versteegh, H.A.J., Jongbloed, A.W., 1999. De hoeveelheid droge stof, as, stikstof, calcium, Magnesium, fosfor, natrium, kalium, koper, zink en ijzer in eieren en in vleeskuikenouderdieren op twee leeftijden. Rapport ID-DLO no. 99.059.

WUM, 1994a. Uniformering berekening mest en mineralen. Standaardcijfers rundvee, schapen en geiten, 1990 t/m 1992. Werkgroep Uniformering berekening mest- en mineralencijfers (redactie M.M. van Eerd). CBS, IKC-Veehouderij, LAMI, LEI-DLO, RIVM en SLM.

WUM, 1994b. Uniformering berekening mest en mineralen. Standaardcijfers varkens, 1990 t/m 1992. Werkgroep Uniformering berekening mest- en mineralencijfers (redactie M.M. van Eerd). CBS, IKC-Veehouderij, LAMI, LEI-DLO, RIVM en SLM.

WUM, 1994c. Uniformering berekening mest en mineralen. Standaardcijfers pluimvee, konijnen en pelsdieren, 1990 t/m 1992. Werkgroep Uniformering berekening mest- en mineralencijfers (redactie M.M. van Eerd). CBS, IKC-Veehouderij, LAMI, LEI-DLO, RIVM en SLM.

Tabellen

Tabel 1
Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 1990

Rubriek landbouwtelling	Mesthoeveelheid			Mineralenexcretie								
	dunne mest		vaste mest (stal)	stalperiode			weideperiode			gehele jaar		
	stal-periode	weide-periode ¹⁾		Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)
Zuid- en Oost-Nederland (snijmaïsrantsoen)												
	<i>kg/dier</i>											
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		25,4	6,6	29,3	14,7	2,9	15,9	40,1	9,5	45,2
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		42,0	11,1	48,2	51,2	10,6	54,1	93,2	21,7	102,3
melk- en kalfkoeien	10 000	13 000		58,4	19,8	58,3	83,2	21,2	90,6	141,6	41,0	148,9
w.v.												
in opslag	10 000	6 000		58,4	19,8	58,3	33,3	8,5	36,2	91,7	28,3	94,5
in de wei		7 000					49,9	12,7	54,4	49,9	12,7	54,4
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		25,4	6,6	29,3	14,7	2,9	15,9	40,1	9,5	45,2
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		42,0	11,1	48,2	51,2	10,6	54,1	93,2	21,7	102,3
Noord- en West-Nederland (graskuilrantsoen)												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		28,1	6,7	32,4	16,2	3,1	17,6	44,3	9,8	50,0
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		44,7	11,2	51,8	51,2	10,6	54,1	95,9	21,8	105,9
melk- en kalfkoeien	10 000	13 000		63,8	19,6	68,6	93,2	22,5	99,4	157,0	42,1	168,0
w.v.												
in opslag	10 000	6 000		63,8	19,6	68,6	37,3	9,0	39,8	101,1	28,6	108,4
in de wei		7 000					55,9	13,5	59,6	55,9	13,5	59,6
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		27,9	6,6	32,3	16,2	3,1	17,6	44,1	9,7	49,9
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		44,7	11,2	51,8	51,2	10,6	54,1	95,9	21,8	105,9
Geheel Nederland												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		26,5	6,6	30,6	15,3	3,0	16,6	41,8	9,6	47,2
mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar	5 000									39,6	9,1	48,5
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		43,1	11,1	49,7	51,2	10,6	54,1	94,3	21,7	103,8
mannelijk jongvee, 1-2 jaar	11 500									90,6	23,5	102,6
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		43,0	11,1	49,5	51,2	10,6	54,1	94,2	21,7	103,6
melk- en kalfkoeien	10 000	13 000		60,8	19,7	63,0	87,7	21,8	94,6	148,5	41,5	157,6
w.v.												
in opslag	10 000	6 000		60,8	19,7	63,0	35,1	8,7	37,8	95,9	28,4	100,8
in de wei		7 000					52,6	13,1	56,8	52,6	13,1	56,8
stieren voor de fokkerij, 2 jaar en ouder	11 500									90,6	23,5	102,6
Rundvee voor de mesterij												
vleeskalveren voor de witvleesproductie	3 500									10,6	4,3	11,2
vleeskalveren voor de rose vleesproductie	5 000									0,0	0,0	0,0
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		26,2	6,6	30,3	15,2	3,0	16,5	41,4	9,6	46,8
mannelijk jongvee (incl. ossen) jonger dan 1 jaar	4 500									28,9	8,9	29,4
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		43,0	11,1	49,5	51,2	10,6	54,1	94,2	21,7	103,6
mannelijk jongvee (incl. ossen), 1-2 jaar	10 000									72,6	23,0	57,0
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		43,1	11,1	49,7	51,2	10,6	54,1	94,3	21,7	103,8
mannelijk jongvee (incl. ossen), 2 jaar en ouder	10 000									72,6	23,0	57,0
mest- en weidekoeien, 2 jaar en ouder		8 000	7 000	42,3	11,7	48,0	68,4	14,4	73,6	110,7	26,1	121,6
zoogkoeien		8 000	7 000	42,3	11,7	48,0	68,4	14,4	73,6	110,7	26,1	121,6
Schapen ²⁾		2 000	325	3,9	1,1	4,6	21,1	4,5	23,0	25,0	5,6	27,6
Melkgeiten ²⁾			1 300							19,9	6,1	20,7

1) Alleen van toepassing voor weidend vee. Alle weidemest is beschouwd als dunne mest.

2) Excretie per moederdier, inclusief de excretie van lammeren, mannelijke dieren en opfokdieren.

Tabel 2
Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 1991

Rubriek landbouwtelling	Mesthoeveelheid		Mineralenexcretie									
	dunne mest		vaste mest (stal)	stalperiode			weideperiode			gehele jaar		
	stal-periode	weide-periode ¹⁾		Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)
Zuid- en Oost-Nederland (snijmaisrantsoen)												
	<i>kg/dier</i>											
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500	27,3	7,3	33,4	14,1	2,5	16,6	41,4	9,8	50,0	
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500	45,6	12,6	56,2	49,1	9,2	56,1	94,7	21,8	112,3	
melk- en kalfkoeien	10 000	13 000	62,6	21,2	67,5	86,2	20,0	100,2	148,8	41,2	167,7	
w.v.												
in opslag	10 000	6 000	62,6	21,2	67,5	34,5	8,0	40,1	97,1	29,2	107,6	
in de wei		7 000				51,7	12,0	60,1	51,7	12,0	60,1	
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500	27,3	7,3	33,4	14,1	2,5	16,6	41,4	9,8	50,0	
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500	45,6	12,6	56,2	49,1	9,2	56,1	94,7	21,8	112,3	
Noord- en West-Nederland (graskuilrantsoen)												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500	30,7	7,7	37,9	15,6	2,7	18,3	46,3	10,4	56,2	
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500	49,0	13,0	61,2	49,1	9,2	56,1	98,1	22,2	117,3	
melk- en kalfkoeien	10 000	13 000	70,3	21,9	82,0	93,0	20,7	106,7	163,3	42,6	188,7	
w.v.												
in opslag	10 000	6 000	70,3	21,9	82,0	37,2	8,3	42,7	107,5	30,2	124,7	
in de wei		7 000				55,8	12,4	64,0	55,8	12,4	64,0	
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500	30,6	7,6	37,9	15,6	2,7	18,3	46,2	10,3	56,2	
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500	49,0	13,0	61,2	49,1	9,2	56,1	98,1	22,2	117,3	
Geheel Nederland												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500	28,7	7,5	35,2	14,7	2,6	17,3	43,4	10,1	52,5	
mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar	5 000								40,4	9,3	52,6	
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500	47,0	12,8	58,3	49,1	9,2	56,1	96,1	22,0	114,4	
mannelijk jongvee, 1-2 jaar	11 500								99,1	27,1	121,3	
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500	46,9	12,8	58,1	49,1	9,2	56,1	96,0	22,0	114,2	
melk- en kalfkoeien	10 000	13 000	66,1	21,5	74,1	89,3	20,3	103,2	155,4	41,8	177,3	
w.v.												
in opslag	10 000	6 000	66,1	21,5	74,1	35,7	8,1	41,3	101,8	29,6	115,4	
in de wei		7 000				53,6	12,2	61,9	53,6	12,2	61,9	
stieren voor de fokkerij, 2 jaar en ouder	11 500								99,1	27,1	121,3	
Rundvee voor de mesterij												
vleeskalveren voor de witvleesproductie	3 500								10,6	4,3	11,2	
vleeskalveren voor de rose vleesproductie	5 000								0,0	0,0	0,0	
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500	28,4	7,4	34,9	14,6	2,6	17,2	43,0	10,0	52,1	
mannelijk jongvee (incl. ossen) jonger dan 1 jaar	4 500								29,9	9,0	29,9	
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500	46,8	12,7	58,0	49,1	9,2	56,1	95,9	21,9	114,1	
mannelijk jongvee (incl. ossen), 1-2 jaar	10 000								79,3	24,4	59,5	
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500	47,0	12,8	58,3	49,1	9,2	56,1	96,1	22,0	114,4	
mannelijk jongvee (incl. ossen), 2 jaar en ouder	10 000								79,3	24,4	59,5	
mest- en weidekoeien, 2 jaar en ouder		8 000	46,3	13,3	56,7	65,4	12,5	76,5	111,7	25,8	133,2	
zoogkoeien		8 000	46,3	13,3	56,7	65,4	12,5	76,5	111,7	25,8	133,2	
Schapen ²⁾		2 000	4,0	1,2	5,2	20,7	4,1	24,3	24,7	5,3	29,5	
Melkgeiten ²⁾		1 300							20,9	6,5	23,2	

¹⁾ Alleen van toepassing voor weidend vee. Alle weidemest is beschouwd als dunne mest.

²⁾ Excretie per moederdier, inclusief de excretie van lammeren, mannelijke dieren en opfokdieren.

Tabel 3
Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 1992

Rubriek landbouwtelling	Mesthoeveelheid			Mineralenexcretie								
	dunne mest		vaste mest (stal)	stalperiode			weideperiode			gehele jaar		
	stal-periode	weide-periode ¹⁾		Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)
Zuid- en Oost-Nederland (snijmaisrantsoen)												
	<i>kg/dier</i>											
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		27,1	6,8	34,1	13,9	2,6	16,0	41,0	9,4	50,1
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		45,0	12,2	58,0	48,0	9,8	54,1	93,0	22,0	112,1
melk- en kalkkoeien	10 000	13 000		56,7	18,2	60,8	91,3	21,5	103,0	148,0	39,7	163,8
w.v.												
in opslag	10 000	6 000		56,7	18,2	60,8	36,5	8,6	41,2	93,2	26,8	102,0
in de wei		7 000					54,8	12,9	61,8	54,8	12,9	61,8
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		27,1	6,8	34,1	13,9	2,6	16,0	41,0	9,4	50,1
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		45,0	12,2	58,0	48,0	9,8	54,1	93,0	22,0	112,1
Noord- en West-Nederland (graskuilrantsoen)												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		30,4	7,6	39,1	15,3	2,9	17,6	45,7	10,5	56,7
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		48,2	12,8	63,4	48,0	9,8	54,1	96,2	22,6	117,5
melk- en kalkkoeien	10 000	13 000		62,7	19,7	73,3	101,8	23,5	114,5	164,5	43,2	187,8
w.v.												
in opslag	10 000	6 000		62,7	19,7	73,3	40,7	9,4	45,8	103,4	29,1	119,1
in de wei		7 000					61,1	14,1	68,7	61,1	14,1	68,7
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		30,2	7,5	39,1	15,3	2,9	17,6	45,5	10,4	56,7
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		48,2	12,8	63,4	48,0	9,8	54,1	96,2	22,6	117,5
Geheel Nederland												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		28,4	7,1	36,1	14,5	2,7	16,7	42,9	9,8	52,8
mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar	5 000									40,0	8,3	52,2
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		46,3	12,4	60,2	48,0	9,8	54,1	94,3	22,2	114,3
mannelijk jongvee, 1-2 jaar	11 500									97,6	26,7	125,5
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		46,3	12,4	60,1	48,0	9,8	54,1	94,3	22,2	114,2
melk- en kalkkoeien	10 000	13 000		59,4	18,9	66,4	96,0	22,4	108,2	155,4	41,3	174,6
w.v.												
in opslag	10 000	6 000		59,4	18,9	66,4	38,4	9,0	43,3	97,8	27,9	109,7
in de wei		7 000					57,6	13,4	64,9	57,6	13,4	64,9
stieren voor de fokkerij, 2 jaar en ouder	11 500									97,6	26,7	125,5
Rundvee voor de mesterij												
vleeskalveren voor de witvleesproductie	3 500									10,6	4,3	11,2
vleeskalveren voor de rose vleesproductie	5 000									0,0	0,0	0,0
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		28,2	7,0	35,8	14,4	2,7	16,6	42,6	9,7	52,4
mannelijk jongvee (incl. ossen) jonger dan 1 jaar	4 500									29,4	8,6	28,2
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		46,2	12,4	60,0	48,0	9,8	54,1	94,2	22,2	114,1
mannelijk jongvee (incl. ossen), 1-2 jaar	10 000									81,8	25,5	59,6
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		46,4	12,5	60,3	48,0	9,8	54,1	94,4	22,3	114,4
mannelijk jongvee (incl. ossen), 2 jaar en ouder	10 000									81,8	25,5	59,6
mest- en weidekoeien, 2 jaar en ouder		8 000	7 000	45,7	13,2	58,6	63,9	13,2	73,6	109,6	26,4	132,2
zoogkoeien		8 000	7 000	45,7	13,2	58,6	63,9	13,2	73,6	109,6	26,4	132,2
Schapen ²⁾		2 000	325	3,9	1,1	5,2	19,7	4,2	22,9	23,6	5,3	28,1
Melkgeiten ²⁾			1 300							20,4	6,3	23,3

1) Alleen van toepassing voor weidend vee. Alle weidemest is beschouwd als dunne mest.

2) Excretie per moederdier, inclusief de excretie van lammeren, mannelijke dieren en opfokdieren.

Tabel 4
Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 1993

Rubriek landbouwtelling	Mesthoeveelheid		Mineralenexcretie									
	dunne mest		vaste mest (stal)	stalperiode			weideperiode			gehele jaar		
	stal-periode	weide-periode ¹⁾		Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)
Zuid- en Oost-Nederland (snijmaisrantsoen)												
	<i>kg/dier</i>											
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500	27,4	7,1	33,8	13,9	3,0	17,4	41,3	10,1	51,2	
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500	45,4	12,6	57,8	48,1	11,0	59,0	93,5	23,6	116,8	
melk- en kalfkoeien	10 000	13 000	60,5	20,6	63,0	86,7	22,9	105,9	147,2	43,5	168,9	
w.v.												
in opslag	10 000	6 000	60,5	20,6	63,0	34,7	9,2	42,4	95,2	29,8	105,4	
in de wei		7 000				52,0	13,7	63,5	52,0	13,7	63,5	
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500	27,4	7,1	33,8	13,9	3,0	17,4	41,3	10,1	51,2	
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500	45,4	12,6	57,8	48,1	11,0	59,0	93,5	23,6	116,8	
Noord- en West-Nederland (graskuilrantsoen)												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500	30,7	7,9	39,3	15,4	3,3	19,2	46,1	11,2	58,5	
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500	48,6	13,2	63,5	48,1	11,0	59,0	96,7	24,2	122,5	
melk- en kalfkoeien	10 000	13 000	70,8	22,5	84,6	92,8	24,2	113,9	163,6	46,7	198,5	
w.v.												
in opslag	10 000	6 000	70,8	22,5	84,6	37,1	9,7	45,6	107,9	32,2	130,2	
in de wei		7 000				55,7	14,5	68,3	55,7	14,5	68,3	
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500	30,5	7,7	39,2	15,4	3,3	19,2	45,9	11,0	58,4	
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500	48,6	13,2	63,5	48,1	11,0	59,0	96,7	24,2	122,5	
Geheel Nederland												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500	28,7	7,4	36,0	14,5	3,1	18,1	43,2	10,5	54,1	
mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar	5 000								40,2	9,1	52,5	
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500	46,7	12,8	60,2	48,1	11,0	59,0	94,8	23,8	119,2	
mannelijk jongvee, 1-2 jaar	11 500								98,2	27,5	125,7	
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500	46,6	12,8	60,0	48,1	11,0	59,0	94,7	23,8	119,0	
melk- en kalfkoeien	10 000	13 000	65,1	21,5	72,7	89,5	23,5	109,5	154,6	45,0	182,2	
w.v.												
in opslag	10 000	6 000	65,1	21,5	72,7	35,8	9,4	43,8	100,9	30,9	116,5	
in de wei		7 000				53,7	14,1	65,7	53,7	14,1	65,7	
stieren voor de fokkerij, 2 jaar en ouder	11 500								98,2	27,5	125,7	
Rundvee voor de mesterij												
vleeskalveren voor de witvleesproductie	3 500								10,6	4,3	11,2	
vleeskalveren voor de rose vleesproductie	5 000								0,0	0,0	0,0	
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500	28,5	7,3	35,7	14,4	3,1	18,0	42,9	10,4	53,7	
mannelijk jongvee (incl. ossen) jonger dan 1 jaar	4 500								27,8	8,0	27,5	
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500	46,6	12,8	59,9	48,1	11,0	59,0	94,7	23,8	118,9	
mannelijk jongvee (incl. ossen), 1-2 jaar	10 000								84,1	27,2	67,4	
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500	46,7	12,9	60,2	48,1	11,0	59,0	94,8	23,9	119,2	
mannelijk jongvee (incl. ossen), 2 jaar en ouder	10 000								84,1	27,2	67,4	
mest- en weidekoeien, 2 jaar en ouder		8 000	46,2	13,6	58,8	64,0	14,9	80,5	110,2	28,5	139,3	
zoogkoeien		8 000	46,2	13,6	58,8	64,0	14,9	80,5	110,2	28,5	139,3	
Schapen ²⁾		2 000	4,0	1,2	5,3	20,2	4,8	25,5	24,2	6,0	30,8	
Melkgeiten ²⁾		1 300							21,1	6,6	24,0	

¹⁾ Alleen van toepassing voor weidend vee. Alle weidemest is beschouwd als dunne mest.

²⁾ Excretie per moederdier, inclusief de excretie van lammeren, mannelijke dieren en opfokdieren.

Tabel 5
Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 1994

Rubriek landbouwtelling	Mesthoeveelheid			Mineralenexcretie								
	dunne mest		vaste mest (stal)	stalperiode			weideperiode			gehele jaar		
	stal-periode	weide-periode ¹⁾		Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)
Zuid- en Oost-Nederland (snijmaisrantsoen)												
	<i>kg/dier</i>											
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		28,4	7,5	37,6	13,8	2,7	16,3	42,2	10,2	53,9
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		47,9	13,2	65,4	47,8	10,0	55,2	95,7	23,2	120,6
melk- en kalkkoeien	10 000	13 000		65,5	22,0	72,2	78,3	20,8	93,0	143,8	42,8	165,2
w.v.												
in opslag	10 000	6 000		65,5	22,0	72,2	31,3	8,3	37,2	96,8	30,3	109,4
in de wei		7 000					47,0	12,5	55,8	47,0	12,5	55,8
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		28,4	7,5	37,6	13,8	2,7	16,3	42,2	10,2	53,9
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		47,9	13,2	65,4	47,8	10,0	55,2	95,7	23,2	120,6
Noord- en West-Nederland (graskuilrantsoen)												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		32,3	8,2	44,1	15,2	3,0	18,0	47,5	11,2	62,1
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		51,7	13,8	72,2	47,8	10,0	55,2	99,5	23,8	127,4
melk- en kalkkoeien	10 000	13 000		72,7	23,2	91,7	92,7	23,0	109,3	165,4	46,2	201,0
w.v.												
in opslag	10 000	6 000		72,7	23,2	91,7	37,1	9,2	43,7	109,8	32,4	135,4
in de wei		7 000					55,6	13,8	65,6	55,6	13,8	65,6
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		32,1	8,1	44,1	15,2	3,0	18,0	47,3	11,1	62,1
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		51,7	13,8	72,2	47,8	10,0	55,2	99,5	23,8	127,4
Geheel Nederland												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		30,0	7,8	40,3	14,4	2,8	17,0	44,4	10,6	57,3
mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar	5 000									41,7	9,6	56,1
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		49,5	13,5	68,2	47,8	10,0	55,2	97,3	23,5	123,4
mannelijk jongvee, 1-2 jaar	11 500									104,5	28,7	143,0
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		49,4	13,4	68,0	47,8	10,0	55,2	97,2	23,4	123,2
melk- en kalkkoeien	10 000	13 000		68,8	22,5	81,0	84,8	21,8	100,3	153,6	44,3	181,3
w.v.												
in opslag	10 000	6 000		68,8	22,5	81,0	33,9	8,7	40,1	102,7	31,2	121,1
in de wei		7 000					50,9	13,1	60,2	50,9	13,1	60,2
stieren voor de fokkerij, 2 jaar en ouder	11 500									104,5	28,7	143,0
Rundvee voor de mesterij												
vleeskalveren voor de witvleesproductie	3 500									10,6	4,3	11,2
vleeskalveren voor de rose vleesproductie	5 000									0,0	0,0	0,0
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		29,7	7,7	39,8	14,3	2,8	16,9	44,0	10,5	56,7
mannelijk jongvee (incl. ossen) jonger dan 1 jaar	4 500									30,4	10,0	29,5
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		49,3	13,4	67,9	47,8	10,0	55,2	97,1	23,4	123,1
mannelijk jongvee (incl. ossen), 1-2 jaar	10 000									71,5	22,8	49,3
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		49,4	13,4	68,1	47,8	10,0	55,2	97,2	23,4	123,3
mannelijk jongvee (incl. ossen), 2 jaar en ouder	10 000									71,5	22,8	49,3
mest- en weidekoeien, 2 jaar en ouder		8 000	7 000	48,7	14,1	66,5	63,7	13,5	75,2	112,4	27,6	141,7
zoogkoeien		8 000	7 000	48,7	14,1	66,5	63,7	13,5	75,2	112,4	27,6	141,7
Schapen ²⁾		2 000	325	4,2	1,2	6,0	20,3	4,4	24,2	24,5	5,6	30,2
Melkgeiten ²⁾			1 300							21,6	6,8	26,5

1) Alleen van toepassing voor weidend vee. Alle weidemest is beschouwd als dunne mest.

2) Excretie per moederdier, inclusief de excretie van lammeren, mannelijke dieren en opfokdieren.

Tabel 6
Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 1995

Rubriek landbouwtelling	Mesthoeveelheid			Mineralenexcretie								
	dunne mest		vaste mest (stal)	stalperiode			weideperiode			gehele jaar		
	stal-periode	weide-periode ¹⁾		Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)
Zuid- en Oost-Nederland (snijmaisrantsoen)	<i>kg/dier</i>											
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		28,3	7,5	35,8	13,8	2,5	15,8	42,1	10,0	51,6
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		47,0	13,2	61,7	47,5	9,4	53,5	94,5	22,6	115,2
melk- en kalfkoeien	10 000	13 000		66,2	21,6	65,2	83,2	21,0	93,7	149,4	42,6	158,9
w.v.												
in opslag	10 000	6 000		66,2	21,6	65,2	33,3	8,4	37,5	99,5	30,0	102,7
in de wei		7 000					49,9	12,6	56,2	49,9	12,6	56,2
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		28,3	7,5	35,8	13,8	2,5	15,8	42,1	10,0	51,6
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		47,0	13,2	61,7	47,5	9,4	53,5	94,5	22,6	115,2
Noord- en West-Nederland (graskuilrantsoen)												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		31,8	8,3	41,6	15,2	2,8	17,4	47,0	11,1	59,0
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		50,4	13,9	67,8	47,5	9,4	53,5	97,9	23,3	121,3
melk- en kalfkoeien	10 000	13 000		72,3	23,5	82,2	92,7	22,3	102,4	165,0	45,8	184,6
w.v.												
in opslag	10 000	6 000		72,3	23,5	82,2	37,1	8,9	41,0	109,4	32,4	123,2
in de wei		7 000					55,6	13,4	61,4	55,6	13,4	61,4
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		31,6	8,2	41,5	15,2	2,8	17,4	46,8	11,0	58,9
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		50,4	13,9	67,8	47,5	9,4	53,5	97,9	23,3	121,3
Geheel Nederland												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		29,8	7,8	38,2	14,4	2,6	16,5	44,2	10,4	54,7
mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar	5 000									40,8	9,0	53,4
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		48,4	13,5	64,3	47,5	9,4	53,5	95,9	22,9	117,8
mannelijk jongvee, 1-2 jaar	11 500									101,9	28,8	134,2
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		48,4	13,5	64,1	47,5	9,4	53,5	95,9	22,9	117,6
melk- en kalfkoeien	10 000	13 000		69,0	22,5	72,9	87,5	21,6	97,7	156,5	44,1	170,6
w.v.												
in opslag	10 000	6 000		69,0	22,5	72,9	35,0	8,6	39,1	104,0	31,1	112,0
in de wei		7 000					52,5	13,0	58,6	52,5	13,0	58,6
stieren voor de fokkerij, 2 jaar en ouder	11 500									101,9	28,8	134,2
Rundvee voor de mesterij												
vleeskalveren voor de witvleesproductie	3 500									11,6	4,6	13,5
vleeskalveren voor de rose vleesproductie	5 000									28,9	9,3	28,3
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		29,4	7,7	37,7	14,3	2,6	16,3	43,7	10,3	54,0
mannelijk jongvee (incl. ossen) jonger dan 1 jaar	4 500									29,5	9,0	31,8
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		48,2	13,5	63,9	47,5	9,4	53,5	95,7	22,9	117,4
mannelijk jongvee (incl. ossen), 1-2 jaar	10 000									64,7	20,9	56,2
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		48,4	13,5	64,2	47,5	9,4	53,5	95,9	22,9	117,7
mannelijk jongvee (incl. ossen), 2 jaar en ouder	10 000									64,7	20,9	56,2
mest- en weidekoeien, 2 jaar en ouder		8 000	7 000	48,0	14,2	62,5	63,1	12,7	72,8	111,1	26,9	135,3
zoogkoeien		8 000	7 000	48,0	14,2	62,5	63,1	12,7	72,8	111,1	26,9	135,3
Schapen ²⁾		2 000	325	4,0	1,2	5,5	20,3	4,2	23,5	24,3	5,4	29,0
Melkgeiten ²⁾			1 300							21,5	6,8	24,5

¹⁾ Alleen van toepassing voor weidend vee. Alle weidemest is beschouwd als dunne mest.

²⁾ Excretie per moederdier, inclusief de excretie van lammeren, mannelijke dieren en opfokdieren.

Tabel 7
Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 1996

Rubriek landbouwtelling	Mesthoeveelheid			Mineralenexcretie								
	dunne mest		vaste mest (stal)	stalperiode			weideperiode			gehele jaar		
	stal-periode	weide-periode ¹⁾		Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)
Zuid- en Oost-Nederland (snijmaisrantsoen)												
	<i>kg/dier</i>											
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		26,5	6,6	33,9	14,4	2,1	15,9	40,9	8,7	49,8
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		43,7	11,7	57,9	50,1	8,0	54,1	93,8	19,7	112,0
melk- en kalkkoeien	10 000	13 000		60,5	19,5	62,7	91,7	19,1	99,8	152,2	38,6	162,5
w.v.												
in opslag	10 000	6 000		60,5	19,5	62,7	36,7	7,6	39,9	97,2	27,1	102,6
in de wei		7 000					55,0	11,5	59,9	55,0	11,5	59,9
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		26,5	6,6	33,9	14,4	2,1	15,9	40,9	8,7	49,8
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		43,7	11,7	57,9	50,1	8,0	54,1	93,8	19,7	112,0
Noord- en West-Nederland (graskuilrantsoen)												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		29,6	7,3	39,0	15,9	2,3	17,6	45,5	9,6	56,6
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		46,8	12,3	63,4	50,1	8,0	54,1	96,9	20,3	117,5
melk- en kalkkoeien	10 000	13 000		68,0	21,2	78,6	95,2	20,0	105,3	163,2	41,2	183,9
w.v.												
in opslag	10 000	6 000		68,0	21,2	78,6	38,1	8,0	42,1	106,1	29,2	120,7
in de wei		7 000					57,1	12,0	63,2	57,1	12,0	63,2
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		29,4	7,1	39,0	15,9	2,3	17,6	45,3	9,4	56,6
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		46,8	12,3	63,4	50,1	8,0	54,1	96,9	20,3	117,5
Geheel Nederland												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		27,8	6,9	36,0	15,0	2,2	16,6	42,8	9,1	52,6
mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar	5 000									39,6	7,7	51,9
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		45,0	12,0	60,2	50,1	8,0	54,1	95,1	20,0	114,3
mannelijk jongvee, 1-2 jaar	11 500									94,7	25,6	125,6
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		45,0	11,9	60,1	50,1	8,0	54,1	95,1	19,9	114,2
melk- en kalkkoeien	10 000	13 000		63,9	20,3	69,9	93,3	19,5	102,3	157,2	39,8	172,2
w.v.												
in opslag	10 000	6 000		63,9	20,3	69,9	37,3	7,8	40,9	101,2	28,1	110,8
in de wei		7 000					56,0	11,7	61,4	56,0	11,7	61,4
stieren voor de fokkerij, 2 jaar en ouder	11 500									94,7	25,6	125,6
Rundvee voor de mesterij												
vleeskalveren voor de witvleesproductie	3 500									11,4	4,0	13,5
vleeskalveren voor de rose vleesproductie	5 000									29,3	9,1	27,9
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		27,5	6,8	35,6	14,9	2,2	16,5	42,4	9,0	52,1
mannelijk jongvee (incl. ossen) jonger dan 1 jaar	4 500									28,4	8,0	30,8
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		44,8	11,9	59,8	50,1	8,0	54,1	94,9	19,9	113,9
mannelijk jongvee (incl. ossen), 1-2 jaar	10 000									63,6	19,8	50,1
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		45,0	11,9	60,2	50,1	8,0	54,1	95,1	19,9	114,3
mannelijk jongvee (incl. ossen), 2 jaar en ouder	10 000									63,6	19,8	50,1
mest- en weidekoeien, 2 jaar en ouder		8 000	7 000	44,5	12,7	58,5	66,7	10,8	73,6	111,2	23,5	132,1
zoogkoeien		8 000	7 000	44,5	12,7	58,5	66,7	10,8	73,6	111,2	23,5	132,1
Schapen ²⁾		2 000	325	3,9	1,1	5,4	21,9	3,7	24,3	25,8	4,8	29,7
Melkgeiten ²⁾			1 300							20,7	6,2	23,9

1) Alleen van toepassing voor weidend vee. Alle weidemest is beschouwd als dunne mest.

2) Excretie per moederdier, inclusief de excretie van lammeren, mannelijke dieren en opfokdieren.

Tabel 8
Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 1997

Rubriek landbouwtelling	Mesthoeveelheid			Mineralenexcretie								
	dunne mest		vaste mest (stal)	stalperiode			weideperiode			gehele jaar		
	stal-periode	weide-periode ¹⁾		Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)
Zuid- en Oost-Nederland (snijmaisrantsoen)												
	<i>kg/dier</i>											
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		29,0	6,5	35,4	14,3	2,7	16,1	43,3	9,2	51,5
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		49,5	11,5	61,8	49,8	10,0	54,9	99,3	21,5	116,7
melk- en kalfkoeien	10 000	13 000		59,0	19,2	60,9	84,0	20,8	94,7	143,0	40,0	155,6
w.v.												
in opslag	10 000	6 000		59,0	19,2	60,9	33,6	8,3	37,9	92,6	27,5	98,8
in de wei		7 000					50,4	12,5	56,8	50,4	12,5	56,8
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		29,0	6,5	35,4	14,3	2,7	16,1	43,3	9,2	51,5
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		49,5	11,5	61,8	49,8	10,0	54,9	99,3	21,5	116,7
Noord- en West-Nederland (graskuilrantsoen)												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		33,4	7,1	41,7	15,8	3,0	17,8	49,2	10,1	59,5
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		53,7	12,0	68,3	49,8	10,0	54,9	103,5	22,0	123,2
melk- en kalfkoeien	10 000	13 000		71,0	20,6	80,7	95,3	22,5	104,7	166,3	43,1	185,4
w.v.												
in opslag	10 000	6 000		71,0	20,6	80,7	38,1	9,0	41,9	109,1	29,6	122,6
in de wei		7 000					57,2	13,5	62,8	57,2	13,5	62,8
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		33,2	7,0	41,7	15,8	3,0	17,8	49,0	10,0	59,5
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		53,7	12,0	68,3	49,8	10,0	54,9	103,5	22,0	123,2
Geheel Nederland												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		30,9	6,8	38,1	14,9	2,8	16,8	45,8	9,6	54,9
mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar	5 000									41,6	8,2	52,9
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		51,3	11,7	64,6	49,8	10,0	54,9	101,1	21,7	119,5
mannelijk jongvee, 1-2 jaar	11 500									108,5	25,0	135,3
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		51,2	11,7	64,5	49,8	10,0	54,9	101,0	21,7	119,4
melk- en kalfkoeien	10 000	13 000		64,5	19,8	69,9	89,1	21,6	99,2	153,6	41,4	169,1
w.v.												
in opslag	10 000	6 000		64,5	19,8	69,9	35,6	8,6	39,7	100,1	28,4	109,6
in de wei		7 000					53,5	13,0	59,5	53,5	13,0	59,5
stieren voor de fokkerij, 2 jaar en ouder	11 500									108,5	25,0	135,3
Rundvee voor de mesterij												
vleeskalveren voor de witvleesproductie	3 500									10,3	4,1	13,4
vleeskalveren voor de rose vleesproductie	5 000									27,9	9,0	27,3
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		30,4	6,7	37,5	14,8	2,8	16,7	45,2	9,5	54,2
mannelijk jongvee (incl. ossen) jonger dan 1 jaar	4 500									28,0	8,5	30,3
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		50,9	11,7	64,0	49,8	10,0	54,9	100,7	21,7	118,9
mannelijk jongvee (incl. ossen), 1-2 jaar	10 000									59,0	18,9	50,9
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		51,1	11,7	64,2	49,8	10,0	54,9	100,9	21,7	119,1
mannelijk jongvee (incl. ossen), 2 jaar en ouder	10 000									59,0	18,9	50,9
mest- en weidekoeien, 2 jaar en ouder		8 000	7 000	50,5	12,4	62,7	66,4	13,6	74,8	116,9	26,0	137,5
zoogkoeien		8 000	7 000	50,5	12,4	62,7	66,4	13,6	74,8	116,9	26,0	137,5
Schapen ²⁾		2 000	325	4,4	1,1	5,8	21,0	4,4	23,9	25,4	5,5	29,7
Melkgeiten ²⁾			1 300							22,0	6,1	24,7

¹⁾ Alleen van toepassing voor weidend vee. Alle weidemest is beschouwd als dunne mest.

²⁾ Excretie per moederdier, inclusief de excretie van lammeren, mannelijke dieren en opfokdieren.

Tabel 9
Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 1998

Rubriek landbouwtelling	Mesthoeveelheid			Mineralenexcretie								
	dunne mest		vaste mest (stal)	stalperiode			weideperiode			gehele jaar		
	stal-periode	weide-periode ¹⁾		Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)
Zuid- en Oost-Nederland (snijmaisrantsoen)												
	<i>kg/dier</i>											
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		28,2	7,1	35,7	13,6	2,6	15,9	41,8	9,7	51,6
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		48,3	13,1	62,6	47,3	10,0	54,2	95,6	23,1	116,8
melk- en kalkkoeien	10 000	13 000		66,4	21,1	71,7	58,3	16,2	72,0	124,7	37,3	143,7
w.v.												
in opslag	10 000	6 000		66,4	21,1	71,7	23,3	6,5	28,8	89,7	27,6	100,5
in de wei		7 000					35,0	9,7	43,2	35,0	9,7	43,2
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		28,2	7,1	35,7	13,6	2,6	15,9	41,8	9,7	51,6
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		48,3	13,1	62,6	47,3	10,0	54,2	95,6	23,1	116,8
Noord- en West-Nederland (graskuilrantsoen)												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		32,5	8,1	42,3	15,0	2,9	17,6	47,5	11,0	59,9
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		52,4	14,0	69,5	47,3	10,0	54,2	99,7	24,0	123,7
melk- en kalkkoeien	10 000	13 000		74,8	23,3	86,8	81,3	20,3	96,0	156,1	43,6	182,8
w.v.												
in opslag	10 000	6 000		74,8	23,3	86,8	32,5	8,1	38,4	107,3	31,4	125,2
in de wei		7 000					48,8	12,2	57,6	48,8	12,2	57,6
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		32,3	7,9	42,3	15,0	2,9	17,6	47,3	10,8	59,9
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		52,4	14,0	69,5	47,3	10,0	54,2	99,7	24,0	123,7
Geheel Nederland												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		30,1	7,5	38,5	14,2	2,7	16,6	44,3	10,2	55,1
mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar	5 000									39,5	8,5	52,3
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		50,1	13,5	65,6	47,3	10,0	54,2	97,4	23,5	119,8
mannelijk jongvee, 1-2 jaar	11 500									105,8	29,1	137,6
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		50,0	13,5	65,5	47,3	10,0	54,2	97,3	23,5	119,7
melk- en kalkkoeien	10 000	13 000		70,2	22,1	78,6	68,8	18,0	83,0	139,0	40,1	161,6
w.v.												
in opslag	10 000	6 000		70,2	22,1	78,6	27,5	7,2	33,2	97,7	29,3	111,8
in de wei		7 000					41,3	10,8	49,8	41,3	10,8	49,8
stieren voor de fokkerij, 2 jaar en ouder	11 500									105,8	29,1	137,6
Rundvee voor de mesterij												
vleeskalveren voor de witvleesproductie	3 500									11,6	6,1	14,6
vleeskalveren voor de rose vleesproductie	5 000									27,8	9,8	24,0
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		29,6	7,4	37,9	14,1	2,7	16,5	43,7	10,1	54,4
mannelijk jongvee (incl. ossen) jonger dan 1 jaar	4 500									27,3	7,3	32,5
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		49,7	13,4	64,9	47,3	10,0	54,2	97,0	23,4	119,1
mannelijk jongvee (incl. ossen), 1-2 jaar	10 000									58,1	18,2	52,7
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		49,7	13,4	65,0	47,3	10,0	54,2	97,0	23,4	119,2
mannelijk jongvee (incl. ossen), 2 jaar en ouder	10 000									58,1	18,2	52,7
mest- en weidekoeien, 2 jaar en ouder		8 000	7 000	48,5	14,0	61,0	62,8	13,6	73,7	111,3	27,6	134,7
zoogkoeien		8 000	7 000	48,5	14,0	61,0	62,8	13,6	73,7	111,3	27,6	134,7
Schapen ²⁾		2 000	325	4,4	1,3	5,7	21,6	4,9	25,3	26,0	6,2	31,0
Melkgeiten ²⁾			1 300							22,4	7,1	23,8

1) Alleen van toepassing voor weidend vee. Alle weidemest is beschouwd als dunne mest.

2) Excretie per moederdier, inclusief de excretie van lammeren, mannelijke dieren en opfokdieren.

Tabel 10
Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 1999

Rubriek landbouwtelling	Mesthoeveelheid			Mineralenexcretie								
	dunne mest		vaste mest (stal)	stalperiode			weideperiode			gehele jaar		
	stal-periode	weide-periode ¹⁾		Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)
Zuid- en Oost-Nederland (snijmaisrantsoen)												
	<i>kg/dier</i>											
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		28,4	7,8	36,7	11,9	2,7	15,7	40,3	10,5	52,4
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		46,8	13,9	62,0	41,2	10,1	53,6	88,0	24,0	115,6
melk- en kalfkoeien	10 000	13 000		61,6	20,3	66,9	69,3	20,0	88,7	130,9	40,3	155,6
w.v.												
in opslag	10 000	6 000		61,6	20,3	66,9	27,7	8,0	35,5	89,3	28,3	102,4
in de wei		7 000					41,6	12,0	53,2	41,6	12,0	53,2
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		28,4	7,8	36,7	11,9	2,7	15,7	40,3	10,5	52,4
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		46,8	13,9	62,0	41,2	10,1	53,6	88,0	24,0	115,6
Noord- en West-Nederland (graskuilrantsoen)												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		32,4	8,8	43,9	13,1	3,0	17,3	45,5	11,8	61,2
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		50,5	14,8	69,0	41,2	10,1	53,6	91,7	24,9	122,6
melk- en kalfkoeien	10 000	13 000		71,9	24,0	84,0	79,4	22,5	103,7	151,3	46,5	187,7
w.v.												
in opslag	10 000	6 000		71,9	24,0	84,0	31,8	9,0	41,5	103,7	33,0	125,5
in de wei		7 000					47,6	13,5	62,2	47,6	13,5	62,2
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		32,3	8,7	43,9	13,1	3,0	17,3	45,4	11,7	61,2
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		50,5	14,8	69,0	41,2	10,1	53,6	91,7	24,9	122,6
Geheel Nederland												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		30,1	8,2	39,8	12,4	2,8	16,4	42,5	11,0	56,2
mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar	5 000									37,9	9,2	52,8
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		48,4	14,3	65,0	41,2	10,1	53,6	89,6	24,4	118,6
mannelijk jongvee, 1-2 jaar	11 500									101,0	30,6	136,7
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		48,3	14,3	64,9	41,2	10,1	53,6	89,5	24,4	118,5
melk- en kalfkoeien	10 000	13 000		66,4	22,0	74,8	74,0	21,2	95,7	140,4	43,2	170,5
w.v.												
in opslag	10 000	6 000		66,4	22,0	74,8	29,6	8,5	38,3	96,0	30,5	113,1
in de wei		7 000					44,4	12,7	57,4	44,4	12,7	57,4
stieren voor de fokkerij, 2 jaar en ouder	11 500									101,0	30,6	136,7
Rundvee voor de mesterij												
vleeskalveren voor de witvleesproductie	3 500									10,9	5,7	14,7
vleeskalveren voor de rose vleesproductie	5 000									34,3	12,3	31,1
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500									42,0	10,9	55,2
mannelijk jongvee (incl. ossen) jonger dan 1 jaar	4 500									27,4	7,4	30,9
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		48,0	14,2	64,3	41,2	10,1	53,6	89,2	24,3	117,9
mannelijk jongvee (incl. ossen), 1-2 jaar	10 000									58,4	18,5	49,0
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		48,1	14,2	64,4	41,2	10,1	53,6	89,3	24,3	118,0
mannelijk jongvee (incl. ossen), 2 jaar en ouder	10 000									58,4	18,5	49,0
mest- en weidekoeien, 2 jaar en ouder		8 000	7 000	43,2	14,5	64,5	51,6	14,1	71,5	94,8	28,6	136,0
zoogkoeien		8 000	7 000	43,2	14,5	64,5	51,6	14,1	71,5	94,8	28,6	136,0
Schapen ²⁾		2 000	325	3,9	1,2	5,2	18,8	4,9	25,5	22,7	6,1	30,7
Melkgeiten ²⁾			1 300							19,3	6,8	19,3

¹⁾ Alleen van toepassing voor weidend vee. Alle weidemest is beschouwd als dunne mest.

²⁾ Excretie per moederdier, inclusief de excretie van lammeren, mannelijke dieren en opfokdieren.

Tabel 11
Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 2000

Rubriek landbouwtelling	Mesthoeveelheid			Mineralenexcretie								
	dunne mest		vaste mest (stal)	stalperiode			weideperiode			gehele jaar		
	stal-periode	weide-periode ¹⁾		Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)
Zuid- en Oost-Nederland (snijmaisrantsoen)												
	<i>kg/dier</i>											
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		27,4	7,2	33,2	12,4	2,9	15,9	39,8	10,1	49,1
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		44,9	12,6	55,3	42,9	10,8	54,1	87,8	23,4	109,4
melk- en kalkkoeien	13 000	12 000		65,6	22,2	69,8	59,3	17,8	75,3	124,9	40,0	145,1
w.v.												
in opslag	13 000	5 000		65,6	22,2	69,8	23,7	7,1	30,1	89,3	29,3	99,9
in de wei		7 000					35,6	10,7	45,2	35,6	10,7	45,2
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		27,4	7,2	33,2	12,4	2,9	15,9	39,8	10,1	49,1
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		44,9	12,6	55,3	42,9	10,8	54,1	87,8	23,4	109,4
Noord- en West-Nederland (graskuilrantsoen)												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		31,1	7,9	39,2	13,7	3,2	17,5	44,8	11,1	56,7
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		48,3	13,3	61,2	42,9	10,8	54,1	91,2	24,1	115,3
melk- en kalkkoeien	13 000	12 000		77,1	25,2	87,6	72,5	20,8	91,5	149,6	46,0	179,1
w.v.												
in opslag	13 000	5 000		77,1	25,2	87,6	29,0	8,3	36,6	106,1	33,5	124,2
in de wei		7 000					43,5	12,5	54,9	43,5	12,5	54,9
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		31,1	7,9	39,2	13,7	3,2	17,5	44,8	11,1	56,7
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		48,3	13,3	61,2	42,9	10,8	54,1	91,2	24,1	115,3
Geheel Nederland												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		29,0	7,5	35,9	13,0	3,0	16,6	42,0	10,5	52,5
mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar	5 000									37,0	8,8	49,3
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		46,4	12,9	57,9	42,9	10,8	54,1	89,3	23,7	112,0
mannelijk jongvee, 1-2 jaar	11 500									96,8	27,6	121,2
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		46,3	12,9	57,8	42,9	10,8	54,1	89,2	23,7	111,9
melk- en kalkkoeien	13 000	12 000		71,0	23,6	78,1	65,5	19,2	82,8	136,5	42,8	160,9
w.v.												
in opslag	13 000	5 000		71,0	23,6	78,1	26,2	7,7	33,1	97,2	31,3	111,2
in de wei		7 000					39,3	11,5	49,7	39,3	11,5	49,7
stieren voor de fokkerij, 2 jaar en ouder	11 500									96,8	27,6	121,2
Rundvee voor de mesterij												
vleeskalveren voor de witvleesproductie	3 500									11,9	5,0	14,7
vleeskalveren voor de rose vleesproductie	5 000									34,1	12,4	31,7
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		28,6	7,4	35,2	12,8	3,0	16,4	41,4	10,4	51,6
mannelijk jongvee (incl. ossen) jonger dan 1 jaar	4 500									26,6	7,3	31,2
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		46,0	12,8	57,2	42,9	10,8	54,1	88,9	23,6	111,3
mannelijk jongvee (incl. ossen), 1-2 jaar	10 000									56,1	18,3	52,0
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		46,1	12,8	57,3	42,9	10,8	54,1	89,0	23,6	111,4
mannelijk jongvee (incl. ossen), 2 jaar en ouder	10 000									56,1	18,3	52,0
mest- en weidekoeien, 2 jaar en ouder		8 000	7 000	42,4	13,9	61,1	52,7	14,5	71,8	95,1	28,4	132,9
zoogkoeien		8 000	7 000	42,4	13,9	61,1	52,7	14,5	71,8	95,1	28,4	132,9
Schapen ²⁾		2 000	325	3,9	1,2	4,8	19,5	5,2	25,5	23,4	6,4	30,3
Melkgeiten ²⁾			1 300							19,4	6,0	18,2

1) Alleen van toepassing voor weidend vee. Alle weidemest is beschouwd als dunne mest.

2) Excretie per moederdier, inclusief de excretie van lammeren, mannelijke dieren en opfokdieren.

Tabel 12
Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 2001

Rubriek landbouwtelling	Mesthoeveelheid			Mineralenexcretie								
	dunne mest		vaste mest (stal)	stalperiode			weideperiode			gehele jaar		
	stal-periode	weide-periode ¹⁾		Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)
Zuid- en Oost-Nederland (snijmaisrantsoen)												
	<i>kg/dier</i>											
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		27,2	7,7	34,8	12,3	2,8	15,6	39,5	10,5	50,4
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		44,8	13,7	58,6	42,8	10,4	53,1	87,6	24,1	111,7
melk- en kalfkoeien	13 000	12 000		65,1	22,7	71,6	64,8	19,2	82,1	129,9	41,9	153,7
w.v.												
in opslag	13 000	5 000		65,1	22,7	71,6	25,9	7,7	32,8	91,0	30,4	104,4
in de wei		7 000					38,9	11,5	49,3	38,9	11,5	49,3
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		27,2	7,7	34,8	12,3	2,8	15,6	39,5	10,5	50,4
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		44,8	13,7	58,6	42,8	10,4	53,1	87,6	24,1	111,7
Noord- en West-Nederland (graskuilrantsoen)												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		31,0	8,6	41,6	13,6	3,0	17,2	44,6	11,6	58,8
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		48,2	14,5	65,1	42,8	10,4	53,1	91,0	24,9	118,2
melk- en kalfkoeien	13 000	12 000		76,6	26,4	91,6	75,7	21,1	94,9	152,3	47,5	186,5
w.v.												
in opslag	13 000	5 000		76,6	26,4	91,6	30,3	8,4	38,0	106,9	34,8	129,6
in de wei		7 000					45,4	12,7	56,9	45,4	12,7	56,9
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		31,0	8,6	41,6	13,6	3,0	17,2	44,6	11,6	58,8
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		48,2	14,5	65,1	42,8	10,4	53,1	91,0	24,9	118,2
Geheel Nederland												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		28,9	8,1	37,8	12,9	2,9	16,3	41,8	11,0	54,1
mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar	5 000									37,1	9,3	50,2
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		46,3	14,1	61,5	42,8	10,4	53,1	89,1	24,5	114,6
mannelijk jongvee, 1-2 jaar	11 500									96,6	30,0	129,1
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		46,3	14,0	61,4	42,8	10,4	53,1	89,1	24,4	114,5
melk- en kalfkoeien	13 000	12 000		70,6	24,5	81,1	70,0	20,1	88,2	140,6	44,6	169,3
w.v.												
in opslag	13 000	5 000		70,6	24,5	81,1	28,0	8,0	35,3	98,6	32,5	116,4
in de wei		7 000					42,0	12,1	52,9	42,0	12,1	52,9
stieren voor de fokkerij, 2 jaar en ouder	11 500									96,6	30,0	129,1
Rundvee voor de mesterij												
vleeskalveren voor de witvleesproductie	3 500									11,9	5,0	14,7
vleeskalveren voor de rose vleesproductie	5 000									34,9	12,8	30,2
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500									41,2	10,9	53,2
mannelijk jongvee (incl. ossen) jonger dan 1 jaar	4 500									27,1	7,6	28,8
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		45,9	14,0	60,8	42,8	10,4	53,1	88,7	24,4	113,9
mannelijk jongvee (incl. ossen), 1-2 jaar	10 000									59,1	19,8	47,2
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		45,9	14,0	60,7	42,8	10,4	53,1	88,7	24,4	113,8
mannelijk jongvee (incl. ossen), 2 jaar en ouder	10 000									59,1	19,8	47,2
mest- en weidekoeien, 2 jaar en ouder		8 000	7 000	42,3	14,4	63,0	52,8	14,2	71,3	95,1	28,6	134,3
zoogkoeien		8 000	7 000	42,3	14,4	63,0	52,8	14,2	71,3	95,1	28,6	134,3
Schapen ²⁾		2 000	325	3,9	1,2	5,1	19,1	4,9	24,8	23,0	6,1	29,9
Melkgeiten ²⁾			1 300							20,6	6,9	20,4

¹⁾ Alleen van toepassing voor weidend vee. Alle weidemest is beschouwd als dunne mest.

²⁾ Excretie per moederdier, inclusief de excretie van lammeren, mannelijke dieren en opfokdieren.

Tabel 13
Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 2002

Rubriek landbouwtelling	Mesthoeveelheid			Mineralenexcretie								
	dunne mest		vaste mest (stal)	stalperiode			weideperiode			gehele jaar		
	stal-periode	weide-periode ¹⁾		Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)
Zuid- en Oost-Nederland (snijmaisrantsoen)	<i>kg/dier</i>											
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		26,1	7,0	33,3	12,2	2,9	16,3	38,3	9,9	49,6
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		42,4	12,3	54,8	42,4	10,7	55,2	84,8	23,0	110,0
melk- en kalkkoeien	13 000	12 000		60,3	20,8	66,6	62,3	18,8	82,7	122,6	39,6	149,3
w.v.												
in opslag	13 000	7 000		60,3	20,8	66,6	37,4	11,3	49,6	97,7	32,1	116,2
in de wei		5 000					24,9	7,5	33,1	24,9	7,5	33,1
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		26,1	7,0	33,3	12,2	2,9	16,3	38,3	9,9	49,6
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		42,4	12,3	54,8	42,4	10,7	55,2	84,8	23,0	110,0
Noord- en West-Nederland (graskuilrantsoen)												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		29,3	7,6	38,9	13,5	3,1	17,9	42,8	10,7	56,8
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		45,3	12,8	60,2	42,4	10,7	55,2	87,7	23,5	115,4
melk- en kalkkoeien	13 000	12 000		72,5	24,2	86,9	73,4	21,0	96,0	145,9	45,2	182,9
w.v.												
in opslag	13 000	6 000		72,5	24,2	86,9	36,7	10,5	48,0	109,2	34,7	134,9
in de wei		6 000					36,7	10,5	48,0	36,7	10,5	48,0
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		29,3	7,6	38,9	13,5	3,1	17,9	42,8	10,7	56,8
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		45,3	12,8	60,2	42,4	10,7	55,2	87,7	23,5	115,4
Geheel Nederland												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		27,6	7,3	35,8	12,8	3,0	17,0	40,4	10,3	52,8
mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar	5 000									36,4	8,9	50,4
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		43,7	12,5	57,2	42,4	10,7	55,2	86,1	23,2	112,4
mannelijk jongvee, 1-2 jaar	11 500									90,8	26,6	119,3
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		43,7	12,5	57,2	42,4	10,7	55,2	86,1	23,2	112,4
melk- en kalkkoeien	13 000	12 000		66,2	22,4	76,4	67,7	19,8	89,1	133,9	42,2	165,5
w.v.												
in opslag	13 000	6 500		66,2	22,4	76,4	37,1	10,9	48,8	103,3	33,3	125,2
in de wei		5 500					30,6	8,9	40,3	30,6	8,9	40,3
stieren voor de fokkerij, 2 jaar en ouder	11 500									90,8	26,6	119,3
Rundvee voor de mesterij												
vleeskalveren voor de witvleesproductie	3 500									12,1	5,1	15,0
vleeskalveren voor de rose vleesproductie	5 000									30,5	10,4	27,1
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		27,2	7,2	35,3	12,7	3,0	16,9	39,9	10,2	52,2
mannelijk jongvee (incl. ossen) jonger dan 1 jaar	4 500									26,2	7,7	27,8
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		43,4	12,5	56,7	42,4	10,7	55,2	85,8	23,2	111,9
mannelijk jongvee (incl. ossen), 1-2 jaar	10 000									57,4	19,8	46,1
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		43,3	12,5	56,5	42,4	10,7	55,2	85,7	23,2	111,7
mannelijk jongvee (incl. ossen), 2 jaar en ouder	10 000									57,4	19,8	46,1
mest- en weidekoeien, 2 jaar en ouder		8 000	7 000	41,1	13,7	61,3	52,6	14,5	72,8	93,7	28,2	134,1
zoogkoeien		8 000	7 000	41,1	13,7	61,3	52,6	14,5	72,8	93,7	28,2	134,1
Schapen ²⁾		2 000	325	3,7	1,2	4,8	18,9	5,1	25,7	22,6	6,3	30,5
Melkgeiten ²⁾			1 300							20,1	6,7	20,7

1) Alleen van toepassing voor weidend vee. Alle weidemest is beschouwd als dunne mest.

2) Excretie per moederdier, inclusief de excretie van lammeren, mannelijke dieren en opfokdieren.

Tabel 14
Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 2003

Rubriek landbouwtelling	Mesthoeveelheid			Mineralenexcretie								
	dunne mest		vaste mest (stal)	stalperiode			weideperiode			gehele jaar		
	stal-periode	weide-periode ¹⁾		Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)
Zuid- en Oost-Nederland (snijmaisrantsoen)	<i>kg/dier</i>											
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		22,6	6,5	30,3	17,8	3,8	23,1	40,4	10,3	53,4
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		42,9	13,4	59,1	36,9	11,0	59,1	79,8	24,4	118,2
melk- en kalfkoeien	13 000	12 000		70,0	23,6	82,6	55,4	17,2	76,0	125,4	40,8	158,6
w.v.												
in opslag	13 000	7 200		70,0	23,6	82,6	33,2	10,3	45,6	103,2	33,9	128,2
in de wei		4 800					22,2	6,9	30,4	22,2	6,9	30,4
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		22,6	6,5	30,3	17,8	3,8	23,1	40,4	10,3	53,4
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		42,9	13,4	59,1	36,9	11,0	59,1	79,8	24,4	118,2
Noord- en West-Nederland (graskuilrantsoen)												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		24,9	7,1	35,2	19,1	4,1	24,8	44,0	11,2	60,0
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		45,8	14,1	65,3	36,9	11,0	59,1	82,7	25,1	124,4
melk- en kalfkoeien	13 000	12 000		75,0	25,5	94,6	72,0	20,4	96,8	147,0	45,9	191,4
w.v.												
in opslag	13 000	6 000		75,0	25,5	94,6	36,0	10,2	48,4	111,0	35,7	143,0
in de wei		6 000					36,0	10,2	48,4	36,0	10,2	48,4
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		24,9	7,1	35,2	19,1	4,1	24,8	44,0	11,2	60,0
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		45,8	14,1	65,3	36,9	11,0	59,1	82,7	25,1	124,4
Geheel Nederland												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		23,7	6,8	32,5	18,4	3,9	23,9	42,1	10,7	56,4
mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar	5 000									36,9	9,2	52,2
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		44,2	13,7	61,9	36,9	11,0	59,1	81,1	24,7	121,0
mannelijk jongvee, 1-2 jaar	11 500									91,7	29,2	129,5
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		44,2	13,7	61,8	36,9	11,0	59,1	81,1	24,7	120,9
melk- en kalfkoeien	13 000	12 000		72,4	24,5	88,4	63,5	18,8	86,1	135,9	43,3	174,5
w.v.												
in opslag	13 000	6 500		72,4	24,5	88,4	34,6	10,3	47,0	107,0	34,8	135,4
in de wei		5 500					28,9	8,5	39,1	28,9	8,5	39,1
stieren voor de fokkerij, 2 jaar en ouder	11 500									91,7	29,2	129,5
Rundvee voor de mesterij												
vleeskalveren voor de witvleesproductie	3 500									12,2	5,2	15,0
vleeskalveren voor de roze vleesproductie	5 000									30,8	10,3	26,8
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		23,4	6,7	32,0	18,3	3,9	23,7	41,7	10,6	55,7
mannelijk jongvee (incl. ossen) jonger dan 1 jaar	4 500									26,6	7,6	27,8
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		43,9	13,6	61,3	36,9	11,0	59,1	80,8	24,6	120,4
mannelijk jongvee (incl. ossen), 1-2 jaar	10 000									57,8	19,2	46,1
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		43,9	13,6	61,3	36,9	11,0	59,1	80,8	24,6	120,4
mannelijk jongvee (incl. ossen), 2 jaar en ouder	10 000									57,8	19,2	46,1
mest- en weidekoeien, 2 jaar en ouder		8 000	7 000	40,4	14,3	67,5	51,4	16,0	85,0	91,8	30,3	152,5
zoogkoeien		8 000	7 000	40,4	14,3	67,5	51,4	16,0	85,0	91,8	30,3	152,5
Schapen ²⁾		2 000	325	3,7	1,2	5,0	18,8	4,7	25,0	22,5	5,9	30,0
Melkgeiten ²⁾			1 300							20,0	7,0	21,3

¹⁾ Alleen van toepassing voor weidend vee. Alle weidemest is beschouwd als dunne mest.

²⁾ Excretie per moederdier, inclusief de excretie van lammeren, mannelijke dieren en opfokdieren.

Tabel 15
Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 2004

Rubriek landbouwtelling	Mesthoeveelheid			Mineralenexcretie								
	dunne mest		vaste mest (stal)	stalperiode			weideperiode			gehele jaar		
	stal-periode	weide-periode ¹⁾		Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)
Zuid- en Oost-Nederland (snijmaisrantsoen)												
	<i>kg/dier</i>											
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		22,2	6,0	29,4	16,4	3,9	22,6	38,6	9,9	52,0
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		42,0	12,5	57,6	33,2	10,9	56,7	75,2	23,4	114,3
melk- en kalkkoeien	13 000	13 000		66,6	21,5	76,9	56,5	17,1	77,1	123,1	38,6	154,0
w.v.												
in opslag	13 000	8 000		66,6	21,5	76,9	33,9	10,3	46,3	100,5	31,8	123,2
in de wei		5 000					22,6	6,8	30,8	22,6	6,8	30,8
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		22,2	6,0	29,4	16,4	3,9	22,6	38,6	9,9	52,0
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		42,0	12,5	57,6	33,2	10,9	56,7	75,2	23,4	114,3
Noord- en West-Nederland (graskuilrantsoen)												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		24,5	6,6	34,3	17,6	4,1	24,2	42,1	10,7	58,5
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		44,8	13,1	63,7	33,2	10,9	56,7	78,0	24,0	120,4
melk- en kalkkoeien	13 000	13 000		70,2	22,9	86,7	72,6	21,0	99,8	142,8	43,9	186,5
w.v.												
in opslag	13 000	6 500		70,2	22,9	86,7	36,3	10,5	49,9	106,5	33,4	136,6
in de wei		6 500					36,3	10,5	49,9	36,3	10,5	49,9
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		24,5	6,6	34,3	17,6	4,1	24,2	42,1	10,7	58,5
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		44,8	13,1	63,7	33,2	10,9	56,7	78,0	24,0	120,4
Geheel Nederland												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		23,2	6,3	31,6	16,9	4,0	23,3	40,1	10,3	54,9
mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar	5 000									37,2	9,2	53,2
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		43,3	12,8	60,4	33,2	10,9	56,7	76,5	23,7	117,1
mannelijk jongvee, 1-2 jaar	11 500									89,7	27,1	126,1
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		43,3	12,8	60,4	33,2	10,9	56,7	76,5	23,7	117,1
melk- en kalkkoeien	13 000	13 000		68,4	22,2	81,7	64,4	19,0	88,2	132,8	41,2	169,9
w.v.												
in opslag	13 000	7 500		68,4	22,2	81,7	35,1	10,4	48,1	103,5	32,6	129,8
in de wei		5 500					29,3	8,6	40,1	29,3	8,6	40,1
stieren voor de fokkerij, 2 jaar en ouder	11 500									89,7	27,1	126,1
Rundvee voor de mesterij												
vleeskalveren voor de witvleesproductie	3 000									10,5	4,6	14,1
vleeskalveren voor de rose vleesproductie	5 000									27,1	8,7	25,9
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		23,0	6,2	31,2	16,8	4,0	23,2	39,8	10,2	54,4
mannelijk jongvee (incl. ossen) jonger dan 1 jaar	4 500									27,2	7,3	28,5
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		43,0	12,7	59,7	33,2	10,9	56,7	76,2	23,6	116,4
mannelijk jongvee (incl. ossen), 1-2 jaar	10 000									57,5	19,0	48,3
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		43,0	12,7	59,8	33,2	10,9	56,7	76,2	23,6	116,5
mannelijk jongvee (incl. ossen), 2 jaar en ouder	10 000									57,5	19,0	48,3
mest- en weidekoeien, 2 jaar en ouder		8 000	7 000	40,0	13,5	67,5	46,0	15,8	81,4	86,0	29,3	148,9
zoogkoeien		8 000	7 000	40,0	13,5	67,5	46,0	15,8	81,4	86,0	29,3	148,9
Schapen ²⁾		2 000	325	2,6	0,9	4,1	12,1	4,2	21,4	14,7	5,1	25,5
Melkgeiten ²⁾			1 300							17,8	5,4	18,3

1) Alleen van toepassing voor weidend vee. Alle weidemest is beschouwd als dunne mest.

2) Excretie per moederdier, inclusief de excretie van lammeren, mannelijke dieren en opfokdieren.

Tabel 16
Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen en geiten, 2005

Rubriek landbouwtelling	Mesthoeveelheid			Mineralenexcretie								
	dunne mest		vaste mest (stal)	stalperiode			weideperiode			gehele jaar		
	stal-periode	weide-periode ¹⁾		Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)
Zuid- en Oost-Nederland (snijmaisrantsoen)												
	<i>kg/dier</i>											
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		22,0	6,0	29,2	16,5	4,0	23,1	38,5	10,0	52,3
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		41,5	12,2	56,9	33,1	11,1	57,5	74,6	23,3	114,4
melk- en kalfkoeien	13 000	13 000		60,8	20,2	73,8	62,7	19,2	85,0	123,5	39,4	158,8
w.v.												
in opslag	13 000	8 000		60,8	20,2	73,8	37,6	11,5	51,0	98,4	31,7	124,8
in de wei		5 000					25,1	7,7	34,0	25,1	7,7	34,0
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		22,0	6,0	29,2	16,5	4,0	23,1	38,5	10,0	52,3
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		41,5	12,2	56,9	33,1	11,1	57,5	74,6	23,3	114,4
Noord- en West-Nederland (graskuilrantsoen)												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		24,2	6,5	33,9	17,7	4,3	24,8	41,9	10,8	58,7
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		44,2	12,8	62,6	33,1	11,1	57,5	77,3	23,9	120,1
melk- en kalfkoeien	13 000	13 000		71,5	23,1	93,1	73,6	21,8	100,6	145,1	44,9	193,7
w.v.												
in opslag	13 000	6 500		71,5	23,1	93,1	36,8	10,9	50,3	108,3	34,0	143,4
in de wei		6 500					36,8	10,9	50,3	36,8	10,9	50,3
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		24,2	6,5	33,9	17,7	4,3	24,8	41,9	10,8	58,7
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		44,2	12,8	62,6	33,1	11,1	57,5	77,3	23,9	120,1
Geheel Nederland												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		23,0	6,2	31,3	17,0	4,1	23,9	40,0	10,3	55,2
mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar	5 000									37,0	9,3	53,6
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		42,7	12,5	59,5	33,1	11,1	57,5	75,8	23,6	117,0
mannelijk jongvee, 1-2 jaar	11 500									88,5	26,5	124,1
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		42,7	12,5	59,5	33,1	11,1	57,5	75,8	23,6	117,0
melk- en kalfkoeien	13 000	13 000		66,0	21,6	83,2	68,0	20,5	92,7	134,0	42,1	175,9
w.v.												
in opslag	13 000	7 500		66,0	21,6	83,2	37,2	11,2	50,7	103,2	32,8	133,9
in de wei		5 500					30,8	9,3	42,0	30,8	9,3	42,0
stieren voor de fokkerij, 2 jaar en ouder	11 500									88,5	26,5	124,1
Rundvee voor de mesterij												
vleeskalveren voor de witvleesproductie	3 000									10,6	4,6	14,2
vleeskalveren voor de rose vleesproductie	5 000									27,2	8,6	28,0
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		22,8	6,2	30,9	16,9	4,1	23,7	39,7	10,3	54,6
mannelijk jongvee (incl. ossen) jonger dan 1 jaar	4 500									27,0	7,5	29,6
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		42,4	12,4	58,9	33,1	11,1	57,5	75,5	23,5	116,4
mannelijk jongvee (incl. ossen), 1-2 jaar	10 000									56,8	19,5	51,3
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		42,5	12,4	59,0	33,1	11,1	57,5	75,6	23,5	116,5
mannelijk jongvee (incl. ossen), 2 jaar en ouder	10 000									56,8	19,5	51,3
mest- en weidekoeien, 2 jaar en ouder		8 000	7 000	39,1	13,2	66,1	45,8	16,0	82,6	84,9	29,2	148,7
zoogkoeien		8 000	7 000	39,1	13,2	66,1	45,8	16,0	82,6	84,9	29,2	148,7
Schapen ²⁾		2 000	325	2,6	0,9	4,1	12,2	4,3	21,9	14,8	5,2	26,0
Melkgeiten ²⁾			1 300							17,7	5,5	18,8

¹⁾ Alleen van toepassing voor weidend vee. Alle weidemest is beschouwd als dunne mest.

²⁾ Excretie per moederdier, inclusief de excretie van lammeren, mannelijke dieren en opfokdieren.

Tabel 17
Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen, geiten, paarden en pony's, 2006

Rubriek landbouwtelling	Mesthoeveelheid			Mineralenexcretie								
	dunne mest		vaste mest (stal)	stalperiode			weideperiode			gehele jaar		
	stal-periode	weide-periode ¹⁾		Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)
Zuid- en Oost-Nederland (snijmaisrantsoen)												
	<i>kg/dier</i>											
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		21,8	6,0	28,7	16,1	3,9	23,5	37,9	9,9	52,2
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		39,0	11,6	52,9	34,1	11,6	61,7	73,1	23,2	114,6
melk- en kalkkoeien	14 000	12 000		64,2	21,1	79,0	58,0	18,1	80,4	122,2	39,2	159,4
w.v.												
in opslag	14 000	7 500		64,2	21,1	79,0	36,3	11,3	50,3	100,5	32,4	129,3
in de wei		4 500					21,7	6,8	30,1	21,7	6,8	30,1
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		21,8	6,0	28,7	16,1	3,9	23,5	37,9	9,9	52,2
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		39,0	11,6	52,9	34,1	11,6	61,7	73,1	23,2	114,6
Noord- en West-Nederland (graskuilrantsoen)												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		23,9	6,4	33,2	17,3	4,2	25,2	41,2	10,6	58,4
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		41,4	12,1	58,2	34,1	11,6	61,7	75,5	23,7	119,9
melk- en kalkkoeien	14 000	12 000		71,3	23,0	91,5	72,3	21,4	101,4	143,6	44,4	192,9
w.v.												
in opslag	14 000	6 000		71,3	23,0	91,5	36,1	10,7	50,6	107,4	33,7	142,1
in de wei		6 000					36,2	10,7	50,8	36,2	10,7	50,8
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		23,9	6,4	33,2	17,3	4,2	25,2	41,2	10,6	58,4
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		41,4	12,1	58,2	34,1	11,6	61,7	75,5	23,7	119,9
Geheel Nederland												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		22,8	6,2	30,8	16,6	4,0	24,3	39,4	10,2	55,1
mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar	5 000									36,7	9,3	53,4
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		40,1	11,8	55,3	34,1	11,6	61,7	74,2	23,4	117,0
mannelijk jongvee, 1-2 jaar	11 500									87,4	26,5	121,5
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		40,1	11,8	55,3	34,1	11,6	61,7	74,2	23,4	117,0
melk- en kalkkoeien	14 000	12 000		67,7	22,0	85,1	65,0	19,7	90,7	132,7	41,7	175,8
w.v.												
in opslag	14 000	7 000		67,7	22,0	85,1	36,2	11,0	50,4	103,9	33,0	135,5
in de wei		5 000					28,8	8,7	40,3	28,8	8,7	40,3
stieren voor de fokkerij, 2 jaar en ouder	11 500									87,4	26,5	121,5
Rundvee voor de mesterij												
vleeskalveren voor de witvleesproductie	3 000									11,2	5,1	15,0
vleeskalveren voor de rose vleesproductie	5 000									27,0	9,0	26,6
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		22,5	6,1	30,3	16,5	4,0	24,1	39,0	10,1	54,4
mannelijk jongvee (incl. ossen) jonger dan 1 jaar	4 500									27,3	7,7	29,6
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		39,8	11,8	54,7	34,1	11,6	61,7	73,9	23,4	116,4
mannelijk jongvee (incl. ossen), 1-2 jaar	10 000									57,3	19,8	49,9
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		39,9	11,8	54,9	34,1	11,6	61,7	74,0	23,4	116,6
mannelijk jongvee (incl. ossen), 2 jaar en ouder	10 000									57,3	19,8	49,9
mest- en weidekoeien, 2 jaar en ouder		8 000	7 000	38,7	13,2	65,0	44,5	15,8	83,5	83,2	29,0	148,5
zoogkoeien		8 000	7 000	38,7	13,2	65,0	44,5	15,8	83,5	83,2	29,0	148,5
Schapen ²⁾	2 000	325		2,6	0,9	4,1	11,7	4,2	21,9	14,3	5,1	26,0
Melkgeiten ²⁾		1 300								17,7	5,6	18,5
Paarden ³⁾	3 300	5 200		33,3	12,4	41,7	30,2	10,8	38,2	63,5	23,2	79,9
Pony's ³⁾	2 100	2 100		14,4	5,2	18,7	19,9	6,9	25,7	34,3	12,1	44,4

¹⁾ Alleen van toepassing voor weidend vee. Alle weidemest is beschouwd als dunne mest.

²⁾ Excretie per moederdier, inclusief de excretie van lammeren, mannelijke dieren en opfokdieren.

³⁾ De excretie in de stalperiode bestaat uit de excretie tijdens opstallen in de winter en in de zomer. De excretie in de weideperiode bestaat uit de excretie tijdens beweiding in zomer en winter.

Tabel 18
Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van rundvee, schapen, geiten, paarden en pony's, 2007

Rubriek landbouwtelling	Mesthoeveelheid			Mineralenexcretie								
	dunne mest		vaste mest (stal)	stalperiode			weideperiode			gehele jaar		
	stal-periode	weide-periode ¹⁾		Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)
Zuid- en Oost-Nederland (snijmaisrantsoen)												
	<i>kg/dier</i>											
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		24,0	6,3	31,0	13,4	3,4	19,2	37,4	9,7	50,2
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		42,3	12,0	59,9	31,5	11,2	56,5	73,8	23,2	116,4
melk- en kalfkoeien	14 000	12 000		67,0	21,0	80,3	61,3	18,8	81,4	128,3	39,8	161,7
w.v.												
in opslag	14 000	8 000		67,0	21,0	80,3	41,3	12,7	54,9	108,3	33,7	135,2
in de wei		4 000					20,0	6,1	26,5	20,0	6,1	26,5
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		24,0	6,3	31,0	13,4	3,4	19,2	37,4	9,7	50,2
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		42,3	12,0	59,9	31,5	11,2	56,5	73,8	23,2	116,4
Noord- en West-Nederland (graskuilrantsoen)												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		25,6	6,6	35,0	15,8	4,0	22,7	41,4	10,6	57,7
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		42,8	12,1	61,0	33,4	11,9	59,9	76,2	24,0	120,9
melk- en kalfkoeien	14 000	12 000		74,5	23,0	93,8	73,1	21,8	99,1	147,6	44,8	192,9
w.v.												
in opslag	14 000	6 500		74,5	23,0	93,8	39,6	11,8	53,7	114,1	34,8	147,5
in de wei		5 500					33,5	10,0	45,4	33,5	10,0	45,4
Rundvee voor de mesterij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		25,6	6,6	35,0	15,8	4,0	22,7	41,4	10,6	57,7
vrouwelijk jongvee, 1 jaar en ouder	6 000	5 500		42,8	12,1	61,0	33,4	11,9	59,9	76,2	24,0	120,9
Geheel Nederland												
Rundvee voor de fokkerij												
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		24,6	6,4	32,5	14,3	3,6	20,5	38,9	10,0	53,0
mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar	5 000									36,6	9,2	52,0
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		42,5	12,0	60,3	32,2	11,5	57,8	74,7	23,5	118,1
mannelijk jongvee, 1-2 jaar	11 500									89,6	26,5	122,9
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		42,5	12,0	60,3	32,2	11,5	57,8	74,7	23,5	118,1
melk- en kalfkoeien	14 000	12 000		70,2	21,8	86,0	66,3	20,0	88,8	136,5	41,8	174,8
w.v.												
in opslag	14 000	7 500		70,2	21,8	86,0	40,6	12,3	54,4	110,8	34,1	140,4
in de wei		4 500					25,7	7,7	34,4	25,7	7,7	34,4
stieren voor de fokkerij, 2 jaar en ouder	11 500									89,6	26,5	122,9
Rundvee voor de mesterij												
vleeskalveren voor de witvleesproductie	3 000									11,0	4,8	14,9
vleeskalveren voor de rose vleesproductie	4 300									28,1	9,0	24,6
vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3 500	1 500		24,4	6,4	32,0	14,0	3,6	20,1	38,4	10,0	52,1
mannelijk jongvee (incl. ossen) jonger dan 1 jaar	4 500									26,6	7,2	27,6
vrouwelijk jongvee, 1-2 jaar	6 000	5 500		42,4	12,0	60,2	32,0	11,4	57,4	74,4	23,4	117,6
mannelijk jongvee (incl. ossen), 1-2 jaar	10 000									54,5	18,9	46,7
vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder	6 000	5 500		42,4	12,0	60,2	32,0	11,4	57,3	74,4	23,4	117,5
mannelijk jongvee (incl. ossen), 2 jaar en ouder	10 000									54,5	18,9	46,7
mest- en weidekoeien, 2 jaar en ouder		8 000	7 000	39,4	13,1	65,1	43,4	16,3	81,1	82,8	29,4	146,2
zoogkoeien		8 000	7 000	39,4	13,1	65,1	43,4	16,3	81,1	82,8	29,4	146,2
Schapen ²⁾	2 000	325		2,6	0,9	4,0	11,1	4,1	20,7	13,7	5,0	24,7
Melkgeiten ²⁾		1 300								15,8	6,1	15,4
Paarden ³⁾	3 300	5 200		32,1	14,1	48,2	29,4	12,0	42,6	61,5	26,1	90,8
Pony's ³⁾	2 100	2 100		13,8	5,9	21,4	19,4	7,4	27,9	33,2	13,3	49,3

¹⁾ Alleen van toepassing voor weidend vee. Alle weidemest is beschouwd als dunne mest.

²⁾ Excretie per moederdier, inclusief de excretie van lammeren, mannelijke dieren en opfokkieren.

³⁾ De excretie in de stalperiode bestaat uit de excretie tijdens opstallen in de winter en in de zomer. De excretie in de weideperiode bestaat uit de excretie tijdens beweiding in zomer en winter.

Tabel 19
Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van varkens, pluimvee, pelsdieren en konijnen, 1990–1992

Rubriek landbouwtelling	1990				1991				1992						
	mesthoeveelheid		mineralenexcretie		mesthoeveelheid		mineralenexcretie		mesthoeveelheid		mineralenexcretie				
	dunne mest	vaste mest	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	dunne mest	vaste mest	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	dunne mest	vaste mest	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)
	<i>kg/dier</i>														
Varkens															
vleesvarkens, 20 tot 50 kg en 50 kg en meer	1 300	14,3	5,8	9,6	1 300	13,7	6,0	9,9	1 250	14,4	5,8	9,8			
opfokzeugen en–berengedekte zeugen, zeugen bij de biggen en overige fokzeugen ¹⁾	1 300	14,0	7,7	9,3	1 300	14,1	7,7	9,6	1 300	14,0	7,9	9,6			
opfokberen, 50 kg en meer	5 200	33,8	19,5	21,8	5 200	30,9	18,3	22,0	5 200	31,8	18,4	22,3			
dekrijpe beren	1 300	14,0	7,7	9,3	1 300	14,1	7,7	9,6	1 300	14,0	7,9	9,6			
	3 200	25,0	14,8	14,2	3 200	24,5	14,8	14,7	3 200	25,4	15,5	14,6			
Kippen															
vleeskuikens		10,0	0,61	0,22	0,34		10,0	0,64	0,22	0,34		10,0	0,64	0,23	0,35
moederdieren van vleesrassen, jonger dan 18 weken		15,4	0,52	0,30	0,22		15,4	0,54	0,33	0,25		15,4	0,59	0,29	0,25
moederdieren van vleesrassen, 18 weken en ouder		25,3	1,33	0,75	0,59		25,3	1,42	0,78	0,66		25,3	1,48	0,77	0,67
leghennen, jonger dan 18 weken															
dunne mest	25,4	0,38	0,19	0,15	25,4	0,39	0,21	0,17	25,4	0,43	0,18	0,18			
vaste mest	10,0	0,38	0,19	0,15	10,0	0,39	0,21	0,17	10,0	0,43	0,18	0,18			
leghennen, 18 weken en ouder															
dunne mest	63,5	0,75	0,48	0,39	63,5	0,82	0,51	0,45	63,5	0,87	0,51	0,46			
vaste mest	22,5	0,75	0,48	0,39	22,5	0,82	0,51	0,45	22,5	0,87	0,51	0,46			
Vleeseenden en kalkoenen															
jonge eenden voor de slacht		86,3	1,12	0,63	0,57		86,3	1,12	0,63	0,57		86,3	1,12	0,63	0,57
jonge kalkoenen voor de slacht		37,9	1,98	0,92	0,94		37,9	1,98	0,92	0,94		37,9	1,98	0,92	0,94
kalkoenen voor de broedeierenproductie															
jonger dan 7 maanden		49,4	2,38	1,58	1,20		49,4	2,38	1,58	1,20		49,4	2,38	1,58	1,20
7 maanden en ouder		78,6	3,17	2,20	1,32		78,6	3,17	2,20	1,32		78,6	3,17	2,20	1,32
Pelsdieren en konijnen															
konijnen (voedsters) ^{2) 3)}		377	8,7	4,9	4,1		377	8,7	4,9	4,1		377	8,7	4,9	4,1
nertsen (moederdieren) ³⁾		104	4,1	2,8	0,2		104	4,1	2,8	0,2		104	4,1	2,8	0,2
vossen (moederdieren) ³⁾		272	13,9	9,8	0,7		272	13,9	9,8	0,7		272	13,9	9,8	0,7

1) Inclusief biggen.

2) Inclusief vleeskonijnen.

3) Inclusief mannelijke dieren en opfokdieren.

Tabel 20
Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van varkens, pluimvee, pelsdieren en konijnen, 1993–1995

Rubriek landbouwtelling	1993				1994				1995						
	mesthoeveelheid		mineralenexcretie		mesthoeveelheid		mineralenexcretie		mesthoeveelheid		mineralenexcretie				
	dunne mest	vaste mest	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	dunne mest	vaste mest	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	dunne mest	vaste mest	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)
	<i>kg/dier</i>														
Varkens															
vleesvarkens, 20 tot 50 kg en 50 kg en meer	1 250	14,5	5,8	10,3	1 250	14,9	5,6	10,0	1 250	14,5	5,3	9,9			
opfokzeugen en–berengedekte zeugen, zeugen bij de biggen en overige fokzeugen ¹⁾	1 300	13,7	7,9	9,9	1 300	13,6	7,2	9,8	1 300	14,4	6,6	9,7			
opfokberen, 50 kg en meer	5 200	31,9	18,7	23,7	5 200	30,1	16,6	22,1	5 200	31,4	15,2	21,6			
dekrijpe beren	1 300	13,7	7,9	9,9	1 300	13,6	7,2	9,8	1 300	14,4	6,6	9,7			
	3 200	24,6	12,9	15,1	3 200	23,0	13,8	15,3	3 200	24,6	12,6	15,2			
Kippen															
vleeskuikens		10,0	0,62	0,23	0,34		10,0	0,57	0,22	0,33		11,0	0,63	0,21	0,32
ouderdieren van vleesrassen, jonger dan 18 weken ²⁾		15,4	0,54	0,29	0,25		15,4	0,52	0,30	0,28		13,4	0,45	0,24	0,24
ouderdieren van vleesrassen, 18 weken en ouder ²⁾		25,3	1,55	0,77	0,65		25,3	1,41	0,75	0,66		23,0	1,29	0,64	0,52
leghennen, jonger dan 18 weken															
dunne mest	25,4	0,39	0,19	0,17	25,4	0,38	0,19	0,19	25,4	0,36	0,17	0,18			
vaste mest	10,0	0,39	0,19	0,17	10,0	0,38	0,19	0,19	10,0	0,36	0,17	0,18			
leghennen, 18 weken en ouder															
dunne mest	63,5	0,91	0,50	0,44	63,5	0,81	0,49	0,44	63,5	0,81	0,45	0,38			
vaste mest	22,5	0,91	0,50	0,44	24,5	0,81	0,49	0,44	23,5	0,81	0,45	0,38			
Vleeseenden en kalkoenen															
jonge eenden voor de slacht		86,3	1,12	0,63	0,57		86,3	1,12	0,63	0,57		70,0	1,09	0,60	0,58
jonge kalkoenen voor de slacht		37,9	2,08	0,97	0,98		37,9	2,08	0,97	0,98		45,0	1,97	0,84	0,92
kalkoenen voor de broedeierenproductie															
jonger dan 7 maanden		49,4	2,38	1,58	1,20		49,4	2,38	1,58	1,20		49,4	2,78	1,64	1,25
7 maanden en ouder		78,6	3,17	2,20	1,32		78,6	3,17	2,20	1,32		78,6	3,04	1,65	1,14
Pelsdieren en konijnen															
konijnen (voedsters) ^{3) 4)}		377	8,7	4,9	4,1		377	8,7	4,9	4,1		377	8,1	4,2	7,2
nertsen (moederdieren) ⁴⁾		104	4,1	2,8	0,2		104	4,1	2,8	0,2		104	4,1	2,8	0,2
vossen (moederdieren) ⁴⁾		272	13,9	9,8	0,7		272	13,9	9,8	0,7		272	13,9	9,8	0,7

1) Inclusief biggen.

2) In 1993 en 1994 zijn de factoren uitgedrukt per moederdier en in 1995 per ouderdier.

3) Inclusief vleeskonijnen.

4) Inclusief mannelijke dieren en opfokdieren.

Tabel 21
Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van varkens, pluimvee, pelsdieren en konijnen, 1996–1998

Rubriek landbouwtelling	1996				1997				1998							
	mesthoeveelheid		mineralenexcretie		mesthoeveelheid		mineralenexcretie		mesthoeveelheid		mineralenexcretie					
	dunne mest	vaste mest	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	dunne mest	vaste mest	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	dunne mest	vaste mest	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	
	<i>kg/dier</i>															
Varkens																
vleesvarkens, 20 tot 50 kg en 50 kg en meer	1 250		14,3	5,2	9,9	1 100		13,0	4,6	9,0	1 200		13,8	4,9	9,5	
opfokzeugen en–beren	1 300		13,9	6,2	9,7	1 300		13,8	6,0	10,2	1 300		13,4	6,3	9,5	
gedekte zeugen, zeugen bij de biggen en overige fokzeugen ¹⁾	5 200		31,3	14,3	21,7	4 700		29,9	13,6	20,0	5 100		29,9	14,4	19,8	
opfokberen, 50 kg en meer	1 300		13,9	6,2	9,7	1 300		13,8	6,0	10,2	1 300		13,4	6,3	9,5	
dekrijpe beren	3 200		23,7	11,4	15,6	3 200		22,8	11,6	16,0	3 200		22,4	11,4	14,8	
Kippen																
vleeskuikens			11,0	0,61	0,21	0,32		11,0	0,59	0,22	0,35		11,0	0,52	0,19	0,30
ouderdieren van vleesrassen, jonger dan 18 weken			13,4	0,42	0,21	0,26		13,4	0,45	0,22	0,28		13,4	0,41	0,21	0,26
ouderdieren van vleesrassen, 18 weken en ouder leghennen, jonger dan 18 weken			23,0	1,29	0,61	0,57		23,0	1,18	0,59	0,58		23,0	1,17	0,60	0,53
dunne mest	25,4		0,34	0,15	0,20	25,4		0,36	0,15	0,18	25,4		0,33	0,15	0,20	
vaste mest		10,0	0,34	0,15	0,20		10,0	0,36	0,15	0,18		9,0	0,33	0,15	0,20	
leghennen, 18 weken en ouder																
dunne mest	63,5		0,80	0,43	0,41	63,5		0,70	0,40	0,41	63,5		0,69	0,41	0,37	
vaste mest		23,5	0,80	0,43	0,41		23,5	0,70	0,40	0,41		24,0	0,69	0,41	0,37	
Vleeseenden en kalkoenen																
jonge eenden voor de slacht			70,0	1,09	0,60	0,58		70,0	1,09	0,60	0,58		70,0	1,10	0,50	0,58
jonge kalkoenen voor de slacht			45,0	1,97	0,84	0,92		45,0	1,97	0,84	0,92		45,0	1,89	0,86	0,92
kalkoenen voor de broedeierenproductie																
jonger dan 7 maanden			49,4	2,52	1,49	1,16		49,4	2,52	1,49	1,16		49,4	2,52	1,49	1,16
7 maanden en ouder			78,6	3,04	1,65	1,14		78,6	3,04	1,65	1,14		78,6	3,04	1,65	1,14
Pelsdieren en konijnen																
konijnen (voedsters) ^{2) 3)}			377	8,1	4,2	7,2		377	8,1	4,2	7,2		377	7,9	3,6	7,2
nertsen (moederdieren) ³⁾			104	3,5	2,6	0,7		104	3,5	2,6	0,7		104	3,7	2,2	0,7
vossen (moederdieren) ³⁾			272	9,0	6,9	1,8		272	9,0	6,9	1,8		272	9,6	5,8	1,8

N.B. De factoren voor vleesvarkens en zeugen in 1997 zijn gemiddelden van de factoren binnen en buiten de gebieden met varkenspest.

¹⁾ Inclusief biggen.

²⁾ Inclusief vleeskonijnen.

³⁾ Inclusief mannelijke dieren en opfokdieren.

Tabel 22
Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van varkens, pluimvee, pelsdieren en konijnen, 1999–2001

Rubriek landbouwtelling	1999				2000				2001							
	mesthoeveelheid		mineralenexcretie		mesthoeveelheid		mineralenexcretie		mesthoeveelheid		mineralenexcretie					
	dunne mest	vaste mest	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	dunne mest	vaste mest	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	dunne mest	vaste mest	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	
	<i>kg/dier</i>															
Varkens																
vleesvarkens, 20 tot 50 kg en 50 kg en meer	1 200		13,3	4,6	9,4	1 200		12,3	4,5	9,3	1 200		11,8	4,1	9,4	
opfokzeugen en–beren	1 300		13,9	6,4	10,1	1 300		14,2	6,8	10,1	1 300		12,9	6,0	10,1	
gedekte zeugen, zeugen bij de biggen en overige fokzeugen ¹⁾	5 100		30,6	13,7	20,8	5 100		30,9	14,3	21,0	5 100		30,3	13,7	22,1	
opfokberen, 50 kg en meer	1 300		13,9	6,4	10,1	1 300		14,2	6,8	10,1	1 300		12,9	6,0	10,1	
dekrijpe beren	3 200		22,4	10,3	15,3	3 200		22,9	11,3	15,3	3 200		23,2	10,8	15,3	
Kippen																
vleeskuikens			11,0	0,54	0,22	0,26		11,0	0,51	0,22	0,27		11,0	0,49	0,18	0,28
ouderdieren van vleesrassen, jonger dan 18 weken			13,4	0,38	0,20	0,24		13,4	0,37	0,20	0,24		13,4	0,33	0,19	0,24
ouderdieren van vleesrassen, 18 weken en ouder leghennen, jonger dan 18 weken			23,0	1,18	0,60	0,53		23,0	1,13	0,59	0,53		23,0	1,07	0,55	0,47
dunne mest	25,4		0,33	0,14	0,19	25,4		0,31	0,14	0,19	25,4		0,29	0,14	0,19	
vaste mest		9,0	0,33	0,14	0,19		9,0	0,31	0,14	0,19		9,1	0,29	0,14	0,19	
leghennen, 18 weken en ouder																
dunne mest	63,5		0,71	0,43	0,33	63,5		0,67	0,42	0,33	63,5		0,65	0,39	0,33	
vaste mest		24,0	0,71	0,43	0,33		24,0	0,67	0,42	0,33		25,4	0,65	0,39	0,33	
Vleeseenden en kalkoenen																
jonge eenden voor de slacht			70,0	1,00	0,44	0,51		70,0	0,99	0,41	0,51		70,0	0,95	0,41	0,51
jonge kalkoenen voor de slacht			45,0	1,84	0,79	0,91		45,0	1,85	0,82	0,91		45,0	1,70	0,75	0,91
Pelsdieren en konijnen																
konijnen (voedsters) ^{2) 3)}			377	7,9	3,7	8,1		377	7,6	3,4	8,1		377	7,6	3,4	8,1
nertsen (moederdieren) ³⁾			104	4,2	2,4	0,7		104	3,5	1,9	0,7		104	3,3	2,0	0,7
vossen (moederdieren) ³⁾			272	9,9	5,7	1,8		272	8,3	4,4	1,8		272	7,7	4,7	1,8

¹⁾ Inclusief biggen.

²⁾ Inclusief vleeskonijnen.

³⁾ Inclusief mannelijke dieren en opfokdieren.

Tabel 23
Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van varkens, pluimvee, pelsdieren en konijnen, 2002–2004

Rubriek landbouwtelling	2002				2003				2004							
	mesthoeveelheid		mineralenexcretie		mesthoeveelheid		mineralenexcretie		mesthoeveelheid		mineralenexcretie					
	dunne mest	vaste mest	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	dunne mest	vaste mest	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	dunne mest	vaste mest	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	
	<i>kg/dier</i>															
Varkens																
vleesvarkens, 20 tot 50 kg en 50 kg en meer	1 200		11,6	4,3	9,3	1 200		11,9	4,4	9,3	1 200		11,7	4,2	7,4	
opfokzeugen en–berengedekte zeugen, zeugen bij de biggen en overige fokzeugen ¹⁾	1 300		13,1	5,8	10,1	1 300		14,2	6,4	8,1	1 300		13,2	6,3	8,6	
opfokberen, 50 kg en meer	5 100		29,9	13,7	21,2	5 100		29,9	13,6	18,5	5 100		28,0	13,2	18,4	
dekrijpe beren	1 300		13,1	5,8	10,1	1 300		14,2	6,4	8,1	1 300		13,2	6,3	8,6	
	3 200		23,1	10,3	15,3	3 200		23,8	11,7	11,5	3 200		23,7	12,7	11,5	
Kippen																
vleeskuikens			11,0	0,53	0,18	0,28		10,9	0,53	0,20	0,25		10,9	0,52	0,19	0,25
ouderdieren van vleesrassen, jonger dan 18 weken			13,4	0,34	0,19	0,24		8,2	0,32	0,18	0,16		8,2	0,33	0,20	0,16
ouderdieren van vleesrassen, 18 weken en ouder			23,0	1,08	0,55	0,47		20,6	1,05	0,54	0,43		20,6	1,11	0,54	0,43
leghennen, jonger dan 18 weken																
dunne mest	25,4		0,29	0,14	0,19	22,5		0,30	0,15	0,14	22,5		0,33	0,16	0,14	
vaste mest		9,1	0,29	0,14	0,19		7,6	0,30	0,15	0,14		7,6	0,33	0,16	0,14	
leghennen, 18 weken en ouder																
dunne mest	63,5		0,66	0,40	0,34	53,4		0,70	0,40	0,33	53,4		0,71	0,38	0,33	
vaste mest		25,4	0,66	0,40	0,34		18,9	0,70	0,40	0,33		18,9	0,71	0,38	0,33	
Vleeseenden en kalkoenen																
jonge eenden voor de slacht			70,0	0,95	0,40	0,51		70,0	0,90	0,37	0,49		70,0	0,96	0,41	0,53
jonge kalkoenen voor de slacht			45,0	1,68	0,75	0,91		45,0	1,76	0,96	0,82		45,0	1,74	0,90	0,86
Pelsdieren en konijnen																
konijnen (voedsters) ^{2) 3)}	377		7,6	3,3	8,1	377		7,8	3,6	7,8	377		8,0	3,7	7,9	
nertsen (moederdieren) ³⁾	104		3,0	2,0	0,7	104		2,9	1,8	0,7	104		2,8	1,9	0,7	
vossen (moederdieren) ³⁾	272		7,0	4,8	1,8	272		6,6	4,1	1,8	272		7,2	4,9	1,9	

1) Inclusief biggen.

2) Inclusief vleeskonijnen.

3) Inclusief mannelijke dieren en opfokdieren.

Tabel 24
Mestproductie en mineralenuitscheidingsfactoren van varkens, pluimvee, pelsdieren en konijnen, 2005–2007

Rubriek landbouwtelling	2005				2006				2007							
	mesthoeveelheid		mineralenexcretie		mesthoeveelheid		mineralenexcretie		mesthoeveelheid		mineralenexcretie					
	dunne mest	vaste mest	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	dunne mest	vaste mest	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	dunne mest	vaste mest	Stikstof (N)	Fosfaat (P ₂ O ₅)	Kali (K ₂ O)	
	<i>kg/dier</i>															
Varkens																
vleesvarkens, 20 tot 50 kg en 50 kg en meer	1 200		12,3	4,6	7,5	1 200		12,6	4,9	7,7	1 200		12,6	4,8	7,9	
opfokzeugen en–berengedekte zeugen, zeugen bij de biggen en overige fokzeugen ¹⁾	1 300		14,3	6,7	8,1	1 300		14,6	6,6	8,1	1 300		14,2	6,2	8,1	
opfokberen, 50 kg en meer	5 100		30,7	14,9	18,5	5 100		30,8	14,8	18,7	5 100		31,5	14,6	19,1	
dekrijpe beren	1 300		14,3	6,7	8,1	1 300		14,6	6,6	8,1	1 300		14,2	6,2	8,1	
	3 200		23,7	12,7	11,5	3 200		23,9	11,5	11,5	3 200		23,3	11,5	11,5	
Kippen																
vleeskuikens			10,9	0,55	0,20	0,25		10,9	0,53	0,19	0,25		10,9	0,53	0,19	0,26
ouderdieren van vleesrassen, jonger dan 18 weken			8,2	0,32	0,20	0,16		8,2	0,33	0,20	0,16		8,2	0,33	0,20	0,16
ouderdieren van vleesrassen, 18 weken en ouder			20,6	1,10	0,55	0,43		20,6	1,10	0,57	0,43		20,6	1,13	0,56	0,44
leghennen, jonger dan 18 weken																
dunne mest	22,5		0,32	0,16	0,14	22,5		0,33	0,17	0,14	22,5		0,34	0,17	0,14	
vaste mest		7,6	0,32	0,16	0,14		7,6	0,33	0,17	0,14		7,6	0,34	0,17	0,14	
leghennen, 18 weken en ouder																
dunne mest	53,4		0,71	0,38	0,33	53,4		0,74	0,40	0,33	53,4		0,74	0,39	0,33	
vaste mest		18,9	0,71	0,38	0,33		18,9	0,74	0,40	0,33		18,9	0,74	0,39	0,33	
Vleeseenden en kalkoenen																
jonge eenden voor de slacht			70,0	0,89	0,41	0,52		70,0	0,91	0,38	0,52		70,0	0,85	0,33	0,49
jonge kalkoenen voor de slacht			45,0	1,81	0,99	0,87		45,0	1,66	0,89	0,87		45,0	1,69	0,92	0,90
Pelsdieren en konijnen																
konijnen (voedsters) ^{2) 3)}	377		8,2	3,8	8,0	377		8,1	4,1	8,0	377		8,0	3,7	7,8	
nertsen (moederdieren) ³⁾	104		2,7	1,7	0,7	104		2,6	1,5	0,7	104		2,5	1,2	0,7	
vossen (moederdieren) ³⁾	272		6,9	4,3	1,9	272		6,5	3,9	1,9	272		6,4	3,3	1,9	

1) Inclusief biggen.

2) Inclusief vleeskonijnen.

3) Inclusief mannelijke dieren en opfokdieren.

Tabel 25
Rundvee, schapen en geiten: voerverbruik en–samenstelling, 1990–1992

	1990					1991					1992								
	verbruik		samenstelling			verbruik		samenstelling			verbruik		samenstelling						
	mln kg	g/kg	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	VEM ¹⁾	mln kg	g/kg	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	VEM ¹⁾	mln kg	g/kg	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	VEM ¹⁾	
Ruwvoer (in droge stof)																			
Graskuil	4 308	31,0	3,6	28,5	911	4 616	32,6	4,0	32,7	868	4 080	30,9	3,8	32,8	838				
Grashooi	380	23,2	3,0	25,0	790	489	23,2	3,0	25,0	790	393	23,2	3,0	25,0	790				
Snijmaiskuil	2 471	13,8	2,5	14,9	898	2 174	13,1	2,5	14,9	912	2 150	13,1	1,7	14,1	913				
Weidegras	5 362	42,9	4,3	35,9	975	5 737	42,1	3,9	38,0	995	6 421	40,3	4,0	35,8	973				
Krachtvoer																			
Standaardvoer ²⁾	3 339	26,2	4,8	14,4	940	3 314	27,2	4,8	15,4	940	3 470	27,8	4,8	15,4	940				
Eiwitrijk voer ^{2) 3)}	600	38,4	6,5	14,4	940	598	39,1	6,5	15,4	940	507	41,4	6,8	15,4	940				
Vleesstierenvoer	349	34,3	6,0	14,4	940	358	35,6	6,0	15,4	940	371	35,7	6,8	15,4	940				
Kunstmelk	417	32,1	6,8	14,7	–	425	32,1	6,8	14,7	–	437	32,1	6,8	14,7	–				
Vochtrijk krachtvoer (ds)	441	28,5	2,8	8,0	1 000	484	27,5	3,0	8,4	1 000	454	26,9	3,6	9,7	1 000				

¹⁾ Voederwaarde uitgedrukt in VoederEenheden Melk (VEM).

²⁾ Inclusief aanvullende voeders en enkelvoudig vervoederde krachtvoedergrondstoffen.

³⁾ Eiwitkernvoeders en overig eiwitrijk voer van 120 DVE en meer.

Tabel 26
Rundvee, schapen en geiten: voerverbruik en–samenstelling, 1993–1995

	1993					1994					1995								
	verbruik		samenstelling			verbruik		samenstelling			verbruik		samenstelling						
	mln kg	g/kg	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	VEM ¹⁾	mln kg	g/kg	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	VEM ¹⁾	mln kg	g/kg	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	VEM ¹⁾	
Ruwvoer (in droge stof)																			
Graskuil	4 540	31,7	4,0	33,5	861	4 307	34,2	4,2	38,9	863	3 851	32,3	4,1	35,5	839				
Grashooi	290	23,2	3,0	25,0	790	360	23,2	3,0	25,0	790	408	23,2	3,0	25,0	790				
Snijmaiskuil	2 388	13,3	1,9	12,5	919	2 684	12,6	2,1	13,0	872	2 510	13,1	1,9	14,2	921				
Weidegras	5 544	41,1	4,5	39,8	991	5 036	41,4	4,2	37,7	1 003	5 045	41,3	4,0	36,7	1 008				
Krachtvoer																			
Standaardvoer ²⁾	3 228	28,5	4,9	15,9	940	3 259	27,1	4,9	15,2	940	3 434	29,4	5,1	15,0	940				
Eiwitrijk voer ^{2) 3)}	536	42,3	6,8	15,9	940	588	43,5	6,5	17,8	940	730	44,2	6,2	17,1	940				
Vleesstierenvoer	359	36,8	6,6	15,9	940	353	32,5	6,3	14,4	940	401	34,1	6,3	15,1	940				
Kunstmelk	448	32,1	6,8	14,7	–	465	32,1	6,8	14,7	–	416	32,8	6,9	16,7	–				
Vochtrijk krachtvoer (ds)	539	22,7	3,3	13,2	1 000	487	26,2	3,1	9,4	1 000	546	21,5	3,0	10,9	1 000				

¹⁾ Voederwaarde uitgedrukt in VoederEenheden Melk (VEM).

²⁾ Inclusief aanvullende voeders en enkelvoudig vervoederde krachtvoedergrondstoffen.

³⁾ Eiwitkernvoeders en overig eiwitrijk voer van 120 DVE en meer.

Tabel 27
Rundvee, schapen en geiten: voerverbruik en–samenstelling, 1996–1998

	1996					1997					1998								
	verbruik		samenstelling			verbruik		samenstelling			verbruik		samenstelling						
	mln kg	g/kg	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	VEM ¹⁾	mln kg	g/kg	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	VEM ¹⁾	mln kg	g/kg	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	VEM ¹⁾	
Ruwvoer (in droge stof)																			
Graskuil	3 954	31,0	3,8	34,2	874	3 588	36,3	3,7	37,3	872	4 345	33,8	4,2	36,5	846				
Grashooi	339	23,2	3,0	25,0	790	380	23,2	3,0	25,0	790	240	23,2	3,0	25,0	790				
Snijmaiskuil	2 325	12,8	1,8	14,2	924	2 479	12,6	1,9	13,0	927	3 206	11,8	1,8	12,7	942				
Weidegras	4 929	44,5	3,6	38,0	1 033	4 888	42,8	4,2	37,3	998	3 604	41,6	4,3	37,6	1 020				
Krachtvoer																			
Standaardvoer ²⁾	3 434	28,2	4,7	14,8	940	3 278	26,6	4,7	14,0	940	2 959	27,4	4,5	13,6	940				
Eiwitrijk voer ^{2) 3)}	762	39,5	5,6	16,7	940	656	37,7	6,0	16,8	940	789	36,5	5,5	16,4	940				
Vleesstierenvoer	343	33,4	5,9	15,8	940	326	33,0	6,1	15,4	940	321	31,1	5,3	17,0	940				
Kunstmelk	407	32,6	6,5	16,7	–	413	30,9	6,6	16,7	–	447	31,0	6,8	17,0	–				
Vochtrijk krachtvoer (ds)	414	25,1	3,7	8,4	1 000	623	20,4	2,8	9,4	1 000	523	23,0	3,3	9,2	1 000				

¹⁾ Voederwaarde uitgedrukt in VoederEenheden Melk (VEM).

²⁾ Inclusief aanvullende voeders en enkelvoudig vervoederde krachtvoedergrondstoffen.

³⁾ Eiwitkernvoeders en overig eiwitrijk voer van 120 DVE en meer.

Tabel 28
Rundvee, schapen en geiten: voerverbruik en–samenstelling, 1999–2001

	1999				2000				2001						
	verbruik		samenstelling		verbruik		samenstelling		verbruik		samenstelling				
	<i>mln kg</i>	<i>g/kg</i>	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	VEM ¹⁾	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	VEM ¹⁾	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	VEM ¹⁾	
Ruivoer (in droge stof)															
Graskuil	4 147	32,2	4,4	36,4	845	4 263	32,0	4,1	33,3	879	4 090	32,0	4,5	35,6	879
Grashooi	294	23,2	3,0	25,0	790	393	23,2	3,0	25,0	790	318	23,2	3,0	25,0	790
Snijmaiskuil	2 650	12,2	1,9	12,2	950	2 790	12,2	2,0	12,0	982	2 613	12,6	2,1	11,2	971
Weidegras	4 437	36,0	4,3	36,9	1 012	3 794	37,1	4,5	37,0	1 005	4 120	36,6	4,3	35,9	994
Krachtvoer															
Standaardvoer ²⁾	2 799	28,1	4,9	12,8	940	2 864	28,2	5,0	12,9	940	2 938	27,0	4,8	12,9	940
Eiwitrijk voer ^{2) 3)}	689	35,7	5,3	15,1	940	522	36,2	5,8	15,4	940	442	36,4	5,4	16,3	940
Vleesstierenvoer	312	30,7	5,3	16,7	940	304	30,8	5,3	16,5	940	300	30,1	5,2	13,9	940
Kunstmelk	460	30,1	6,5	17,0	–	471	31,4	6,1	17,0	–	444	31,4	6,1	17,0	–
Vochtrijk krachtvoer (ds)	457	22,9	3,3	6,6	1 000	601	20,8	3,1	10,7	1 000	435	23,5	3,7	7,1	1 000

1) Voederwaarde uitgedrukt in VoederEenheden Melk (VEM).

2) Inclusief aanvullende voeders en enkelvoudig vervoederde krachtvoedergrondstoffen.

3) Eiwitkernvoeders en overig eiwitrijk voer van 120 DVE en meer.

Tabel 29
Rundvee, schapen en geiten: voerverbruik en–samenstelling, 2002–2004

	2002				2003				2004						
	verbruik		samenstelling		verbruik		samenstelling		verbruik		samenstelling				
	<i>mln kg</i>	<i>g/kg</i>	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	VEM ¹⁾	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	VEM ¹⁾	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	VEM ¹⁾	
Ruivoer (in droge stof)															
Graskuil	3 885				894	4 697	29,7 ²⁾	4,3	35,0	863	4 326	28,1 ²⁾	3,9	33,4	848
oogstjaar t-1		30,2	4,0	32,9								30,6 ²⁾	4,1	35,4	896
oogstjaar t												23,2 ²⁾	3,0	25,0	790
Grashooi	168	23,2	3,0	25,0	790	427	23,2 ²⁾	3,0	25,0	790	374	23,2 ²⁾	3,0	25,0	790
Snijmaiskuil	2 850				954	2 737	13,1	2,1	12,5	958	2 875	12,5	1,9	11,8	951
oogstjaar t-1		12,6	2,1	12,1								12,2	2,0	11,8	960
oogstjaar t												33,0 ³⁾	4,1	35,1	970
Weidegras	3 940	36,2	4,4	37,2	990	3 131	36,0 ³⁾	4,1	36,2	977	3 307	33,0 ³⁾	4,1	35,1	970
Krachtvoer															
Standaardvoer ⁴⁾	2 968	27,8	4,9	14,6	940	2 898	27,9	4,9	14,5	940	2 908	28,3	4,9	14,2	940
Eiwitrijk voer ^{4) 5)}	355	39,6	5,6	17,4	940	399	38,4	5,7	17,0	940	380	38,7	5,7	15,8	940
Vleesstierenvoer	287	30,1	5,1	13,9	940	276	30,1	5,1	14,0	940	248	31,9	5,3	14,4	940
Kunstmelk	416	31,4	6,1	17,0	–	418	31,4	6,1	17,0	–	393	30,3	6,0	17,0	–
Vochtrijk krachtvoer (ds)	435	21,7	3,4	8,4	1 000	455	21,3	3,1	8,4	1 000	402	21,5	3,1	8,9	1 000

1) Voederwaarde uitgedrukt in VoederEenheden Melk (VEM).

2) Voor mest-, weide- en zoogkoeien en schapen moet het N-gehalte met 10% worden verlaagd.

3) Voor jongvee ouder dan 1 jaar, mest-, weide- en zoogkoeien en schapen moet het N-gehalte met 20% worden verlaagd.

4) Inclusief aanvullende voeders en enkelvoudig vervoederde krachtvoedergrondstoffen.

5) Eiwitkernvoeders en overig eiwitrijk voer van 120 DVE en meer.

Tabel 30
Rundvee, schapen, geiten, paarden en pony's: voerverbruik en-samenstelling, 2005-2007

	2005				2006				2007					
	verbruik		samenstelling		verbruik		samenstelling		verbruik		samenstelling			
	mln kg	g/kg	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	VEM ¹⁾	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	VEM ¹⁾	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	VEM ¹⁾
Ruwvoer (in droge stof)														
Graskuil	3 778					3 829					4 339			
oogstjaar t-1		30,6 ²⁾	4,1	35,4	896		28,2 ²⁾	4,0	34,0	897		29,9 ²⁾	3,9	33,0
oogstjaar t		28,2 ²⁾	4,0	34,0	897		29,9 ²⁾	3,9	33,0	876		28,2 ²⁾	4,0	33,0
Grashooi	583	23,2 ²⁾	3,0	25,0	790	321	23,2 ²⁾	3,0	25,0	800	227	21,1 ²⁾	4,2	34,1
Grashooi voor paarden en pony's						111	20,8	3,0	25,0		116	19,2	4,2	34,1
Snijmaiskuil	2 845					2 992					2 936			
oogstjaar t-1		12,2	2,0	11,8	960		12,0	2,0	12,0	940		13,3	2,2	12,0
oogstjaar t		12,0	2,0	12,0	940		13,3	2,2	12,0	975		11,7	2,1	11,0
Weidegras	3 598	33,3 ³⁾	4,2	36,0	974	3 743	32,0 ³⁾	4,1	36,0	956	3 653	30,6 ³⁾	4,1	34,0
Weidegras voor paarden en pony's						121	29,1	4,1	30,9		126	29,1	4,1	30,4
Krachtvoer														
Standaardvoer ⁴⁾	2 754	28,5	5,0	15,0	940	2 713	28,6	4,9	14,7	940	2 692	27,9	4,5	12,9
Eiwitrijk voer ^{4) 5)}	324	38,9	6,0	16,3	940	307	38,5	5,8	16,3	940	309	38,3	5,5	15,6
Vleesstierenvoer	263	31,7	5,3	16,3	940	266	31,2	5,4	15,0	940	295	31,3	5,2	13,2
Kunstmelk	425	30,4	6,0	17,0	–	430	30,0	6,1	17,0	–	416	29,7	5,9	17,0
Vochtrijk krachtvoer (ds)	417	23,3	3,4	10,4	1 000	418	24,9	3,7	9,7	1 000	391	24,9	3,8	8,4
Krachtvoer voor paarden en pony's ⁶⁾						47	18,7	5,3	7,6		49	18,7	5,3	7,6

1) Voederwaarde uitgedrukt in VoederEenheden Melk (VEM).

2) Voor mest-, weide- en zoogkoeien en schapen moet het N-gehalte met 10% worden verlaagd.

3) Voor jongvee ouder dan 1 jaar, mest-, weide- en zoogkoeien en schapen moet het N-gehalte met 20% worden verlaagd.

4) Inclusief aanvullende voeders en enkelvoudig vervoederde krachtvoedergrondstoffen.

5) Eiwitkrachtvoerders en overig eiwitrijk voer van 120 DVE en meer.

6) Gewogen gemiddelde samenstelling van diverse typen krachtvoerders.

Tabel 31
Productie van ruwvoer, 1990–1999

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
	<i>kg droge stof per hectare¹⁾</i>									
Zuid- en Oost-Nederland										
Graslandproductie ²⁾	12 223	12 577	13 538	13 132	11 067	11 136	11 119	11 926	10 025	11 433
w.v.										
graskuil en hooi	5 522	5 201	5 258	5 678	4 607	4 652	4 323	5 570	5 757	5 368
weidegras	6 701	7 376	8 280	7 454	6 460	6 484	6 796	6 356	4 268	6 065
Snijmaïskuil	11 600	11 700	11 900	12 900	11 800	11 400	12 300	15 000	13 000	14 900
Noord- en West-Nederland										
Graslandproductie ²⁾	10 966	11 417	12 670	11 210	10 353	10 613	9 419	10 908	10 066	10 053
w.v.										
graskuil en hooi	5 385	5 436	5 774	5 531	4 779	5 016	4 391	5 348	5 615	5 121
weidegras	5 581	5 981	6 896	5 679	5 574	5 597	5 028	5 560	4 451	4 932
Snijmaïskuil	12 200	10 600	12 300	11 900	12 600	12 300	11 400	15 000	13 300	15 000
Nederland										
Graslandproductie ²⁾	11 563	11 966	13 080	12 115	10 690	10 860	10 215	11 380	10 047	10 681
w.v.										
graskuil en hooi	5 450	5 325	5 530	5 600	4 698	4 844	4 359	5 451	5 681	5 233
weidegras	6 113	6 641	7 550	6 515	5 992	6 016	5 856	5 929	4 366	5 448
Snijmaïskuil	11 700	11 600	11 900	12 800	11 900	11 500	12 100	15 000	13 100	15 000

1) Bruto-productie, inclusief beweidings- en conserveringsverliezen.

2) Berekende graslandproductie voor de consumptie door runderen, schapen en geiten in de landbouwtelling.

Tabel 32
Productie van ruwvoer, 2000–2007

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	<i>kg droge stof per hectare¹⁾</i>							
Zuid- en Oost-Nederland								
Graslandproductie ²⁾	10 720	10 910	10 971	9 248	10 519	11 051	10 310	10 812
w.v.								
graskuil en hooi	5 864	5 622	6 211	5 531	6 485	6 180	5 697	6 428
weidegras	4 856	5 288	4 760	3 717	4 033	4 871	4 614	4 384
Snijmaïskuil	13 800	14 400	14 100	14 300	14 100	14 200	14 300	15 000
Noord- en West-Nederland								
Graslandproductie ²⁾	9 962	10 357	10 763	9 160	10 594	10 206	10 326	11 056
w.v.								
graskuil en hooi	5 420	5 255	5 697	4 973	6 246	5 848	5 286	5 829
weidegras	4 542	5 102	5 065	4 187	4 348	4 358	5 041	5 227
Snijmaïskuil	14 000	14 200	14 300	14 700	14 200	14 700	14 500	15 000
Nederland								
Graslandproductie ²⁾	10 310	10 609	10 858	9 200	10 560	10 584	10 319	10 924
w.v.								
graskuil en hooi	5 624	5 422	5 932	5 228	6 356	5 997	5 474	6 153
weidegras	4 686	5 187	4 926	3 972	4 204	4 588	4 845	4 771
Snijmaïskuil	13 800	14 300	14 200	14 400	14 100	14 400	14 400	15 000

1) Bruto-productie, inclusief beweidings- en conserveringsverliezen.

2) Berekende graslandproductie voor de consumptie door runderen, schapen en geiten in de landbouwtelling. In 2006 en 2007 inclusief de consumptie door paarden en pony's.

Tabel 33
Rundvee, schapen, geiten, paarden en pony's: vastlegging en mineralengehalten van dieren en dierlijke producten, 2007

	Levend gewicht	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)
	<i>kg</i>	<i>g/kg</i>		
Kalf	44	29,4	8,0	2,1
Vleeskalf, blank	237	27,3	5,9	1,7
Vleeskalf, rose	345	26,4	6,9	1,7
Vleesstier				
begingewicht	44	29,4	8,0	2,1
12 maanden	450	28,5	7,5	1,9
eindgewicht-kruisling	625	27,0	7,4	1,9
eindgewicht-zuiver vleesras	700	27,0	7,4	1,9
Jongvee, 1 jaar	320	24,1	7,4	2,0
Jongvee, 2 jaar en ouder	525	23,1	7,4	2,0
Meikkoe	600	22,5	7,4	2,0
Zoog-, mest- en weidekoe	650	22,5	7,4	2,0
Fokstier				
1 jaar	400	25,6	7,4	2,0
3,5 jaar	1 100	25,3	7,4	2,0
Schapen				
schaap	75	25,0	7,8	1,7
vleeslam	42	26,2	5,2	1,7
Geiten				
melkgeit	70	24,0	7,9	1,7
vleeslam	10	24,0	6,3	1,7
Paard	540	29,9	7,5	2,0
Pony	285	29,9	7,5	2,0
	<i>kg/dier/jaar</i>	<i>g/kg</i>		
Koemelk ¹⁾	7 879	5,5	1,0	1,6
Geitenmelk	800	5,0	1,1	2,0
Wol	3	122	0,11	1,5

Bronnen:

- WUM, 1994a.
- Heeres-van der Tol, J.J., 2001.
- Tamminga et al., 2000.
- Kemme et al., 2005a.
- Kemme et al., 2005b.

¹⁾ Wordt jaarlijks geactualiseerd. N-gehalte = melkeiwit (g/kg)/6,38.

Tabel 34
Varkens, pluimvee, konijnen en pelsdieren: mineralengehalten in het mengvoer, 1990–1994

	1990			1991			1992			1993			1994		
	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)
	<i>g/kg</i>														
Varkensvoer ¹⁾															
opfokzeugen en–beren ²⁾	26,7	6,4	11,3	26,9	6,4	11,7	26,7	6,5	11,6	26,3	6,5	12,0	26,1	6,1	11,9
zeugen	27,4	6,6	11,3	26,2	6,4	11,7	26,7	6,4	11,6	26,3	6,4	12,0	25,8	6,0	11,5
beren	26,2	6,6	11,3	25,7	6,6	11,7	26,6	6,9	11,6	25,8	5,8	12,0	24,3	6,2	12,2
vleesvarkens ²⁾	26,9	5,1	11,3	26,4	5,2	11,7	27,3	5,1	11,6	27,1	5,1	12,0	28,1	5,0	11,8
Pluimveevoer															
vleeskuikenvoer ³⁾	35,6	5,8	10,6	35,9	5,7	10,3	35,7	5,7	10,3	35,1	5,8	10,0	34,2	5,7	10,0
opfokvoer voor vleeskuikenouderdieren	30,5	6,7	8,4	31,3	7,3	9,4	33,3	6,5	9,5	31,3	6,6	9,3	30,5	6,7	10,3
foktoomvoer (vleeskuikenouderdieren)	26,9	6,1	8,4	28,4	6,3	9,4	29,4	6,2	9,5	30,6	6,2	9,3	28,2	6,1	9,4
opfokvoer voor legrassen	30,5	6,7	8,4	31,3	7,3	9,4	33,3	6,5	9,5	31,3	6,6	9,3	30,5	6,7	10,3
legvoer	26,6	6,0	8,4	28,2	6,2	9,4	29,1	6,2	9,5	30,5	6,2	9,3	28,0	6,0	9,3
eendenvoer	28,0	6,6	8,5	28,0	6,6	8,5	28,0	6,6	8,5	28,0	6,6	8,5	28,0	6,6	8,5
kalkoenvoer	32,0	6,7	8,6	32,0	6,7	8,6	32,0	6,7	8,6	32,0	6,7	8,6	32,0	6,7	8,6
Konijnen- en pelsdierenvoer															
konijnenvoer	29,4	6,8	8,9	29,4	6,8	8,9	29,4	6,8	8,9	29,4	6,8	8,9	29,4	6,8	8,9
pelsdierenvoer ⁴⁾	17,5	5,2	0,8	17,5	5,2	0,8	17,5	5,2	0,8	17,5	5,2	0,8	17,5	5,2	0,8

1) Inclusief vochtrijk krachtvoer en enkelvoudig vervoederde grondstoffen.

2) Inclusief startvoer.

3) Inclusief enkelvoudig vervoederde tarwe.

4) Omdat pelsdieren vochtig voer krijgen met een droge–stofgehalte van 30–40% kunnen mineralengehalten in dit voer niet zonder meer worden vergeleken met die in andere voeders.

Tabel 35
Varkens, pluimvee, konijnen en pelsdieren: mineralengehalten in het mengvoer, 1995–1999

	1995			1996			1997			1998			1999		
	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)
	<i>g/kg</i>														
Varkensvoer ¹⁾															
opfokzeugen en–beren ²⁾	27,3	5,7	11,8	26,6	5,5	11,7	26,4	5,3	12,3	25,7	5,5	11,5	26,5	5,4	11,9
zeugen	27,0	5,7	11,4	26,3	5,4	11,3	26,4	5,4	11,0	25,4	5,4	10,2	25,9	5,1	10,6
beren	25,8	5,7	12,1	25,0	5,2	12,4	24,1	5,3	12,7	23,8	5,2	11,8	23,7	4,8	12,2
vleesvarkens ²⁾	27,8	4,9	11,8	27,4	4,8	11,8	27,4	4,8	11,7	26,9	4,7	11,3	27,3	4,6	11,3
Pluimveevoer															
vleeskuikenvoer ³⁾	36,7	5,7	9,7	35,9	5,6	9,7	34,3	5,7	10,2	32,1	5,3	9,0	32,8	5,5	8,3
opfokvoer voor vleeskuikenouderdieren	30,3	6,4	10,1	28,9	5,7	10,9	30,5	5,9	12,0	28,5	5,7	11,1	27,7	5,6	10,2
foktoomvoer (vleeskuikenouderdieren)	28,5	5,8	8,2	28,6	5,5	9,0	26,6	5,3	9,1	26,5	5,4	8,4	26,6	5,4	8,4
opfokvoer voor legrassen	30,3	6,4	10,1	28,9	5,7	10,9	30,5	5,9	12,0	28,5	5,7	11,1	27,7	5,6	10,2
legvoer	28,4	5,7	8,1	28,6	5,5	8,9	26,3	5,3	8,9	26,3	5,4	8,2	26,1	5,4	7,2
eendenvoer	27,8	6,5	8,7	27,8	6,5	8,7	27,8	6,5	8,7	28,1	5,8	8,7	27,7	5,6	8,0
kalkoenvoer	31,2	6,2	8,1	31,2	6,2	8,1	31,2	6,2	8,1	30,4	6,3	8,1	30,4	6,1	8,1
Konijnen- en pelsdierenvoer															
konijnenvoer	26,9	5,9	14,2	26,9	5,9	14,2	26,9	5,9	14,2	26,4	5,3	14,2	26,9	5,5	16,0
pelsdierenvoer ⁴⁾	17,5	5,2	0,8	17,5	5,5	2,6	17,5	5,5	2,6	18,4	4,7	2,6	19,0	4,6	2,6

1) Inclusief vochtrijk krachtvoer en enkelvoudig vervoederde grondstoffen.

2) Inclusief startvoer.

3) Inclusief enkelvoudig vervoederde tarwe.

4) Omdat pelsdieren vochtig voer krijgen met een droge–stofgehalte van 30–40% kunnen mineralengehalten in dit voer niet zonder meer worden vergeleken met die in andere voeders.

Tabel 36
Varkens, pluimvee, konijnen en pelsdieren: mineralengehalten in het mengvoer, 2000–2004

	2000			2001			2002			2003			2004		
	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)
	<i>g/kg</i>														
Varkensvoer ¹⁾															
opfokzeugen en–beren ²⁾	27,0	5,7	11,9	25,2	5,2	11,9	25,7	5,1	11,9	25,6	5,2	9,1	24,3	5,1	9,5
zeugen	25,9	5,3	10,6	24,7	5,0	10,5	25,2	5,2	10,5	25,1	5,1	9,2	24,1	5,0	9,1
beren	24,2	5,2	12,2	24,4	5,0	12,2	24,3	4,8	12,2	24,6	5,3	8,9	24,5	5,7	8,9
vleesvarkens ²⁾	26,3	4,6	11,3	25,3	4,4	11,3	25,1	4,5	11,3	25,5	4,6	11,3	25,1	4,5	9,0
Pluimveevoer															
vleeskuikenvoer ³⁾	32,0	5,5	8,5	30,9	4,9	8,5	32,2	4,9	8,5	32,0	5,1	7,8	31,0	5,0	7,6
opfokvoer voor vleeskuikenouderdieren	26,9	5,6	10,2	25,2	5,4	10,2	25,5	5,4	10,2	25,2	5,2	7,3	25,6	5,7	7,0
foktoomvoer (vleeskuikenouderdieren)	25,4	5,3	8,2	24,6	5,0	7,4	24,6	5,0	7,4	23,5	4,8	6,7	24,5	4,8	6,7
opfokvoer voor legrassen	26,9	5,6	10,2	25,2	5,4	10,2	25,5	5,4	10,2	25,2	5,2	7,3	26,3	5,6	7,3
legvoer	25,4	5,3	7,2	24,5	5,0	7,2	24,5	5,0	7,2	24,0	4,9	7,0	25,1	4,7	7,0
eendenvoer	27,5	5,4	8,0	26,8	5,4	8,1	26,8	5,3	8,1	26,7	5,2	8,1	26,7	5,2	8,1
kalkoenenvoer	30,5	6,2	8,1	29,0	5,9	8,1	28,8	5,9	8,1	29,6	6,0	7,4	28,6	5,6	7,4
Konijnen- en pelsdierenvoer															
konijnenvoer	26,2	5,2	16,0	26,3	5,2	16,0	26,3	5,1	16,0	26,6	5,3	15,0	26,6	5,4	15,0
pelsdierenvoer ⁴⁾	16,3	3,7	2,6	15,4	3,9	2,6	14,2	4,0	2,6	13,5	3,5	2,6	14,0	3,9	2,6

¹⁾ Inclusief vochtrijk krachtvoer en enkelvoudig vervoederde grondstoffen.

²⁾ Inclusief startvoer.

³⁾ Inclusief enkelvoudig vervoederde tarwe.

⁴⁾ Omdat pelsdieren vochtig voer krijgen met een droge–stofgehalte van 30–40% kunnen mineralengehalten in dit voer niet zonder meer worden vergeleken met die in andere voeders.

Tabel 37
Varkens, pluimvee, konijnen en pelsdieren: mineralengehalten in het mengvoer, 2005–2007

	2005			2006			2007		
	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)
	<i>g/kg</i>								
Varkensvoer ¹⁾									
opfokzeugen en–beren ²⁾	25,8	5,4	9,1	26,1	5,3	9,1	25,6	5,1	9,1
zeugen	25,6	5,5	9,2	25,5	5,4	9,2	25,6	5,3	9,2
beren	24,5	5,7	8,9	24,7	5,2	8,9	24,2	5,2	8,9
vleesvarkens ²⁾	25,7	4,7	9,1	25,8	4,8	9,2	25,6	4,7	9,3
Pluimveevoer									
vleeskuikenvoer ³⁾	31,6	5,0	7,5	31,2	4,9	7,5	30,7	4,9	7,5
opfokvoer voor vleeskuikenouderdieren	25,3	5,7	7,0	25,4	5,7	7,0	25,7	5,7	7,0
foktoomvoer (vleeskuikenouderdieren)	24,4	4,9	6,7	24,4	5,0	6,7	24,7	4,9	6,7
opfokvoer voor legrassen	26,0	5,6	7,3	26,6	5,7	7,3	26,6	5,7	7,3
legvoer	25,0	4,7	7,0	25,1	4,8	7,0	25,5	4,8	7,0
eendenvoer	26,1	5,3	8,1	26,4	5,1	8,1	26,3	4,9	8,1
kalkoenenvoer	29,1	5,9	7,4	27,7	5,5	7,4	27,5	5,5	7,4
Konijnen- en pelsdierenvoer									
konijnenvoer	26,8	5,5	15,0	26,6	5,7	15,0	26,8	5,4	15,0
pelsdierenvoer ⁴⁾	13,6	3,5	2,6	13,0	3,2	2,6	12,8	2,8	2,6

¹⁾ Inclusief vochtrijk krachtvoer en enkelvoudig vervoederde grondstoffen.

²⁾ Inclusief startvoer.

³⁾ Inclusief enkelvoudig vervoederde tarwe.

⁴⁾ Omdat pelsdieren vochtig voer krijgen met een droge–stofgehalte van 30–40% kunnen mineralengehalten in dit voer niet zonder meer worden vergeleken met die in andere voeders.

Tabel 38
Varkens, pluimvee, konijnen en pelsdieren: vastlegging en mineralengehalten van dieren, 2007

	Gewicht	Stikstof (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)
	<i>kg</i>	<i>g/kg levend gewicht</i>		
Varkens				
dodgeboren big	1,3	18,7	6,2	1,81
uitval biggen	2,8	23,1	5,4	2,64
big bij afleveren ¹⁾	25,2	24,8	5,3	2,42
vleesvarken ¹⁾	117	25,0	5,4	2,28
opfokzeug	140	24,9	5,4	2,25
fokzeug	220	25,0	5,4	2,08
fokbeer	325	25,0	5,4	2,04
Kippen				
witte leghen – 17 weken	1 285	28,0	5,5	1,91
witte leghen – eindgewicht	1 600	28,0	5,6	1,85
middelzware leghen – 17 weken	1 520	28,0	5,5	1,65
middelzware leghen – eindgewicht	1 800	28,0	5,6	1,85
moederdier van vleesrassen – 18 weken	2 000	33,4	4,9	2,5
moederdier van vleesrassen – eindgewicht	3 700	28,4	5,4	2,2
vaderdier van vleesrassen – 18 weken	2 750	34,5	5,4	2,5
vaderdier van vleesrassen – eindgewicht	4 800	35,4	5,7	2,5
vleeskuiken	2 220	27,8	4,4	2,4
Eenden en kalkoenen				
vleeseend	3 100	25,9	5,3	2,00
vleeskalkoen, hen	10 000	33,0	5,0	2,04
vleeskalkoen, haan	20 000	33,0	5,2	2,04
Konijnen en pelsdieren				
konijnen		29,1	6,0	2,0
vossen		30,0	6,0	2,0
nertsen		27,9	6,0	2,0
Eieren				
legsector		18,5	1,7	1,2
vleessector		19,3	1,9	1,2

Bronnen:

- KWIN.
- Jongbloed, A.W. et al, 2005.
- Jongbloed en Kemme, 2002a en 2002b.

¹⁾ Gewicht wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van Agrovision.